

Obsah

I Usnesení, doporučení a stanoviska

USNESENÍ

Výbor regionů

133. plenární zasedání VR, 6. 2. 2019–7. 2. 2019

2019/C 168/01	Usnesení Evropského výboru regionů k boji proti nenávistným výročkům a trestným činům z nenávisti.....	1
---------------	--	---

STANOVISKA

Výbor regionů

133. plenární zasedání VR, 6. 2. 2019–7. 2. 2019

2019/C 168/02	Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Obnovená evropská agenda pro výzkum a inovace – příležitost Evropy utvářet svoji budoucnost.....	4
2019/C 168/03	Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Umělá inteligence pro Evropu.....	11
2019/C 168/04	Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Boj proti dezinformacím na internetu: evropský přístup.....	15
2019/C 168/05	Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Digitalizace odvětví zdravotní péče.....	21

2019/C 168/06	Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Příprava 8. akčního programu pro životní prostředí.....	27
---------------	---	----

III Přípravné akty

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Výbor regionů

133. plenární zasedání VR, 6. 2. 2019–7. 2. 2019

2019/C 168/07	Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Kreativní Evropa a Nová evropská agenda pro kulturu.....	37
2019/C 168/08	Stanovisko Evropského výboru regionů Erasmus – program pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport ..	49
2019/C 168/09	Stanovisko Evropského výboru regionů k návrhu nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní strážci	74
2019/C 168/10	Stanovisko Evropského výboru regionů Bezpečnost silničního provozu a automatizovaná mobilita	81
2019/C 168/11	Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Zjednodušení provádění TEN-T	91

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

VÝBOR REGIONŮ

133. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VR, 6. 2. 2019–7. 2. 2019**Usnesení Evropského výboru regionů k boji proti nenávistným výročkům a trestným činům z nenávisti**

(2019/C 168/01)

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

- hluboce šokován a zarmoucen vraždou starosty Gdaňsku a člena VR Pawła Adamowicze, jenž byl opravdovým Evropanem, který prosazoval a hájil hodnoty svobody, solidarity, demokracie, sociálního začleňování a důstojnosti;
- s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na své stanovisko Boj proti dezinformacím na internetu: evropský přístup ze dne 6. února 2019,
- s ohledem na své stanovisko Boj proti radikalizaci a násilnému extremismu: preventivní mechanismy na místní a regionální úrovni ze dne 15. června 2016,
- s ohledem na debatu na téma Boj proti atmosféře nenávisti a fyzickému násilí páchanému na demokraticky zvolených držitelích mandátu, která proběhla v Evropském parlamentu dne 30. ledna 2019;
- s ohledem na činnost skupiny EU na vysoké úrovni pro boj proti rasismu, xenofobii a jiným formám nesnášenlivosti,
- s ohledem na potřebu prohloubit dialog s lidmi, mj. vzhledem k probíhajícím a budoucím volbám na místní, regionální, celostátní a evropské úrovni,

1. je hluboce znepokojen rostoucím výskytem nenávistných výroků a trestných činů z nenávisti a tím, že se zvrhla veřejná debata, která je původcem všech možných druhů násilí, extremismu, propagandy a nesnášenlivosti v Evropské unii (EU) a zpochybňuje samotné základy evropského projektu. Se znepokojením konstatuje, že volení zastupitelé jsou v jednotlivých zemích při výkonu svého demokratického mandátu vystaveni nedovolenému ovlivňování. Populismus a nedemokratické síly jsou pro demokracii výzvou a mohou v konečném důsledku oslabit její fungování;

2. poukazuje na to, že EU je založena na společném souboru základních hodnot, mezi něž patří lidská důstojnost a nediskriminace, jak stanoví článek 2 Smlouvy o Evropské unii, a taktéž svoboda projevu, jak stanoví článek 10 Evropské úmluvy o lidských právech a článek 11 Listiny základních práv Evropské unie;

3. očekává, že evropská, celostátní, regionální a místní úroveň správy, sdělovací prostředky, organizace občanské společnosti, hospodářské subjekty a jednotliví občané budou tyto hodnoty respektovat, neboť jsou základem vzájemné důvěry a vzájemného porozumění a základním kamenem otevřené a demokratické společnosti;

4. poukazuje na to, že nenávistná rétorika rozděluje naši společnost, vyvolává strach a radikalizaci, hanobí a odlidšťuje jedince a může vyústit v závažné činy. Podrývá cíl, který všichni sdílíme: silná Evropa, jednotná v rozmanitosti, míru a společných hodnotách;

5. vyzývá všechny úrovně správy, aby přijaly opatření k předcházení násilí, obtěžování, nenávistným výrokům a trestným činům z nenávisti a k ochraně občanů před nimi. Žádá, aby všechny politické strany jakožto základy efektivní demokracie upustily od nenávistných výroků a propagandy jako metod získávání politických výhod;
6. poukazuje na to, že regionální a místní politici, zejména starostové a místní zastupitelé, jsou častěji oběťmi nenávisti a fyzického násilí, jelikož jsou blízko občanům;
7. zdůrazňuje, že politici společně s četnými místními a regionálními iniciativami a subjekty občanské společnosti stojí v přední linii boje proti nesnášenlivosti a zároveň mají povinnost potírat násilné chování a nenávistné výroky a nesou odpovědnost na tomto poli;
8. vyzývá všechny členské státy EU a všechny úrovně správy, aby investovaly do vzdělávání a zvyšovaly povědomí občanů o potřebě vzájemného respektu a závažných rizicích vyplývajících z nenávistných výroků a trestných činů z nenávisti pro jednotlivce, společnost a demokracii;
9. vyzývá k propagaci odpovědného používání internetu a mediální gramotnosti s cílem vybavit občany, zejména mladé lidi, znalostmi a schopností identifikovat nenávistné výroky a trestné činy z nenávisti a potlačovat je na internetu i v realitě;
10. vyzývá všechny sociální sítě a internetové platformy, aby se společně ujal odpovědnosti za prosazování a podporu svobody projevu a současně bojovaly proti nenávistným výrokům a trestným činům z nenávisti na základě kodexu chování pro boj proti nezákonným nenávistným projevům online, na němž se s Evropskou komisí v květnu 2016 dohodly Facebook, Twitter, Microsoft a YouTube. Rovněž žádá o vytvoření účinných nástrojů k ukončení anonymity, odstraňování falešných účtů a monitorování temného webu, který je často využíván jako prostředek šíření radikálního obsahu;
11. bere na vědomí čtvrté hodnocení kodexu chování EU pro boj proti nezákonným nenávistným projevům online, které předložila Evropská komise dne 4. února 2019. Poukazuje na to, že v 72 % případů zúčastněné společnosti působící v oblasti informačních technologií reagovaly na upozornění na nenávistné výroky odstraněním obsahu. Zároveň vyjadřuje politování nad tím, že míra poskytování zpětné vazby uživatelům poklesla na 65,4 %. Doporučuje proto zvážit, zda by dobrovolný přístup upravený tímto kodexem neměl být doplněn regulačním opatřením na úrovni EU;
12. vybízí k lepším spolupracím a komunikacím mezi všemi úrovněmi správy, policejními orgány, orgány pověřenými trestním stíháním, soudními orgány a rovněž organizacemi občanské společnosti, aby bylo možné včas identifikovat nenávistné výroky a trestné činy z nenávisti, zavádět vhodná opatření k jejich předcházení a boji proti nim a zajistit řádné vyšetřování, stíhání, usvědčení a odsouzení;
13. považuje za nezbytné, aby byl v každém členském státě vytvořen ve spolupráci s EU a regionálními a místními orgány systém varování sloužící k podpoře a poradenství, aby známí nebo rodina mohli rychle a snadno vyhledat pomoc, pokud osoba začne projevovat sklon k násilnému extremismu a trestným činům z nenávisti;
14. vyzývá k podpoře všech obětí a svědků nenávistných výroků a trestných činů z nenávisti a k solidaritě s nimi a povzbuzuje je k tomu, aby takové chování oznamovaly příslušným orgánům, které musí zajistit ochranu obětí a svědků. Žádá o zavedení opatření a mechanismů, díky nimž budou moci orgány činné v trestním řízení snadněji navázat efektivní spolupráci s oběťmi, občanskou společností a komunitními organizacemi na řešení tohoto problému;

15. poukazuje na to, že stávající nástroje nezajistily úplnou ochranu lidských práv a lidské důstojnosti, a vyzývá proto členské státy, aby v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality ⁽¹⁾ spolupracovaly s místními a regionálními orgány a s EU na vytváření účinných právních předpisů a nástrojů k boji proti šíření nenávistných výroků a podněcování k trestným činům z nenávisti;

16. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předložil Komisi, Evropskému parlamentu, Radě, předsedovi Evropské rady, rumunskému předsednictví Rady EU a politickým skupinám EU.

V Bruselu dne 7. února 2019.

předseda

Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁾ V souladu s pokyny skupiny EU na vysoké úrovni pro boj proti rasismu, xenofobii a jiným formám nesnášenlivosti.

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

133. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VR, 6. 2. 2019–7. 2. 2019

Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Obnovená evropská agenda pro výzkum a inovace – příležitost Evropy utvářet svoji budoucnost

(2019/C 168/02)

<u>Zpravodajka:</u>	Birgitta SACRÉDEUS (SE/ELS), členka zemské rady kraje Dalarna
<u>Odkaz:</u>	Obnovená evropská agenda pro výzkum a inovace – příležitost Evropy utvářet svoji budoucnost COM(2018) 306 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

1. vítá, že Komise vyjasňuje, že výzkum a inovace jsou pro EU i nadále prioritní oblastí, a že navrhuje vyčlenit na ni v dlouhodobém rozpočtu (2021–2027) vyšší příspěvek, připomíná však také, že za účelem dosažení cíle agendy musí spolupracovat všechny správní úrovně: unijní, celostátní, regionální a místní. Souhlasí se závěrem Komise, že výzvy, před nimiž Evropa stojí, vyžadují nový pohled na výzkum a inovace, což zase vyžaduje společný přístup regionů, členských států a Komise;
2. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány jsou klíčovými aktéry vytváření účinných regionálních ekosystémů a inovačních center. Jedním z příkladů je rozvoj regionálních strategií pro inteligentní specializaci. V nové agendě, stejně jako v programech na podporu výzkumu a inovací, je potřeba objasnit úlohu subjektů veřejného sektoru nejen jakožto příjemců výzkumu a inovací, ale také jako jejich aktérů, kteří za výzkum a inovace sami odpovídají;
3. zdůrazňuje, že jsou zapotřebí širší definice a chápání regionálních ekosystémů a inovačních center, mimo jiné vybudováním sítě evropských center pro digitální inovace, v nichž budou výslovně uznány a zahrnuty celostátní, regionální a místní orgány, průmysl, veřejný, ale nestátní sektor, vysoké školy, občanská společnost a neziskový sektor, občané a koneční uživatelé výzkumu a inovací, aby došlo ke skutečnému pochopení tohoto místně vázaného, integrovaného a vnořeného ekosystému;
4. poukazuje na to, že existuje přímý vztah mezi méně rozvinutými regiony a nízkou mírou investic do inovací a výzkumu. Vzhledem k tomu, že výsledky v oblasti výzkumu a inovací jsou nerozlučně spjaté s výzkumnou infrastrukturou, je nutné ji posílit a nasměrovat část fondů EU, jako jsou strukturální fondy či Horizont Evropa, do těch regionů Evropské unie, které mají kvůli nezaměstnanosti velké potíže v oblasti socioekonomického rozvoje, do nejvzdálenějších regionů a do těch, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jako jsou ostrovní, přeshraniční a horské regiony;
5. naléhavě žádá, aby byla do právních předpisů, které budou nakonec přijaty, zahrnuta přesná definice regionálních ekosystémů a inovačních center, aby bylo možné tyto ekosystémy účinně zohlednit při provádění všech částí budoucího rámcového programu;

6. domnívá se, že inovace jsou klíčovým faktorem růstu a udržitelného rozvoje a že budoucí financování výzkumu a inovací ze strany EU musí vyváženě pokrýt celý výzkumný a inovační proces – od základního výzkumu po výzkum, vývoj a inovace založené na potřebách, které budou předem stanoveny dohodou mezi různými subjekty systému – a šíření a využití jeho výsledků;

7. domnívá se, že se musí dále zjednodušit pravidla státní podpory, aby se usnadnilo kombinování různých programů EU, což je nezbytné k překonání regionálních rozdílů v zapojení a možnostech vykonávat úspěšnou výzkumnou a inovační činnost. V této souvislosti se domnívá, že je nutné, aby bylo možné programy či opatření spolufinancované různými fondy a vycházející z nástrojů a modalit rámcového programu provádět v souladu s právním rámcem tohoto programu;

8. domnívá se, že program Horizont Evropa musí být zaměřen na financování oblastí s jasnou evropskou přidanou hodnotou, jako jsou cíle udržitelného rozvoje, a že se v tomto programu tedy musí dát priorita výzkumným a inovačním projektům založeným na spolupráci několika doplňujících se aktérů, protože tuto hodnotu jedinečným způsobem vytvářejí;

9. zdůrazňuje, že společenské výzvy, zejména dosahování cílů udržitelného rozvoje stanovených OSN, lze vyřešit pouze stanovením ambicióznějších cílů na celoevropské úrovni a vynakládáním koordinovaného úsilí všech aktérů, včetně měst a regionů, ve větším měřítku, než na úrovni jednotlivých výzkumných projektů. Tato činnost by také měla být dlouhodobější, než jak tomu bylo v případě Horizontu 2020, což znamená, že struktura programu musí být nastavena tak, aby bylo možné získat dlouhodobé financování;

Příležitost Evropy investovat do budoucnosti

10. souhlasí s tím, že Evropa má dobré předpoklady pro vysoce kvalitní výzkum, ale že je zapotřebí více rozsáhlejších opatření k přeměně jeho výsledků na inovace a aplikace, jež mohou být hnací silou udržitelného rozvoje a růstu, a že inovace, výzkum a vývoj musí dostat v programu Horizont Evropa prominentní místo, přičemž je třeba zajistit, aby byly vyváženým způsobem posíleny všechny fáze inovačního procesu;

11. s ohledem na závěry pracovní skupiny pro subsidiaritu důrazně vyzývá k plnému zapojení místních a regionálních orgánů do strategického plánování a do dalších správních orgánů, podle nichž se bude řídit provádění programu Horizont Evropa, a ke zohlednění regionálních strategií pro inteligentní specializaci v tomto rámci. Obdobně považuje za nezbytné uznat při hodnocení programu a projektů územní dopady jako jednu z nedílných součástí koncepce dopadu ⁽¹⁾;

12. zdůrazňuje, že výzkum a inovace probíhají v průmyslu a také ve veřejném sektoru za podpory místního a regionálního financování. Vítá, že obnovená agenda zahrnuje konkrétní opatření, jež mohou podpořit příspěvek veřejného sektoru;

13. souhlasí s tím, že jedním z klíčů k silné výzkumné a inovační kapacitě v EU je zlepšení a efektivnější koordinace využívání již existujících nástrojů, na což poukázal již dříve, a že je zvláště důležité koordinovat politiku soudržnosti s politikou výzkumu a inovací a zároveň poskytnout členským státům potřebnou flexibilitu, aby mohly určovat své priority na základě svých potřeb. Z tohoto důvodu je potřeba přijmout opatření, jež zabrání nárůstu nerovností mezi městy a regiony, které dostávají výraznou finanční pomoc z rámcového programu pro výzkum a inovace a jejichž rozpočet se zvýší, a ostatními městy a regiony, na které dopadnou důsledky poklesu finančních prostředků určených na politiku soudržnosti ⁽²⁾, a v každém případě tyto nerovnosti zmírní;

⁽¹⁾ COR 2017-00854-00-01 – stanovisko Místní a regionální rozměr programu Horizont 2020 a nového rámcového programu pro výzkum a inovace.

⁽²⁾ COR 2017-00854-00-01 – stanovisko Místní a regionální rozměr programu Horizont 2020 a nového rámcového programu pro výzkum a inovace.

14. konstatuje, že plný přínos investic do digitálních technologií a platforem je třeba rozšířit po celé Evropě. Klíčovou úlohu při tom bude mít program Digitální Evropa jako spolehlivý investiční a rozvojový program k využití příležitostí potřebných a vytvořených k dosažení plně funkčního jednotného digitálního trhu. VR zdůrazňuje význam zřízení sítě center pro digitální inovace s odpovídajícím pokrytím pro všechny regiony ⁽³⁾;

15. vítá širokou diskusi o vztahu mezi výzkumem a inovacemi a o společnosti a veškerých jejich interakcích, a to na základě empirické analýzy a úvah o globálních změnách a o tom, co znamenají pro vědeckou obec a společnost obecně a jaké nové úlohy přináší všem aktérům ve výzkumných a inovačních ekosystémech na všech úrovních;

16. podtrhuje zcela rozhodující význam, jež mají evropské regiony pro průmysl, a připomíná svoje názory na průmyslovou politiku ⁽⁴⁾;

Obnovená agenda pro silnější evropský ekosystém výzkumu a inovací

17. souhlasí s pohledem na výzkum a inovace jakožto na činnosti v ekosystému, kde se setkávají různí aktéři a spolupracují na vytvoření živoucího a dynamického prostředí, kde je však také velmi důležité vidět bohatství místních a regionálních variant, aby bylo možné formulovat úspěšné strategie. Vzhledem k tomu má zapojení místních a regionálních orgánů jasnou přidanou hodnotu;

18. zdůrazňuje, že je v rámci politik EU nutné integrovat digitalizaci, výzkum a inovace do všech hlavních programů EU i do partnerství regionálních ekosystémů;

19. souhlasí s tím, že rozhodující význam má využití charakteristických rysů evropských regionálních ekosystémů a inovačních center k optimalizaci jejich funkčnosti, ale domnívá se rovněž, že se musí uznat význam místních a regionálních aktérů (ať v roli producenta, iniciátora či koncového uživatele), jako obcí a regionů, pro tyto systémy a zohlednit v evropské politice výzkumu a inovací ⁽⁵⁾;

20. domnívá se, že by obce a regiony měly být zapojeny do přípravy a řízení programů pro výzkum a inovace ⁽⁶⁾. Význam výzkumu a inovací ve všech oblastech politiky a průřezově v různých částech společnosti lze jen stěží přecenit, je však důležité vzít rovněž ve všech souvislostech v úvahu význam hnacích sil v těchto systémech, jež nejdou pouze shora dolů, ale i zdola nahoru, aby bylo možné plně naplnit cíle obnovené agendy a dosáhnout skutečného posílení ekosystémů, což znamená, že by agenda měla zahrnovat a stimulovat nejen „otevřenou vědu“, ale i „otevřené inovace“;

21. domnívá se, že klíčem k úspěchu, co se týče jak obecného rozvoje znalostí a jejich transferu a aplikace výsledků výzkumu a inovací, tak i dobrých synergií účinků mezi různými finančními nástroji a kombinace různých oblastí politiky i politiky soudržnosti a politiky výzkumu a inovací, je strategičtější využívání místních a regionálních inovačních ekosystémů s větším důrazem na komplexní kolaborativní procesy výzkumu a inovací, jež se v těchto ekosystémech vyvíjejí ve formě čtyř a pětišroubovice, a s jejich větším využitím;

⁽³⁾ COR 2018-03951-00-01 – stanovisko Program Digitální Evropa (2021–2027).

⁽⁴⁾ COR 2017-03214-00-00 – stanovisko Evropská průmyslová strategie – úloha a perspektiva regionálních a místních orgánů.

⁽⁵⁾ COR 2017-04757-00-00 – stanovisko Posílení inovací v evropských regionech: strategie pro odolný a udržitelný růst podporující začlenění.

⁽⁶⁾ COR 2017-00854-00-01 – stanovisko Místní a regionální rozměr programu Horizont 2020 a nového rámcového programu pro výzkum a inovace.

Zajistit základní veřejné investice a stimulovat soukromé investice

22. vítá vyšší investice do výzkumu a inovací v podobě zhruba 100 mld. eur vyčleněných v dlouhodobém rozpočtu na program Horizont Evropa a další programy, ale zdůrazňuje, že pro dosažení dobrých výsledků investic má rozhodující význam přezkum a zjednodušení pravidel státní podpory s cílem dospět k předpisům příznivým pro inovace, které umožní kombinovat různé druhy financování;

23. důrazně podporuje přístup evropského partnerství uvedený v programu Horizont Evropa jako důležitý nástroj k podpoře projektů vycházejících zdola, které byly vytvořeny konsorcií regionálních ekosystémů a inovačních center a financovány společně z programu Horizont Evropa, jiných programů EU a také celostátních, regionálních či místních veřejných a soukromých prostředků;

24. připomíná, že regiony a obce financují výzkum a inovace a tedy i část veřejných investic, ale souhlasí s tím, že je pozitivní podněcovat členské státy ke zvýšení úsilí, aby do roku 2020 dosáhly cíle 3 % podílu HDP určeného na výzkum a inovace a zlepšily se podmínky pro soukromé investice a průmysl se stimuloval k dalšímu úsilí;

25. poukazuje na to, že v návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a jež předložila Komise, se uvádí, že nejvzdálenější regiony Unie mají nárok na zvláštní opatření (s přihlédnutím k jejich strukturální, sociální a ekonomické situaci), pokud jde o přístup k horizontálním programům Unie. VR lituje, že navrhovaný text toto uznání neobsahuje, což znamená, že program jen stěží zohlední specifické rysy těchto regionů a jejich jedinečná aktiva pro testování na poli výzkumu a inovací, např. v oblastech, jako je biohospodářství či změna klimatu, v souladu s jejich strategiemi pro inteligentní specializaci;

26. připomíná zvláště to, že obce a regiony prostřednictvím své účasti v evropských konsorciích výrazně investovaly do evropské infrastruktury pro výzkum a inovace, což je také příkladem toho, že výzkum a inovace jsou místně vázané a vnořené do místního a regionálního kontextu, a že je potřeba učinit více pro to, aby k nim získalo přístup více uživatelů z celé EU a všech regionů;

27. zdůrazňuje, že je pozitivní, že se evropské strukturální a sociální fondy využívají k podpoře zapojení regionů do inovací poháněného hospodářského a sociálního rozvoje a udržitelného růstu, a domnívá se, že je obzvláště důležité zaručit synergie mezi programem Horizont Evropa a fondem InvestEU, Evropským fondem pro regionální rozvoj a Evropským sociálním fondem, programem Erasmus+, programem Digitální Evropa, společnou zemědělskou politikou a kosmickým programem. Tyto synergie by měly posílit soudržnost, doplňkovost a slučitelnost fondů, přičemž bude přednostně využíván přístup založený na společném budování a budou se posilovat územní propojení;

28. vítá opatření k zajištění přístupu k rizikovému kapitálu u inovací tím, že se iniciativa VentureEU povýší na evropský fond, a přezkum stávajících předpisů prostřednictvím iniciativy unie kapitálových trhů;

29. důrazně však nesouhlasí s tím, aby členské státy mohly systematicky rozhodovat o možnosti převést část prostředků z politiky soudržnosti do programu Horizont Evropa. Důrazně trvá na tom, aby tuto možnost vykonával příslušný řídicí orgán a aby byly mechanismy pro mobilizaci těchto prostředků společně dohodnuty mezi tímto orgánem a Komisí a zaručovaly vrácení těchto prostředků do dotčené zeměpisné oblasti (7);

30. poukazuje na rostoucí význam role Evropské investiční banky při podpoře výzkumu a inovací pomocí finančních nástrojů. Tento vývoj zajistí, že granty budou stále častěji doplňovány jinými finančními nástroji;

(7) COR 2017-00854-00-01 – stanovisko Místní a regionální rozměr programu Horizont 2020 a nového rámcového programu pro výzkum a inovace.

Přízpůsobit právní rámec, tak aby stimuloval inovace

31. souhlasí s tím, že by se měla analyzovat pravidla a právní předpisy na evropské a vnitrostátní úrovni z hlediska jejich důsledků pro inovace. Je velmi pozitivní zavést jako konkrétní opatření ke stimulaci inovací shromažďování příkladů zaměřené konkrétně na veřejný sektor v podobě obcí a regionů, jehož cílem bude usnadnit zadávání zakázek na inovace a vytváření partnerství veřejného a soukromého sektoru, a tak posílit jejich možnosti, jak se stát vůdčími aktéry;

32. vítá iniciativu Komise zjednodušit pravidla státní podpory a další podpůrná opatření, např. ve formě souboru kvalitativních standardů pro posuzování výzkumných a inovačních projektů;

33. poukazuje na to, že pro usnadnění kolaborativního výzkumu a inovací, jež probíhají ve zdravotnictví, vzdělávání a sociální práci, a interdisciplinárního výzkumu zaměřeného na lidi a jejich chování by měly zvláštní význam společné pokyny k předpisům týkajícím se etiky výzkumu. Usnadnil by se tak přeshraniční klinický a praktický výzkum a přeshraniční klinické a praktické inovace, na nichž spolupracuje několik aktérů a u nichž se liší vnitrostátní předpisy a požadavky, což např. ztěžuje synchronizaci vnitrostátního, regionálního a místního ověřování etiky výzkumu pro všechny zúčastněné;

34. vítá možnost uvolnit prostřednictvím pečete excelence („Seal of Excellence“), udělované projektům v rámci programu Horizont Evropa, financování z prostředků strukturálních fondů, zdůrazňuje však, že pro členské státy a regiony musí být přidělení prostředků ze strukturálních fondů na projekty s původem v Horizontu Evropa vždy dobrovolné a že o něm musí případně rozhodnout příslušné regionální orgány;

Udělat z Evropy lídra v inovacích vytvářejících tržní příležitosti

35. vítá iniciativu zřídit Evropskou radu pro inovace;

36. zdůrazňuje, že v rámci její činnosti musí být kladen důraz nebo poskytována dostatečná podpora na posílení inovací v počáteční fázi a projektů spolupráce a že do její působnosti musí spadat i sociální a společenské inovace, včetně inovací na poli služeb, k nimž ve velkém rozsahu dochází v obcích a regionech. Tam se vytvářejí nové služby, obchodní příležitosti a pracovní místa, jež naplňují základní potřeby společnosti v širším slova smyslu, a digitalizace veřejných služeb sama o sobě otevírá dveře průlomovým inovacím⁽⁸⁾;

37. připomíná, že velký potenciál pro průlomové inovace neleží pouze v průmyslu, ale přinejmenším ve stejně vysoké míře i v regionech, obcích a veřejném sektoru⁽⁹⁾;

38. exemplifikuje výzkum a inovace v obcích a regionech, jež fungují jako „živé laboratoře“ a zkušební prostředí, pokud jde o zdravotnictví, prostorové plánování a obecný rozvoj prosperity, a to, že inovace lze v tomto místně vázaném kontextu tvořit přímo, z čehož má velký užitek jejich koncový uživatel/občan;

39. konstatuje, že v tomto ohledu je třeba poukázat na příležitosti, jež souvisejí s demografickými změnami, jako jsou příležitosti spojené se „stříbrnou ekonomikou“, a to jak pro podniky, tak pro subjekty, které navrhuji a nabízejí inovativní produkty a služby pro seniory. Regiony, které čelí důsledkům demografických změn, jsou těmi, které by této oblasti mohly nejvíce využít pro inovace v sociální oblasti a ve službách;

⁽⁸⁾ COR 2016-02882-00-01 – stanovisko Akční plán pro „eGovernment“ na období 2016–2020.

⁽⁹⁾ COR 2017-03529-00-00 – stanovisko Místní a regionální pohled na podporu inovací ve veřejném sektoru prostřednictvím digitálních řešení.

40. je toho názoru, že obcím a regionům stejně jako zástupcům akademické obce a průmyslu – včetně malých a středních podniků – musí být v Evropské radě pro inovace nabídnuto místo, aby se její činnost jasně zaměřila na otázky, jež jsou důležité pro společnost, a že místní a regionální aktéři budou zapojeni do její činnosti;

41. domnívá se, že by rada měla regionálním orgánům umožnit podílet se na utváření investiční podpory;

Definovat celounijní výzkumné a inovační mise

42. podporuje myšlenku provádět interdisciplinární a multidisciplinární výzkum a inovace na základě dobře definovaných misí s jasně stanovenými cíli, jež jsou významné pro celou Unii a mají pro ni jasnou přidanou hodnotu, a že by tyto mise měly vytvářet synergie se strategiemi výzkumu a inovací na celostátní, regionální a místní úrovni, zejména se strategiemi pro inteligentní specializaci. Příkladem takového oboru je biohospodářství ⁽¹⁰⁾;

43. zdůrazňuje, že mise musejí mít jasný význam pro společnost a usilovat o zajištění konkrétního užtku pro občany, kteří by měli být také zapojeni do jejich provádění, ale že je také žádoucí, aby byl ve struktuře programů prostor pro výzkum a inovace poháněné zdola nahoru, jež budou vybrány prostřednictvím veřejných výběrových řízení, a pro průzkumný výzkum a průzkumné inovace;

44. připomíná, že je zapotřebí zapojit místní a regionální orgány do vymezení a provádění misí. Domnívá se, že by mise měly být propojeny s cíli udržitelného rozvoje formulovanými v Agendě 2030 OSN, a zdůrazňuje nezbytnou roli měst a regionů při plnění těchto cílů;

Podporovat rychlé šíření a využívání inovací v celé Unii

45. vítá otevření evropských strukturálních a investičních fondů k lepšímu zapojení všech regionů do ekonomiky poháněné inovacemi prostřednictvím posílení strategií pro inteligentní specializaci a meziregionální inovační podpory. Současně se musí rozhodnutí o tom, jak to bude probíhat v praxi, přijímat na místní a regionální úrovni, jelikož nejlepší znalosti potřeb se nacházejí právě tam;

46. připomíná analýzu ⁽¹¹⁾ různých způsobů, jakými regiony čelí potížím při rozvoji meziregionální spolupráce na různých úrovních, a domnívá se, že se musí zohlednit při tvorbě všech finančních nástrojů, jež se využívají k podpoře výzkumu a inovací v místních a regionálních výzkumných a inovačních ekosystémech;

47. domnívá se, že Evropská komise a členské státy zapojené do makroregionálních strategií musejí dále rozvíjet a prohlubovat vědeckou a akademickou spolupráci mezi svými univerzitami, mj. s ohledem na cíl zřídit do roku 2024 Evropské univerzity ⁽¹²⁾;

Investovat do dovedností na všech úrovních a zvýšit podnikatelské zaměření a interdisciplinaritu Evropských univerzit

48. souhlasí s tím, že inovativní a učící se společnost vyžaduje rovněž změny institucí vyššího i základního vzdělávání a že univerzity a další vysokoškolské instituce musí více spolupracovat s průmyslem i společností na vytvoření vzdělávacího systému, který bude schopen flexibilně a rychle reagovat na jejich měnící se potřeby v oblasti dovedností a také na potřeby jednotlivých občanů, regulovaných profesí a řemeslníků v oblasti rozvoje dovedností a vzdělávání;

⁽¹⁰⁾ COR 2017-00044-00-01 – stanovisko Místní a regionální rozměr biohospodářství a úloha měst a regionů.

⁽¹¹⁾ COR 2017-04757-00-00 – stanovisko Posílení inovací v evropských regionech: strategie pro odolný a udržitelný růst podporující začlenění.

⁽¹²⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Posilování evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury – Příspěvek Evropské komise k setkání vrcholných představitelů 17. listopadu 2017 v Göteborgu (COM(2017) 673 final).

49. domnívá se, že dobrým způsobem k obecnému rozšiřování znalostí ve společnosti je otevřená věda jakožto vůdčí zásada pro univerzity, další vysokoškolské instituce a výzkumné ústavy, ale vyzývá rovněž Komisi, aby všemi způsoby podporovala rychlý přechod k ní, včetně přístupu k výsledkům výzkumu a inovací, což otevírá možnosti pro otevřené inovace i pro širší zapojení veřejnosti do výzkumu a inovací;

50. souhlasí s tím, že ke stanovení potřebných vazeb mezi vzděláváním a inovačním ekosystémem je důležitá Nová agenda dovedností pro Evropu ⁽¹³⁾ a rovněž zásady stanovené v akčním plánu digitálního vzdělávání a ve strategii pro digitální dovednosti, a zároveň připomíná, že z hlediska celoživotního vzdělávání je rozhodující, aby byly univerzity a další vysokoškolské instituce schopny podporovat otevřené vzdělávání.

V Bruselu dne 6. února 2019.

předseda

Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹³⁾ COR-2016-04094-00-01 – stanovisko Nová agenda dovedností pro Evropu.

Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Umělá inteligence pro Evropu

(2019/C 168/03)

Zpravodaj:	Jan TREI (EE/ELS), starosta venkovské obce Viimsi
Odkaz:	Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Umělá inteligence pro Evropu COM(2018) 237 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Obecné připomínky

1. vítá sdělení Umělá inteligence pro Evropu a plně podporuje záměr navrhnout společný přístup s cílem podnítit investice, připravit se na socioekonomické změny, zvýšit právní jistotu ve vztahu k operacím umělé inteligence a vypracovat etické pokyny. Vyjadřuje však politování nad tím, že Evropská komise na konzultaci ohledně navrhovaných pokynů vyhradila velice málo času ⁽¹⁾;
2. sdílí názor Komise, že nástup umělé inteligence vyvolal mimořádné a převratné změny. Podtrhuje význam, který může mít umělá inteligence pro posílení konkurenceschopnosti, inkuzivnosti a udržitelnosti Evropské unie, čímž přispěje k realizaci cílů udržitelného rozvoje a ke zkvalitnění života Evropanů;
3. vybízí EU, aby využila příležitosti k automatizaci procesů a opakovaně prováděných úkolů pomocí strojů a umělé inteligence, které jsou s to vykonávat tyto úkoly v mnohem větším rozsahu a mnohem rychleji, než by to dokázal člověk. Současně upozorňuje na rizika spojená se strojovým učením bez dohledu a automatizovaným rozhodováním, jež oslabují lidský rozměr a přidanou hodnotu lidské činnosti;
4. zdůrazňuje, že umělá inteligence momentálně působí rozsáhlé změny v evropské ekonomice a společnosti a že tento vývoj bude pokračovat, a ztotožňuje se s názorem, že je nutné vypracovat pro umělou inteligenci jasný evropský rámec;
5. souhlasí s tím, že rozhodující političtí činitelé musí zajistit, aby vzniklo vhodné prostředí pro umělou inteligenci a aby byly vypracovány etické pokyny pro ekosystém umělé inteligence. Poukazuje ovšem na to, že je naléhavě nutné, aby byly na evropské úrovni vypracovány legislativní návrhy;
6. poukazuje na to, že se veřejné subjekty (na evropské, celostátní, regionální a místní úrovni) a soukromé subjekty společně snaží zajistit, aby se celkový objem investic do roku 2020 a v dalším období postupně zvyšoval;
7. zdůrazňuje, jaký význam má pro podporu umělé inteligence lepší propojení různých politických opatření a programů Evropské unie (jako jsou například EFSI, evropské strukturální a investiční fondy a programy Horizont Evropa, Digitální Evropa a Erasmus);

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/draft-ethics-guidelines-trustworthy-ai>.

8. je toho názoru, že místní a regionální orgány by v nadcházejících letech měly pomoci vytvořit podmínky a příznivé prostředí pro navýšení investic do umělé inteligence, přičemž tato opatření je třeba koordinovat s vnitrostátními a evropskými strategiemi, aby byli občané EU schopni inovace vytvářet i používat;

9. podotýká, že spolu s investicemi do umělé inteligence je nutné uzpůsobit právní rámec, vymezit její interakci s veřejnými službami, zaujmout regulační přístup k využívání údajů a využívání umělé inteligence ve veřejném prostoru a zajistit odbornou přípravu široké veřejnosti, pracovníků, podnikatelů, zaměstnanců správních orgánů a mladých lidí;

10. připomíná závazky, jež byly formulovány v Tallinském prohlášení o elektronické veřejné správě ⁽²⁾, a poukazuje na to, že využívání umělé inteligence v oblasti elektronické veřejné správy v celé EU může posílit efektivitu a transparentnost a zlepšit přístup k veřejným službám;

11. zdůrazňuje, že je důležité navýšit investice do výzkumu za účelem automatizace průmyslu prostřednictvím umělé inteligence a podstatně zvýšit produktivitu ve všech evropských regionech;

12. podotýká, že je nezbytné brát na nejvyšší politické úrovni umělou inteligenci a s ní spojené investice do průlomových inovací vážně, tak aby to přispělo ke zlepšení konkurenceschopnosti Evropy a životních podmínek evropských občanů;

13. oceňuje snahy podnítit investice do umělé inteligence jak v probíhajícím období, tak v návrzích týkajících se příštího víceletého finančního rámce, má však obavy, že navrhovaná částka nebude postačující k tomu, aby bylo možné zvládnout budoucí úkoly a reagovat na strategie jiných zemí ve světě;

14. vyjadřuje politování nad tím, že plánovaná strategie není pro členské státy závazná, ačkoli je umělá inteligence velice důležitá pro hospodářský růst. Pokud chce Evropa opravdu začít využívat umělou inteligenci, musí zde existovat skutečná politická a finanční angažovanost na mnoha úrovních;

15. vyzdvihuje především to, že pro další rozvoj umělé inteligence je nezbytné lepší propojení různých politických opatření a programů EU (jako jsou například EFSI, evropské strukturální a investiční fondy a programy Horizont Evropa, Digitální Evropa, Erasmus a další). Žádá, aby byla v tomto směru stanovena jasná vize;

16. zdůrazňuje, že musí být vypracovány flexibilnější mechanismy pro využívání umělé inteligence a financování příslušných inovací, jelikož se toto odvětví rozvíjí rychlým tempem a zdoluhavé mechanismy financování nejsou dostatečně pružné na to, aby bylo možné držet s těmito změnami krok;

17. sdílí názor, že pro veřejný sektor a oblasti veřejného zájmu má zásadní význam interoperabilita a co nejlepší využívání digitálních kapacit, což platí i pro umělou inteligenci;

18. konstatuje, že v souladu se sdělením by se mělo dosáhnout toho, aby veřejný a soukromý sektor (na vnitrostátní a evropské úrovni) vyvíjely společné úsilí s cílem podpořit technické a průmyslové kapacity EU a využívání umělé inteligence ve všech odvětvích hospodářství;

19. poukazuje na to, že do plánovaných opatření nebyl zahrnut veřejný sektor na místní a regionální úrovni, a domnívá se, že tyto dvě úrovně správy nesmí být opomíjeny, poněvadž jim připadá důležitá role v rámci investování do umělé inteligence, podpory investic a podpory ekosystémů umělé inteligence na jejich území;

⁽²⁾ Tallinské prohlášení o elektronické veřejné správě bylo podepsáno na zasedání ministrů během estonského předsednictví Rady EU dne 6. října 2017.

20. v této souvislosti zdůrazňuje, že je nutné posílit meziregionální spolupráci prostřednictvím strategií pro inteligentní specializaci. To znamená, že musí probíhat spolupráce v rámci jednotlivých regionů a mezi nimi navzájem založená na kooperativních a rozhodovacích procesech subjektů působících v oblasti průmyslu, výzkumu a inovací, což usnadňuje vyvíjení inovací řídicích se poptávkou a společných řešení, jež mohou rovněž připravit půdu pro využívání umělé inteligence ve veřejném i v soukromém sektoru;
21. v tomto ohledu se domnívá, že vytváření regionálních ekosystémů a inovačních center může zásadním způsobem přispět ke vzniku účinných územních propojení a může posílit konkurenceschopnost a soudržnost EU;
22. podporuje záměr zřídit širokou platformu složenou z mnoha zúčastněných stran ve formě Evropské aliance pro umělou inteligenci, která se bude zabývat veškerými aspekty umělé inteligence, a poukazuje na to, že je nutné zapojit do této činnosti také regionální a místní subjekty;
23. schvaluje záměr podporovat interakci mezi Evropskou aliancí pro umělou inteligenci a Evropským parlamentem, členskými státy, Evropským hospodářským a sociálním výborem a Evropským výborem regionů;
24. je potěšen tím, že má být podporována výstavba infrastruktury pro testování a experimenty, kterou budou moci využívat podniky všech velikostí a ze všech regionů;
25. souhlasí s navrhovaným zřízením platformy umělé inteligence na vyžádání, k níž zajišťují snazší přístup střediska digitálních inovací;
26. má za to, že střediska digitálních inovací mohou sehrát rozhodující roli v oblasti vzdělávání a rozvoje digitálních dovedností v soukromém a ve veřejném sektoru;
27. konstatuje, že cílem iniciativy týkající se digitalizace evropského průmyslu je zajistit, aby bylo do roku 2020 vytvořeno středisko digitálních inovací v každém regionu. Je zde ovšem řada regionů, které jsou v již existující síti prozatím nedostatečně zastoupeny;
28. požaduje, aby byla urychleně přijata opatření, jež umožní zlepšit digitální dovednosti a znalosti občanů ve veřejném i v soukromém sektoru v souladu s potřebami, a to s cílem zamezit nárůstu nerovností mezi občany, regiony a hospodářskými odvětvími v EU;
29. zdůrazňuje, že je nezbytné podporovat veřejné pilotní projekty v regionech, a to s cílem napomoci využívání umělé inteligence v budoucích životních podmínkách (včetně dopravy řídicí se potřebami, sociální péče, inteligentních měst atd.) a umožnit občanům, aby umělou inteligenci akceptovali a dokázali ji využít ve svůj prospěch;
30. poukazuje na to, že umělá inteligence může podpořit udržitelný růst díky úsporám z rozsahu. Ve skutečnosti se však rovněž vytváří obrovská přidaná hodnota v podobě nového zboží a nových služeb a inovací, jimž dává umělá inteligence vzniknout;
31. zdůrazňuje, že je nutné poskytnout místním a regionálním orgánům možnosti rekvalifikace a finanční prostředky, aby bylo možné provádět školení v případě pracovních míst, která se v důsledku umělé inteligence změní nebo zaniknou;
32. zdůrazňuje, že v rámci příštího finančního výhledu EU na období 2021–2027 by na rozvoj umělé inteligence (včetně programu Digitální Evropa v letech 2021–2027) měl být vyčleněn značný objem finančních prostředků;
33. zdůrazňuje, že propojení mezi růstem měst, technologiemi, infrastrukturou a potřebou kapitálu představuje jedinečný soubor příležitostí a výzev pro města a regiony, což podněcuje poptávku po víceúrovňové správě a investicích do fyzické, digitální a sociální infrastruktury. Vyzdvihuje význam spolupráce se soukromým sektorem v zájmu zajištění toho, aby právní předpisy v této oblasti plnily svůj účel;

34. upozorňuje na to, že umělá inteligence není cílem sama o sobě a že bude v budoucnu nutné ji přizpůsobit elektronické veřejné správě a veřejným službám;
35. pokládá za nesmírně důležité, aby byla při rozvoji umělé inteligence zaručena ochrana soukromí a práva všech osob;
36. zdůrazňuje význam umělé inteligence a vazby na smíšenou realitu, virtuální realitu, rozšířenou realitu, 3D technologie a robotiku, které budou vytvářet nový základ pro celosvětovou hospodářskou činnost, ekonomiku platforem a výukové platformy. To pomůže zajistit rovný přístup k různému vzdělávacímu a kulturnímu obsahu a vytvářet inovativní platformy pro předávání znalostí za účelem rekvalifikace pracovníků;
37. zdůrazňuje, že rozvíjení kapacit souvisejících s umělou inteligencí podněcuje digitální transformaci průmyslu a veřejného sektoru;
38. zdůrazňuje, že pro úspěšné vytvoření digitální Evropy je zejména nezbytné, aby trhy práce a systémy vzdělávání a odborné přípravy v Unii odpovídaly digitální éře. Pokročilé digitální technologie, jako je vysoce výkonná výpočetní technika, kybernetická bezpečnost a umělá inteligence, jsou nyní dostatečně vyspělé, aby mohly opustit oblast výzkumu a byly zavedeny, používány a dále rozvíjeny na úrovni Unie.

V Bruselu dne 6. února 2019.

předseda

Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Boj proti dezinformacím na internetu: evropský přístup

(2019/C 168/04)

<u>Zpravodaj:</u>	Olgierd Geblewicz (PL/ELS), maršálek Západopomořanského vojvodství
<u>Odkaz:</u>	COM(2018) 236 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Připomínky

1. poukazuje na to, že poslední léta přinášejí velké a rychle probíhající změny v globálním mediálním ekosystému. Dopad těchto změn na společenský a politický život je nezměrný a roste úloha tzv. sociálních médií jakožto prioritního kanálu pro komunikaci mezi lidmi, tj. platform jako Facebook, Twitter, WhatsApp, YouTube či Instagram, které v průběhu několika let změnily způsob šíření informací a názorů, zatímco vliv a uznávanost tradičních médií a jejich schopnost utvářet veřejné mínění zaznamenaly pokles;
2. zdůrazňuje, že v blízké budoucnosti se bude převážná většina informací šířit prostřednictvím internetu a sociální média se pravděpodobně stanou hlavním prostředkem pro předávání těchto informací občanům, zejména v západních zemích – již nyní více než polovina Evropanů používá sociální sítě každý den nebo dvakrát či třikrát týdně;
3. poznamenává, že hlavní specifickou vlastností sociálních médií je to, že nabízejí možnost předávání informací „všichni všem“ („many to many“), která v minulosti ani v jiných typech médií nemá obdoby – každý uživatel libovolné platformy může, alespoň potenciálně, předat své sdělení milionům dalších uživatelů, a to aniž by při tom jako prostředník zasahovala nějaká redakce, což má jak pozitivní, tak negativní důsledky;
4. poukazuje na to, že sociální média mají další znaky, kterými se liší od tradičních médií, tj. tisku, rozhlasu a televize, kde přesně vymezená skupina tvůrců (novinářů, redaktorů a administrativních pracovníků) rozhoduje o tom, co je zveřejňováno. Tato skupina osob může být za své rozhodnutí různým způsobem přímo hnána k odpovědnosti. To je v případě sociálních médií mnohdy daleko těžší, poněvadž je například nejprve nutné zjistit autora a způsob, jakým byla daná informace rozšířena. Sociální média zároveň umožňují rychlé, „virální“ šíření informací, včetně těch nepravdivých, mezi rozsáhlý okruh osob;
5. zdůrazňuje, že tato absence odpovědnosti charakteristická pro sociální média je důsledkem platných právních předpisů, ale také davové anonymity, již všechny sociální platformy tolerují;
6. se znepokojením konstatuje, že spojení masovosti, anonymity a absence odpovědnosti na sociálních platformách vyústilo v porušování praktik, zásad, právních záruk a zvyklostí, jejichž úkolem dosud bylo zaručovat věrohodnost sdělovaných informací;

7. je zvláště znepokojen tím, že sociální média se stala nástrojem šíření dezinformací a nástrojem, který vnitřní i vnější aktéři využívají k politické, hospodářské a sociální manipulaci. Stávající míru manipulace v sociálních médiích je obtížné určit. Z dostupných vědeckých výzkumů vyplývá, že jen v roce 2018 se formálně organizované manipulační a dezinformační kampaně v sociálních médiích vyskytly ve 48 zemích a že různé politické síly (politické strany, vlády atd.) na celém světě vynaložily více než půl miliardy dolarů na psychologický nátlak a manipulaci veřejného mínění v sociálních médiích;

8. mimoto zdůrazňuje, že zmíněná dezinformační činnost je často využívána k šíření postojů, které jsou neslučitelné s „nedělitelnými a všeobecnými hodnotami lidské důstojnosti, svobody, rovnosti a solidarity“, jež jsou zakotveny v Listině základních práv Evropské unie a v Evropské úmluvě o lidských právech;

9. poukazuje na to, že účinnost těchto dezinformačních kampaní se výrazně zvýšila prostřednictvím přístupu k podrobným osobním údajům uživatelů sociálních médií, jež byly od těchto médií získány či zakoupeny a které lze využívat k personalizaci šířených dezinformací, a maximalizovat tak jejich účinek;

10. varuje před tím, že stávající mechanismy fungování sociálních médií podporují šíření lživých informací ve větší míře než mechanismy jakéhokoli jiného informačního kanálu. Některé vědecké výzkumy naznačují, že u nepravdivé informace zveřejněné například na platformě Twitter existuje až o 70 % vyšší pravděpodobnost, že ji uživatel předá dál (tzv. *retweet*), než u informace pravdivé;

11. zdůrazňuje rovněž, že dostupné výzkumy ukazují i na další znepokojivé jevy – uživatelé sociálních médií mají základní problém s vyhodnocováním toho, zda jsou informace předávané prostřednictvím těchto médií správné a důvěryhodné;

12. je znepokojen úrovní připravenosti Evropské unie a jejích členských států čelit nové vlně dezinformací, kterou by mohla rozpoutat umělá inteligence. Dezinformace jsou již považovány za jeden z nejnebezpečnějších nástrojů vedení budoucích válek;

13. podporuje výrok Evropského parlamentu⁽¹⁾ ohledně důležitosti toho, aby EU a její členské státy spolupracovaly s poskytovateli služeb sociálních médií za účelem boje proti propagandě šířené prostřednictvím kanálů sociálních médií, která by mohla ohrozit sociální soudržnost našich územních celků a vést k radikalizaci občanů, zejména pak mladých lidí;

14. kladně hodnotí dosavadní průběh debaty na téma tzv. *fake news* (dezinformací), která se odehrává na evropské úrovni. Sdělení Evropské komise nazvané „Boj proti dezinformacím na internetu: evropský přístup“ klíčovým referenčním dokumentem v probíhající diskusi o tom, jak dezinformace na internetu zastavit;

15. zdůrazňuje, že sdělení Evropské komise uvádí čtyři hlavní prvky strategie boje proti dezinformacím na internetu:

— zvýšení transparentnosti (znalosti o zdroji dezinformací, o tom, jakým způsobem a komu jsou dezinformace určeny a kdo platí za jejich produkci a šíření),

— podpora různorodosti zdrojů informací, zejména takových, které občany motivují k vlastnímu kritickému úsudku díky vysoké kvalitě, kterou zaručuje kvalitní žurnalistika,

— vypracování systému hodnocení věrohodnosti zdrojů informací,

— provádění programů za účelem vzdělávání obyvatel;

⁽¹⁾ Evropský parlament, 2016/2030 (INI).

16. se zájmem bere na vědomí zprávu Komise vytvořené skupiny odborníků na vysoké úrovni pro boj proti šíření falešných zpráv a dezinformací na internetu, kterou je třeba považovat za důležité doplnění sdělení Komise. Skupina odborníků označila oblasti, ve kterých dosavadní opatření selhávají, například neprůhlednost fungování algoritmů, jež sociální platformy využívají k hierarchizaci a stanovení pořadí, v jakém je obsah předáváný uživatelům zveřejňován;

17. poukazuje na užitečnou činnost pracovní skupiny East StratCom, zvláštního týmu působícího v rámci Evropské služby pro vnější činnost, který se zabývá odhalováním ruské propagandistické a dezinformační činnosti;

18. poukazuje rovněž na diskusi o dezinformacích na internetu, která proběhla v Evropském parlamentu. Ačkoli Evropský parlament neformuloval jednotné stanovisko ohledně způsobů boje proti dezinformacím (politické skupiny představily různá stanoviska), v průběhu diskuse byla zdůrazňována zejména skutečnost, že vliv ruských zdrojů propagandy na veřejné mínění v zemích EU by měl být významným důvodem k obavám;

Priority

19. zdůrazňuje, že Listina základních práv Evropské unie zaručuje všem obyvatelům Evropské unie právo na svobodu projevu, jež zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky bez zasahování veřejné moci a bez ohledu na hranice. Cílem činnosti evropských orgánů musí být zaručit, aby bylo právo na informace účinně prováděno;

20. připomíná, že ohrožení dezinformacemi se týká demokratických společností a institucí na všech úrovních. Nepravdivé informace záměrně šířené na internetu mohou mít stejně destruktivní vliv na místní komunity (a na politické procesy včetně evropských, celostátních a komunálních voleb) jako na celé státy. Boj proti dezinformacím proto musí být před volbami do Evropského parlamentu pro evropské orgány i pro sociální síť prioritou, aby bylo zajištěno, že tyto volby budou svobodné a spravedlivé;

21. připomíná rovněž, že dezinformace mohou společnosti škodit v mnoha ohledech – nejen že vedou k politickým rozhodnutím založeným na nepravdivých předpokladech, ale mohou rovněž vyvolávat nenávist a agresí, přivodit občanům (materiální) ztráty a způsobit ohrožení zdraví a života. V dlouhodobém horizontu vedou dezinformace také k oslabení důvěry občanů v jakékoliv zdroje informací, jakož i v instituce, orgány a demokracii;

22. současně zdůrazňuje, že boj proti dezinformacím na internetu nesmí být na úkor svobody slova nebo práva na ochranu osobních údajů, které musí vždy zůstat nezcizitelným vlastnictvím konkrétního uživatele, který jediný může povolit, zrušit a kontrolovat přístup k veškerým údajům či k jejich části, ani na úkor jiných základních hodnot Evropské unie. Jakákoli forma cenzury je nepřijatelná. Přijatá řešení musí být přiměřená;

23. bere na vědomí, že úsilí hlavních aktérů na trhu sociálních médií, s podporou ze strany evropských orgánů, se v současné době soustředí na boj proti dezinformacím prostřednictvím „samoregulace“álních platform a jejich dobrovolné spolupráce s vnějšími subjekty (například s organizacemi, které se zabývají ověřováním faktů) a se státními institucemi. Sociální platformy musí věnovat boji proti falešným zprávám větší úsilí, spočívající mj. v označování, v ověřování faktů a v opatřeních k uzavírání falešných účtů, a měly by vyčlenit dostatečné zdroje na sledování toků informací v různých jazycích ve všech členských státech EU. Kromě toho by platformy sociálních sítí měly posílit koncepci „ověřených účtů“ živateľů (Facebook, Twitter, Instagram či YouTube), aby je prosadily jako spolehlivé a etické zdroje;

24. upozorňuje, že pokud by se ukázalo, že současná opatření (například nezávazný kodex osvědčených postupů v boji proti dezinformacím, který v roce 2018 dobrovolně přijaly Facebook, Twitter a další platformy) jsou nedostatečná, a problém dezinformací by se prohluboval, je možné, že bude nezbytné přikročit k právním nástrojům s cílem přimět subjekty kontrolující sociální média ke konkrétním opatřením;

Úloha místních a regionálních orgánů v boji proti dezinformacím

25. připomíná, že dezinformace mohou, mimo jiné prostřednictvím ovlivňování místních politických a společenských procesů, ovlivňovat také organizaci života místních komunit, a tudíž i kvalitu života občanů;

26. zdůrazňuje, že Výbor regionů, který podle Smluv reprezentuje regionální a místní orgány Evropské unie, je předurčen k tomu, aby se účastnil diskuse na téma ohrožení dezinformacemi a inicioval a koordinoval opatření evropských místních a regionálních orgánů při řešení tohoto problému, což je v souladu s obecně přijímanou zásadou, že boj proti dezinformacím musí být založen na spolupráci mnoha různých institucí;

27. poukazuje na tři základní oblasti, ve kterých Výbor regionů a místní a regionální orgány mohou prokázat iniciativu a účinně podpořit úsilí v boji proti dezinformacím na internetu – jde o vzdělávání občanů, podporu nevládních organizací a občanské společnosti a podporu etických místních médií;

Vzdělávání občanů

28. souhlasí se závěry, jež byly mimo jiné uvedeny ve zprávě pracovní skupiny na vysoké úrovni pro boj proti šíření falešných zpráv a dezinformací na internetu, že vzdělávání a osvěta občanů v oblasti odpovědného a informovaného používání internetových médií, zejména sociálních médií, je v dlouhodobém horizontu nejlepší metodou boje proti dezinformacím;

29. se zájmem bere na vědomí návrh Evropské komise týkající se nového programu pro období 2021–2027 nazvaného „Digitální Evropa“ současně vybízí Evropský parlament, aby navrhl, aby byla do Evropského sociálního fondu v období 2021–2027 zahrnuta priorita vybudování informované společnosti odolné proti propagandě a vybavené schopností ověřovat informace šířené prostřednictvím internetu;

30. poukazuje na to, že místní a regionální orgány jakožto úroveň správy, která je nejbližší občanům – a často je odpovědná za organizaci základního a středního školství – mají nejlepší předpoklady pro zavádění vzdělávacích programů zaměřených na odpovědné využívání internetových zdrojů informací a na schopnost rozlišovat věrohodné a nevěrohodné zdroje;

31. vybízí místní a regionální orgány k přijetí vhodných opatření s cílem zaručit, aby se výuka správného využívání internetových médií stala součástí školních osnov, a to již od základního stupně;

32. současně připomíná, že zaváděné vzdělávací programy musí být navrženy tak, aby bylo možné je snadno upravovat a doplňovat, aby zohledňovaly neustále se měnící povahu internetových médií, zejména sociálních médií;

33. podotýká rovněž, že výuka informovaného používání internetových médií musí zohledňovat skutečnost, že sdělení v sociálních médiích často působí na emoce, které uživatelé někdy pociťují jen podvědomě. Proto je potřeba zajistit odbornou přípravu pedagogů, aby mohli uživatelům (účastníkům vzdělávacích programů) poskytnout nástroje přizpůsobené věku a úrovni vzdělání, jež jim umožní vyhnout se nástrahám emocionálního působení sdělení a také tzv. konfirmačnímu zkreslení, které spočívá v tom, že příjemce považuje za pravdivé pouze ty informace a názory, které potvrzují jeho vlastní, již utvořené přesvědčení;

34. upozorňuje na to, že odborná příprava a nástroje pro pedagogy musí být výchozím předpokladem, jelikož vyučování emoční inteligenci a kritickému myšlení je náročné. Obecně lze říci, že pedagogové nebyli v této oblasti vzdělání a nemusí si být vědomi jejího významu či vůbec nemusí vědět o její existenci. Potíže s výukou složité dovednosti by, pokud ji učitel nemá, měly být kompenzovány nástroji a postupy odpovídajícími významu těchto dovedností, a to nejen za účelem řešení problému dezinformací, ale také za účelem rozvoje jedince jakožto občana a odborníka;

35. připomíná, že je nezbytné zvýšit povědomí uživatelů o tom, že způsob fungování některých sociálních médií a do jisté míry i některých tradičních médií může vést k vytváření „informačních bublin“ či „komnat ozvěn“, ve kterých se uživatelé setkávají pouze s takovými názory a informacemi, které se jim líbí, a v určitých případech také s dezinformacemi, aniž by se ovšem někdy dozvěděli jejich pravou verzi. Kromě toho se zdá, že mechanismy sociálních médií často ztěžují objektivní dialog o různých stanoviscích a pohledech a dosahování kompromisů, který je základem demokracie;

36. vybízí místní a regionální orgány a instituce odpovědné za vzdělávání, aby neustále zvyšovaly povědomí uživatelů, zejména těch mladých, o tom, že obrana před dezinformacemi na internetu je v jejich nejlepším zájmu. Dezinformace se totiž neomezují na oblast politiky a sociálních věcí – se stejnou intenzitou se vyskytují i v oblasti obchodu, například v oblasti finančních služeb, internetového prodeje a zdravotního poradenství, a přijímání důležitých rozhodnutí na základě dezinformací může mít tragické následky;

37. je připraven místní a regionální orgány v tomto ohledu podpořit, mimo jiné tím, že bude shromažďovat různé zkušenosti ze všech členských států EU a iniciovat vytváření kodexů osvědčených postupů;

Podpora nevládních organizací

38. vybízí místní a regionální orgány a společnost k vytvoření rámce pro podporu organizací třetího sektoru, jež se zabývají bojem proti dezinformacím (například prostřednictvím ověřování faktů nebo vzdělávání občanů);

39. zdůrazňuje, že tento druh podpory je nezbytný, protože náklady na ověření informací jsou řádově vyšší než náklady na „vytvoření“ é informace. Nezávislým organizacím, jež se zabývají ověřováním údajů, stejně jako těm, jež učí občany, jak rozpoznat lživé informace, by se mělo dostávat materiální podpory;

40. upozorňuje, že právě místní a regionální orgány mají možnost jim tuto podporu poskytnout, a to v různých podobách: v podobě grantových soutěží, přednostního pronájmu prostor a jiných forem pomoci;

41. podotýká, že Výbor regionů může sehrát úlohu koordinátora, který bude identifikovat osvědčené postupy a usnadňovat výměnu zkušeností;

Podpora místních médií

42. upozorňuje, že obrovská část dezinformací, které se šíří na internetu, je místní povahy a stávající místní a regionální média mohou hrát důležitou úlohu v jejich uvádění na pravou míru, přičemž musí dodržovat příslušné protokoly a mít odpovídající podporu. Mj. z těchto důvodů by chtěl VR vyzdvihnout význam kvalitních regionálních a místních sdělovacích prostředků, včetně dynamických místních a regionálních mediálních subjektů, přičemž důležitou úlohu zastávají i veřejní činitelé. To je zvláště důležité v období změn, jímž prochází využívání a produkce mediálního obsahu;

43. upozorňuje na to, že místní média jsou díky své rozmanitosti zárukou politické plurality a plurality informací ve všech regionech a že ochrana této plurality tedy musí být prioritním cílem. Místní média se v mnoha zemích Evropské unie momentálně nacházejí v obtížné situaci. Právě vstup sociálních médií na trh s jejich technickými možnostmi (možnost oslovit jednotlivce a možnost přesného zacílení sdělení na konkrétní osoby) narušil finanční pilíř fungování místních médií, kterým je drobná inzerce. V některých případech k tomu přispívají i vědomé pokusy na politické úrovni o oslabení plurality sdělovacích prostředků. Materiálně oslabená místní média mají samozřejmě menší možnosti aktivně čelit lživým informacím šířeným na internetu;

44. vyzývá proto k zahájení celoevropské debaty o tom, jak místní média podpořit. Diskuse by se měla zaměřit na dvě oblasti, které se vzájemně nevylučují – na poskytování pomoci médiím při vytváření udržitelných obchodních modelů a na to, jak mohou místní a regionální orgány (místní komunity, ale i instituce na ústřední či evropské úrovni) místní média podpořit, například dotacemi pro některá média, aby byla zaručena zdravá pluralita názorů a současně byly dodrženy unijní zásady jednotného trhu, a zejména pravidla pro státní podporu. Zároveň místním a regionálním orgánům doporučuje, aby zavedly dočasná opatření na podporu místního tisku s cílem zajistit jeho přetrvání.

V Bruselu dne 6. února 2019.

Předseda

Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Digitalizace odvětví zdravotní péče

(2019/C 168/05)

Zpravodaj:	Fernando López Miras (ES/ELS), předseda vlády regionu Murcie
Odkaz:	sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o usnadnění digitální transformace v oblasti zdravotnictví a péče na jednotném digitálním trhu; posílení postavení občanů a budování zdravější společnosti (COM(2018) 233)

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

Obecné připomínky

1. s uspokojením vítá iniciativu Komise určenou na podporu spolupráce mezi zeměmi EU, která má urychlit digitální transformaci v oblasti zdravotnictví s cílem dosáhnout v Evropě účinnější zdravotní péče, pokročit ve výzkumu, zlepšit předcházení nemocem a personalizovanou péči a zdravotnictví a usnadnit občanům rovný přístup ke kvalitní péči, přičemž je třeba mít neustále na paměti, že organizace systémů zdravotní péče je v pravomoci členských států;
2. je si vědom výzvy, které čelí decentralizované úrovni vlády v celé Evropské unii: stárnutí populace s následným nárůstem chronických onemocnění a multimorbidity, což vede k rostoucí poptávce po zdrojích a změně v přístupu k modelu péče;
3. upozorňuje na velké objemy dat v oblasti zdraví, které se v současnosti uchovávají v oddělených systémech, a domnívá se, že jejich účinnější využívání prostřednictvím jejich propojení a analýzy dat velkého objemu by mohlo zlepšit systémy sociální a zdravotní péče a zajistit jejich udržitelnost;
4. zdůrazňuje, že za účelem řešení těchto výzev, kterým čelí Evropa, je nezbytná digitální transformace v oblasti zdraví a péče;
5. domnívá se, že přijímání digitálních řešení pro zdraví a péči je nadále pomalé, přičemž se v jednotlivých členských státech a regionech značně liší, a že existuje riziko, že se přínosy informační společnosti budou soustředit v metropolitních oblastech a rozvinutějších regionech. Tím by byly opomenuty odlehlejší regiony, venkovské oblasti nebo oblasti s nízkou hustotou obyvatelstva a ostrovy, přičemž tyto regiony by měly být prioritními příjemci, neboť jejich izolaci lze díky těmto řešením zmírnit;
6. uznává, že navzdory dosud vyvinutému úsilí se v systémech elektronických zdravotních záznamů v jednotlivých členských státech EU nadále používají neslučitelné formáty a standardy;
7. považuje za nezbytný bezpečný přístup a přeshraniční výměnu genomických informací a dalších údajů o zdraví za účelem dosažení pokroku při výzkumu a přesnější diagnostiky a individualizovanějších metod léčby onemocnění za současného pokročení v oblasti personalizované medicíny;

8. s uspokojením vítá iniciativy Komise zaměřené na podporu zavádění elektronického zdravotnictví (eHealth) v regionech coby nástroje k řešení výzvy stárnutí obyvatelstva: struktury spolupráce, jako je evropské inovační partnerství v oblasti aktivního a zdravého stárnutí, určené „Reference Sites on AHA“ nebo podpora „Blueprint for Digital Transformation of Health and Care for the Ageing Society“;

9. vítá nové návrhy financování na období let 2021–2027, v nichž digitalizace zdraví zaujímá významné místo, a zejména vítá návrh nařízení týkající se programu Digitální Evropa na období 2021–2027 a trvá na tom, že je třeba zajistit, aby veřejný sektor a oblasti veřejných zájmů, jako jsou zdravotnictví a péče, vzdělávání atd. mohly zavést nejmodernější digitální technologie, především vysoce výkonnou výpočetní techniku, umělou inteligenci a kybernetickou bezpečnost, a měly k nim přístup;

Evropská elektronická zdravotnická dokumentace a přeshraniční zdravotnictví: bezpečný přístup občanů k údajům o svém zdraví

10. s potěšením konstatuje, že zásada ochrany údajů je klíčovým prvkem návrhů Komise, a současně jsou zohledněny příležitosti, které přináší nové obecné nařízení o ochraně osobních údajů, pokud jde o dosažení pokroku v oblasti bezpečného přístupu k údajům o zdraví;

11. upozorňuje, že je nezbytné zlepšit schopnost občanů pečovat o sebe sama a jejich gramotnost v oblasti zdraví, jak kvůli dopadu na zdraví, tak v zájmu podpory udržitelnosti systémů zdravotní péče, a že IKT představují základní prvek podpory. Stejně tak považuje za vhodné odpovídající pokyny zdravotnických orgánů, aby se zmírnilo zahlcení informacemi o zdraví na internetu, které postrádají vědeckou platnost;

12. konstatuje, že většina občanů neví o možných důsledcích spojených s expozicí jejich osobních údajů a nezná složitá pravidla, která upravují přístup k nim;

13. vyjadřuje proto politování nad tím, že návrhy Komise postrádají konkrétní opatření sloužící ke zvyšování informovanosti veřejnosti a zajištění toho, aby občané a pacienti zcela pochopili legislativní rámec, který chrání soukromí v oblasti zdravotních údajů, a doporučuje Komisi, aby podpořila komunikační kampaně v celé EU, jež by vysvětlily, jak budou chráněny osobní zdravotní údaje v novém právním rámci;

14. žádá Komisi, aby dále podporovala iniciativy s cílem odstranit překážky bránící interoperabilitě systémů elektronického zdravotnictví, což by znamenalo účinnější systémy, neboť absence interoperability má skutečné a měřitelné náklady;

15. podporuje přijetí doporučení Komise o technických specifikacích pro evropský formát pro výměnu elektronických zdravotních záznamů a další rozvoj infrastruktury digitálních zdravotnických služeb s cílem umožnit občanům a pacientům, aby získali přístup ke svým osobním zdravotním údajům, a využít tyto údaje k účelům v oblasti veřejného zdraví a výzkumu, ale také umožnit volný pohyb osob, od něhož je v současné době v případě komplexních onemocnění odrazováno;

16. žádá členské státy, aby se vyhnuly centralizované lokalizaci služeb na základě mylné představy, že lokalizované služby jsou bezpečnější, a aby údaje uchovávaly decentralizovaným způsobem pomocí technologií, které to umožňují, jako je blockchain. Je také důležité podporovat využívání mezinárodních a otevřených standardů s cílem vyhnout se řešením, která vytvářejí závislost na jednom konkrétním poskytovateli;

17. zdůrazňuje, že údaje o pacientech by měly být chráněny a řádně zabezpečeny tak, aby nemohly být zneužity jejich osobní údaje. Stejně tak zdůrazňuje, že příležitosti vyplývající ze zvýšeného přístupu k údajům o pacientech nesmějí v žádném případě přispívat k vývoji, který by poškozoval práva pacientů, ale naopak z něj musí mít pacienti prospěch. V tomto smyslu žádá Komisi, aby se zabývala opatřeními na ochranu pacientů před možnou nerovnováhou moci mezi nimi a poskytovateli zdravotní péče, jež může vznikat na základě tohoto zvýšeného přístupu k údajům o zdraví;

18. konstatuje, že digitální zdravotnická dokumentace může poskytnout lepší koordinaci péče na vnitrostátní a regionální úrovni, neboť umožní výměnu zdravotních údajů v reálném čase mezi poskytovateli v oblasti zdraví, zejména v případě pacientů s komplexními multisystémovými onemocněními a vzácnými onemocněními;

19. poukazuje rovněž na to, že v některých členských státech orgány veřejné správy investovaly značné prostředky do rozvoje elektronických zdravotních záznamů a digitálních platforem, které občanům umožňují přístup k jejich částečným nebo úplným zdravotním údajům. Je důležité vzít tyto významné investice na vědomí, zohlednit zkušenosti těchto členských států a nezatežovat vnitrostátní, regionální a místní úroveň dalšími a zbytečnými náklady;

20. navrhuje, aby Komise při vývoji evropského formátu pro výměnu elektronických zdravotních záznamů pokročila ještě dále a kromě tohoto formátu podporovala skutečnou evropskou elektronickou zdravotnickou dokumentaci. Bude založena na bezpečném přístupu ke zdravotnickým dokumentacím a pacient bude vlastníkem údajů, bude schvalovat přístup k nim a bude jej následně kontrolovat;

21. poukazuje rovněž na to, že v některých členských státech orgány veřejné správy v souvislosti s údaji o pacientech a s přístupem k těmto údajům vybudovaly nebo právě budují struktury elektronické správy a systémy mj. pro prohlášení o souhlasu a logovací soubory. Zkušenosti získané v této oblasti na vnitrostátní, regionální a místní úrovni by měly být zohledněny při dalším rozvíjení evropské zdravotnické dokumentace;

Lepší databáze za účelem podpory prevence, výzkumu a personalizované medicíny

22. domnívá se, že výměna osobních zdravotních údajů je zásadní pro výzkum v oblasti veřejného zdraví a klinický výzkum, aby je tak státy mohly převést do znalostí ve prospěch občanů, aniž by došlo k porušení základního práva na ochranu údajů;

23. domnívá se, že je nezbytná lepší koordinace stávajících vnitrostátních a regionálních iniciativ s cílem sloučit genomické údaje a ostatní zdravotní údaje v oblastech výzkumu a personalizované medicíny, a vybízí členské státy, aby podepsaly prohlášení „Poskytnout přístup k alespoň 1 milionu sekvenovaných genomů v EU do roku 2022“;

24. vyzývá Komisi, aby posoudila možnost, aby genetické studie, které jsou prováděny z klinických důvodů na evropských občanech, měly jedinečnou identifikaci, která usnadní používání těchto informací v rámci činností preventivních, diagnostických nebo terapeutických, jež by občané mohli potřebovat po celý život, a vždy s jejich souhlasem, vzhledem k tomu, že pacient bude vždy vlastníkem údajů. V současné době je blockchain zabezpečený protokol, který umožňuje zajistit dostupnost údajů, zachování jejich důvěrnosti a jejich udržení pod kontrolou občana;

25. žádá Komisi, aby přijala opatření, která zaručí bezpečnost a anonymitu a podpoří zavádění technologie pro využití údajů v oblasti zdraví za zohlednění potenciálu klíčových technologií, jako je umělá inteligence a vysoce výkonná výpočetní technika, prostřednictvím lepší koordinace mezi subjekty systému, který bude zahrnovat i regiony, veřejný a soukromý sektor (včetně malých a středních podniků působících v oblasti elektronického zdravotnictví), výzkumné instituce a další zúčastněné subjekty;

26. oceňuje záměr Komise podpořit rozvoj technických specifikací pro bezpečný přístup a přeshraniční výměnu genomických a zdravotních údajů pro účely výzkumu, jakož i provádění pilotních akcí, které budou koordinovat programy, iniciativy a příslušné subjekty na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU, a současně konstatuje, že je nezbytné, aby v případě využití genomických údajů byly přijaty záruky větší;

27. považuje za přiměřený záměr Komise vytvořit mechanismus dobrovolné koordinace mezi vnitrostátními orgány EU za účelem sdílení genomických údajů a ostatních zdravotních údajů, což umožní pokročit v prevenci a ve výzkumu v oblasti zdraví obyvatelstva a personalizované medicíny;

28. žádá Komisi, aby byla opatření, jež přijme v souvislosti s přístupem a opakovaným použitím údajů, které jsou v držení orgánů veřejné správy, koordinována s dalšími opatřeními, jež prosazuje, jako je sdělení Komise Směrem ke společnému evropskému datovému prostoru (COM(2018) 232);

29. žádá Komisi, aby prosazovala možnosti nabízené evropskými referenčními sítěmi v rámci směrnice o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči s cílem napomoci snadnějšímu provádění translačního meziodvětvového výzkumu v personalizované medicíně pro pacienty trpící vzácnými onemocněními, onemocněními s nízkou prevalencí nebo komplexními onemocněními;

30. vyzývá Komisi, aby navrhla debatu na evropské úrovni o etických, právních a sociálních důsledcích využívání genomických a zdravotních údajů jak v oblasti veřejného zdraví, tak ve výzkumu, a domnívá se, že tyto důsledky musí být součástí normativního přístupu Komise a členských států, přičemž je třeba zohlednit úlohu příslušící etickým komisím a odborníkům, jakož i samostatnost uživatelů zdravotnických služeb;

31. vybízí členské státy, aby posílily a případně rozšířily stávající kapacitu pro zaručení nepřetržitého shromažďování údajů a aby regulovaly údaje související se zdravím, neboť to přispěje ke kvalitě mezinárodních údajů dostupných v organizacích, jako je Světová zdravotnická organizace a OECD;

32. vybízí členské státy, aby sdružily své údaje při uplatňování politik volného přístupu v souladu s cíli otevřené vědy a vytvořením evropského cloudu pro otevřenou vědu;

Digitální nástroje pro posílení postavení pacientů a pro péči zaměřenou na pacienty: integrace péče, stárnutí, chronicity, multimorbidity

33. konstatuje, že v důsledku stárnutí obyvatelstva s následným nárůstem chronických onemocnění a multimorbidity, a tudíž zdravotních nákladů, je nezbytný multidisciplinární a integrovaný přístup k péči, a že elektronické zdravotnictví a elektronická výměna údajů mezi pacienty, pečovateli a poskytovateli péče usnadňují péči zaměřenou na občana a přechod od institucionální zdravotní péče ke komunitní zdravotní péči;

34. připomíná, že klíčovým prvkem pro to, aby se občané aktivně zapojili do digitální transformace, je vzdělávání, a vyzývá proto Komisi a členské státy, aby kladly větší důraz na zlepšení digitální gramotnosti občanů a pacientů a vypracovaly za tím účelem náležité vzdělávací programy. Rovněž připomíná, že stále existují skupiny evropských občanů, kteří nemají přístup k internetu nebo dostatečné digitální dovednosti, aby mohli využívat digitální služby, a že za účelem zlepšení digitálního začlenění je zapotřebí proaktivní úsilí;

35. bere na vědomí, že digitální transformace v oblasti zdraví nemůže být úspěšná, pokud nebude přizpůsobeno vzdělávání, odborná příprava a další profesní rozvoj odborníků v oblasti zdravotnictví;

36. zdůrazňuje, že digitální technologie mohou umožnit nebo zlepšit přístup ke službám v oblasti zdravotní péče, zejména v případě osob se sníženou schopností pohybu. Je zásadní zohlednit územní přístup s cílem napomoci tomu, aby více osob v odlehlých, řídko osídlených nebo znevýhodněných regionech, které by jinak byly vyloučeny nebo kterým by se dostávalo jen omezené péče, mělo přístup ke kvalitním informacím a k preventivním opatřením v oblasti zdraví a ke snadno přístupnému lékařskému ošetření a následné péči;

37. zdůrazňuje, že je důležité zaručit, aby digitalizace zdraví snížila sociální nerovnosti a usnadnila přístupnost pro osoby se zdravotním postižením a starší osoby;
38. bere na vědomí, že nadále existují výrazné rozdíly mezi regiony, pokud jde o přístup ke službám IKT, a žádá proto Komisi, aby nadále podporovala politiky, které usnadní přístup ve znevýhodněných zónách;
39. zdůrazňuje, že mobilní zdravotnictví (mHealth) má kromě toho, že představuje nezbytný prvek pro udržitelnost systémů péče, klíčový význam v úsilí o posílení postavení veřejnosti, a chápe, že využití digitálních řešení, která jsou účinná z hospodářského hlediska a z hlediska výsledků v oblasti zdraví, představuje prostředek, jak pokročit směrem k udržitelnosti sociálních a zdravotních systémů;
40. považuje za nezbytné vytvořit odpovídající nástroje, které zaručí dynamickou rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou, a podpořit postupy společné tvorby digitálních řešení, přičemž by jako model posloužily zkušenosti některých regionů v této oblasti; ⁽¹⁾
41. žádá Komisi, aby vytvořila nové nástroje na podporu zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací, které jdou nad rámec současného zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení a v předobchodní fázi (PCP a PPI), jejichž provádění je složité a které jsou značně závislé na přesném financování, například kombinací evropských programů financování a strukturálních fondů;
42. vítá skutečnost, že návrh nařízení o hodnocení zdravotnických technologií rozšiřuje oblast činnosti o zdravotnické technologie a zařízení, ačkoli se rovněž domnívá, že by bylo vhodné, aby právní předpisy EU zjednodušily postupy schvalování zdravotnických prostředků a pokročily s cílem zajistit postupy, které by zvýšily současné normy pro schvalování;
43. domnívá se, že v zájmu pokročení směrem k udržitelným systémům by bylo vhodné rozšířit oblast působnosti nařízení na všechny fáze vývoje technologie, včetně posouzení dopadů;
44. zdůrazňuje, že nástup nových aplikací a zařízení pro pacienty a odborníky v oblasti zdravotnictví (aplikace, externí měřicí zařízení nebo měřicí zařízení v mobilních telefonech atd.) by měl vyústit v proces akreditace, certifikace nebo označení s platností na evropské úrovni s cílem určit ty, které se skutečně považují za prospěšné nebo jež mohou být dokonce předepisovány zdravotnickými pracovníky. To by snížilo správní překážky bránící tomu, aby mohla být řešení prověřena v jednom členském státě snadno uváděna na trh v jiném členském státě, a žádá proto Komisi, aby v tomto smyslu jednala;
45. zdůrazňuje, že zařízení a aplikace pro pacienty a odborníky v oblasti zdravotnictví by měly být jednoduché a snadno použitelné a měly by spíše doplňovat zařízení a aplikace, které již v členských státech existují, než zvyšovat jejich počet;
46. poukazuje na obtíže spojené s rozsáhlým provedením a přijetím technologických řešení, jež byla otestována a uznána jako platná prostřednictvím pilotních studií, a žádá proto Komisi, aby podpořila regiony a spolupráci mezi nimi s cílem zajistit zavedení těchto technologických řešení;
47. navrhuje rovněž prozkoumat, zda by bylo vhodné, aby evropské programy financování stanovily, že návrhy projektů budou zahrnovat závazek provést projekt v případě, že bude úspěšný, čímž by se zaručilo jejich rozšíření na obyvatelstvo z důvodu rovnosti a prokázala by se soudržnost se získanou subvencí, neboť by se tím završil proces inovace;

⁽¹⁾ <https://www.indemandhealth.eu/>;

Projekt inDEMAND: podporuje inovace, přičemž se kombinují dva faktory – potřeby jsou stanovovány poptávkou a vypracování řešení je výsledkem společné tvorby odborníků v oblasti zdravotnictví a technologických firem.

Financování

48. vítá nové vymezení dosahu nového Nástroje pro propojení Evropy a návrh programu Digitální Evropa na období 2021–2027, které mají urychlit digitální transformaci zdravotní péče v Evropě;

49. žádá Komisi, aby podpořila nezbytné sladění evropských, vnitrostátních a regionálních digitálních plánů a strategií a v souvislosti s příštím programovým obdobím 2021–2027 rovněž náležitou doplňkovost různých programů evropského financování a veřejného a soukromého financování s cílem celoplošně zavést integrované digitální služby péče zaměřené na osoby;

50. poznamenává, že technologie často existují a fungují, avšak správní překážky brání přijetí řešení nebo jej zpomalují, a žádá proto Komisi, aby podpořila nové modely proplácení pro přijetí digitálních inovací zaměřených například na platby na základě ověřené hodnoty výsledků v oblasti zdraví, aby se usnadnil obchodní model podniků elektronického zdravotnictví a mobilního zdravotnictví, které sázejí na poskytování hodnotných služeb opírajících se o digitální technologie;

51. konstatuje, že současný program v oblasti zdraví je v příštím programovém období 2021–2027 začleněn do ESF +, což snižuje jeho rozpočet, a proto naléhavě žádá spolunormotvůrce EU, aby zvýšili rozpočtové příděly navržené pro digitální transformaci Evropy ve víceletém finančním rámci EU na období 2021–2027;

Subsidiarita

52. žádá Evropskou komisi, aby při uplatňování akčního plánu vzala v úvahu nejen členské státy, ale také místní a regionální orgány, které hrají klíčovou úlohu při komunikaci s pacienty a jejich informování, při vzdělávání a odborné přípravě odborníků a při rozvoji elektronického zdravotnictví.

V Bruselu dne 7. února 2019.

Předseda

Evropského výboru regionů

Karl Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Příprava 8. akčního programu pro životní prostředí

(2019/C 168/06)

Zpravodaj:	Cor LAMERS (NL/ELS), starosta města Schiedam
Odkaz:	stanovisko z vlastní iniciativy

POLITICKÁ DOPORUČENÍ**EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ****A. Úvodní poznámky**

1. konstatuje, že EU musí ukázat ve všech příslušných oblastech politiky, zejména v oblasti klimatu, biologické rozmanitosti a životního prostředí, vyšší ambice, aby bylo možné dosáhnout cílů Pařížské dohody a cílů udržitelného rozvoje OSN;
2. konstatuje, že nedostatečné provádění unijní politiky a právních předpisů v oblasti životního prostředí, biologické rozmanitosti a klimatu ohrožuje dlouhodobou udržitelnost našeho způsobu života, představuje vážné ohrožení zdraví a snižuje kvalitu života občanů EU;
3. poukazuje na to, že rostoucí světová populace vyžaduje více potravin, energie a zdrojů. Důsledky – změna klimatu, masivní úbytek přírodních rezervací a snižování biologické rozmanitosti – jsou často katastrofální;
4. v této souvislosti je pevně přesvědčen o tom, že akční programy EU pro životní prostředí poskytují strategické pokyny, dlouhodobé vize a příležitosti pro zajištění souladu mezi cíli v oblasti životního prostředí a klimatu, a že tak poskytují přidanou hodnotu;
5. zdůrazňuje, že v rámci akčních programů pro životní prostředí již bylo mnohé dosaženo, neboť znečištění celkově začalo pomalu klesat, příroda je lépe chráněna a zlepšil se přechod na nízkouhlíkové a oběhové hospodářství, nicméně je třeba udělat ještě mnohem více;
6. poukazuje na to, že ačkoli 7. akční program pro životní prostředí označil za klíčovou prioritu lepší provádění environmentální politiky a právních předpisů, zůstává jejich nedostatečné provádění – například kvůli nedostatečné integraci jednotlivých politik – i nadále závažným problémem;
7. vyzývá proto Evropskou komisi, Radu a Evropský parlament, aby připravily 8. akční program pro životní prostředí v souladu se zásadami uvedenými v tomto stanovisku;

B. Hodnocení 7. akčního programu pro životní prostředí

8. podporuje závěry zprávy Evropského parlamentu o „provádění 7. akčního programu pro životní prostředí“ ze dne 17. dubna 2018 ⁽¹⁾ a zjištění studie výzkumné služby Evropského parlamentu z listopadu 2017 ⁽²⁾, a na základě předchozích stanovisek VR ⁽³⁾ připomíná výzvy, jako jsou nedostatečná integrace politik a nedostatek dostupných finančních prostředků a informací o osvědčených postupech;

⁽¹⁾ Odkaz: dokument P8_TA(2018)0100.

⁽²⁾ Studie nazvaná „Přezkum provádění 7. akčního programu pro životní prostředí (2014–2020) v polovině období“.

⁽³⁾ Jedná se o tato stanoviska VR: ENVE-V-044 (Úř. věst. C 271, 19.8.2014, s. 25); ENVE-V-045 (Úř. věst. C 271, 19.8.2014, s. 45); ENVE-V-046 (Úř. věst. C 415, 20.11.2014, s. 23); ENVE-VI/001 (Úř. věst. C 260, 7.8.2015, s. 6); ENVE-VI/005 (Úř. věst. C 51, 10.2.2016, s. 48–52); ENVE-VI/008 (Úř. věst. C 240, 1.7.2016, s. 15); ENVE-VI/011 (Úř. věst. C 88, 21.3.2017, s. 83); ENVE-VI/013 (Úř. věst. C 88, 21.3.2017, s. 43); ENVE-VI/014 (Úř. věst. C 207, 30.6.2017, s. 45); ENVE-VI/015 (Úř. věst. C 207, 30.6.2017, s. 51); ENVE-VI/021 (Úř. věst. C 54, 13.2.2018, s. 21); ENVE-VI-024 (Úř. věst. C 54, 13.2.2018, s. 9); ENVE-VI-028 (Úř. věst. C 361, 5.10.2018, s. 46); ENVE-VI-029 (Úř. věst. C 461, 21.12.2018, s. 30) a ENVE-VI-030 (Úř. věst. C 387, 25.10.2018, s. 42).

9. konstatuje nicméně, že výsledky hlavních témat 7. akčního programu pro životní prostředí jsou nerovnoměrné a nedostatečné:

- a) cílů priority 1 (ochrana přírodního bohatství) nebude do roku 2020 dosaženo;
- b) bylo dosaženo pokroku, pokud jde o některé dílčí cíle priority 2 (nízkouhlíkové hospodářství a účinné využívání zdrojů), zejména cíle týkající se klimatu a energetiky, ale do jisté míry i cíle v oblasti nakládání s odpady a oběhového hospodářství;
- c) není jisté, v jakém rozsahu budou splněny úkoly v rámci prioritního cíle 3 týkajícího se tlaku na životní prostředí a rizik ohrožujících lidské zdraví;
- d) pokrok při plnění úkolů v rámci cíle 8 (udržitelná města) je nerovnoměrný, pokud jde o účinné využívání energie, udržitelnou dopravu a udržitelnou mobilitu, udržitelné územní plánování a projektování měst, zachování biologické rozmanitosti ve městech a udržitelné budovy;

10. konstatuje čtyři hlavní příčiny nedostatků v provádění:

- a) nedostatečné začlenění environmentálních aspektů do ostatních oblastí politiky, především do společné zemědělské politiky (SZP), společné rybářské politiky (SRP) a politiky soudržnosti;
- b) nedostatek finančních zdrojů a nedostatečně individuálně přizpůsobené programy financování: přestože řada projektů financovaných EU přinesla zlepšení, ne všechny fondy EU mají jasně vymezená kritéria udržitelnosti. Ani v členských státech není v tomto ohledu k dispozici dostatečné množství finančních prostředků;
- c) nedostatečné sdílení znalostí: ačkoli je k dispozici dostatek odborných znalostí, nenajdou si vždy cestu k tvůrcům politik;
- d) slabé zapojení a malý zájem místních komunit a zainteresovaných subjektů ⁽⁴⁾;

11. dochází k závěru, že 7. akční program pro životní prostředí prokázal svou přidanou hodnotu a má příznivý vliv na politiku EU v oblasti životního prostředí, občany, životní prostředí a hospodářství. Jeho dlouhodobá vize je klíčová pro to, aby se v rámci ekologických omezení naší planety vytvořilo stabilní prostředí pro udržitelné investice a růst;

12. zdůrazňuje, že 7. akční program pro životní prostředí je velmi rozsáhlý a složitý a obsahuje řadu dílčích cílů a podrobných definic. Vzhledem k tomu, že 7. akční program pro životní prostředí stanovil cíle pro dané období (poněkud statické), nebylo snadné reagovat na vývoj nových technologií, proměnlivé okolnosti a nové mezinárodní strategie;

13. zdůrazňuje, že 7. akční program pro životní prostředí stanovil opatření ke zlepšení udržitelnosti měst, avšak opomněl jiné druhy komunit, jako jsou venkovské, pobřežní, horské, ostrovní, souostrovní nebo nejvzdálenější oblasti. Ačkoli jsou města důležitými centry pro dosahování cílů, neexistují izolovaně od svého okolí. Vztahům mezi městy a jejich okolím je třeba věnovat větší pozornost;

14. podporuje závěry zprávy Evropské agentury pro životní prostředí (EEA), která upozorňuje na šest příčin nedostatečného provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí: neúčinná koordinace mezi místními, regionálními a celostátními orgány, nedostatečná administrativní kapacita a chybějící finanční zdroje, nedostatek znalostí a údajů, nedostatečné mechanismy pro zajišťování dodržování předpisů a nedostatečná integrace politik ⁽⁵⁾;

⁽⁴⁾ Studie VR nazvaná „Na cestě k 8. akčnímu programu pro životní prostředí – místní a regionální rozměr“.

⁽⁵⁾ EEA, Zpráva o ukazatelích životního prostředí za rok 2017. Na podporu monitorování 7. akčního programu pro životní prostředí (zpráva EEA 21/2017), EEA, 2015. Evropské životní prostředí: stav a vyhlídka 2015 – souhrnná zpráva. Evropská agentura pro životní prostředí, Kodaň.

C. **Hlavní zásady pro přípravu 8. akčního programu pro životní prostředí**

Změněný kontext evropské politiky v oblasti životního prostředí a její dopad na místní a regionální úrovni

15. zdůrazňuje, že dvěma důležitými charakteristikami EU jsou jednota a rozmanitost. Tyto dva koncepty jsou zásadní pro samotnou podstatu EU, a to zejména při stanovování politických cílů nebo při přípravě nových právních předpisů;

16. poukazuje na to, že nejvýraznějším symbolem jednoty je *acquis*. Evropský výbor regionů (VR) proto *acquis* považuje i za základ 8. akčního programu pro životní prostředí. Jeho právní předpisy, normy a hodnoty zůstávají důležitými nástroji pro zajištění ochrany životního prostředí, řešení otázek bezpečnosti a rizik a zajištění kvality života. *Acquis* také zajišťuje rovná práva evropským občanům a spravedlivé podmínky obchodu a průmyslu;

17. zdůrazňuje, že EU má rovněž jednoznačnou povinnost respektovat politické, sociální, hospodářské, zeměpisné a biokulturní rozdíly mezi členskými státy, regiony a městy. Extenzivní úsilí EU nevedlo vždy k žádoucím výsledkům. 8. akční program pro životní prostředí by měl s ohledem na počínající velké přechody opustit od přístupu shora dolů a od využívání univerzálních řešení a vytvořit most mezi jednotou a rozmanitostí za pomoci nalezení rovnováhy mezi stanovováním harmonizovaných norem a poskytnutím prostoru pro rozvoj individuálně přizpůsobených řešení v souladu s místními podmínkami. Proto je důležité, aby politiky a právní předpisy EU i členských států ponechávaly dostatečný prostor pro místní a regionální provádění;

18. zdůrazňuje, že 8. akční program pro životní prostředí by měl podporovat účinné provádění stávajícího *acquis* s Evropskou komisí v tradiční úloze strážkyně *acquis*;

19. v této souvislosti připomíná, že ačkoli byla tradiční politika v oblasti životního prostředí po více než 40 let úspěšná, není již dostačující. I kdyby bylo dosaženo mezních hodnot, nedostatečná kvalita ovzduší, půdy a vod může mít negativní dopady na lidské zdraví a přírodu. Ani problémy s prováděním nelze řešit pouze novými právními předpisy. Pro naplňování cílových hodnot a norem jsou (vedle *acquis*) nutné rovněž podpůrné mechanismy, nové přístupy a inovace;

20. v této souvislosti poukazuje na problém, že v některých členských státech byly zavedeny vnitrostátní předpisy umožňující přenést finanční postihy vyplývající z řízení EU pro nedodržení povinnosti na obce a regiony. Tato „decentralizace“ odpovědnosti za dodržování souladu s právními předpisy EU představuje problém, neboť vnitrostátní orgány se často zaměřují pouze na provádění právních předpisů, tj. provedení ve vnitrostátních právních předpisech, ale místní a regionální orgány nemají k dispozici nezbytné nástroje k tomu, aby mohly reálně a prakticky provádět *acquis*. Ve většině případů má k dispozici odpovídající finanční, právní a správní prostředky právě evropská a vnitrostátní úroveň správy, která by tudíž měla nést odpovědnost za placení pokut za nedodržování právních předpisů;

21. je pevně přesvědčen o tom, že EU by měla usilovat o nové ambice v oblasti přechodů, jako jsou přechod na oběhové hospodářství a přechody k udržitelnější energetice, mobilitě a produkci a spotřebě potravin. Měla by také povzbuzovat členské státy, regiony a města, které hrají úlohu průkopníků, aby dosahovaly kvality životního prostředí, jež půjde nad rámec norem EU. To vyžaduje, aby je Evropská komise stimulovala k dalším opatřením;

22. vyzývá k tomu, aby bylo uznáno úsilí regionů, které jsou průkopníky oběhového hospodářství a udržitelné výroby a spotřeby potravin, jakož i snižování znečištění ovzduší, hluku a světelného znečištění, a aby proto byly podporovány a usnadňovaly se přebírání osvědčených postupů v celé Evropě;

23. poukazuje na to, že se kontext, v němž se politika v oblasti životního prostředí připravovala a dodnes provádí, změnil. To vyžaduje nalezení nové rovnováhy mezi starými a novými přístupy, a to mj. z těchto důvodů:

- a) dnešní politiky jsou navzájem více propojeny. Vedle odvětvového rozdělení právních předpisů EU do oblastí, jako jsou např. ovzduší, voda, hluk či energie, vyžadují dnešní problémy větší začlenění otázek udržitelnosti, a to do každodenního chování lidí, do každodenního fungování podniků a do socioekonomického hlediska. EU by proto měla vnímat své regiony jako komplexní hospodářské, sociální, environmentální a biokulturní systémy;
- b) největší zlepšení přinesou inovace a přechody. Kromě toho je důležité vzájemné učení, jež vyžaduje otevřenost a znalost dobrých i špatných příkladů. Stávající právní předpisy se zaměřují na normy a mezní hodnoty, avšak inovace a přechody vyžadují prostor k experimentování. EU potřebuje obojí;
- c) EU má lineární politický cyklus (návrh, rozhodnutí, provádění, hodnocení), ale rychlost inovací vyžaduje oběhovější a flexibilnější přístup;

24. zdůrazňuje, že tyto nové okolnosti vyžadují odlišný způsob myšlení a je třeba se zaměřit na vzájemnou závislost všech pěti složek kauzálního rámce, který přijala agentura EEA, tj. hnacích sil, tlaků, stavu, dopadů a odezvy. Klasické politiky v oblasti životního prostředí se zaměřují na stav a dopady. Máme-li však vyřešit stávající i budoucí znečištění, unijní a vnitrostátní politiky by se rovněž měly zaměřit na hnací síly a tlaky. Právě v tom spočívá jádro oběhového hospodářství a dalších podob přechodu: řešit problém přímo u zdroje;

Integrace politik

25. je pevně přesvědčen, že 8. akční program pro životní prostředí by měl zajistit integraci politik;

26. zdůrazňuje, že integrovaný přístup zamezuje nesouladům a spojuje různé aspekty, jako jsou:

- a) cíle, harmonogramy, postupy a nástroje provádění různých politik v oblasti životního prostředí a klimatu;
- b) politiky v oblasti životního prostředí a klimatu, jakož i další politiky, např. společná zemědělská politika, společná rybářská politika, hospodářské a sociální politiky;
- c) cíle a harmonogramy mezních hodnot právních předpisů EU v oblasti životního prostředí (politika v oblasti emisí) a politik zaměřených na zdroje (politiky v oblasti emisí) ⁽⁶⁾;
- d) unijní, vnitrostátní, regionální a místní politiky s cílem sladit priority, vyhnout se zdvojení a minimalizovat protichůdné nebo nesouvisějící postupy a odstranit stávající nedostatky v politice a právních předpisech, které z ní plynou;

27. zdůrazňuje, že klíčovou otázkou je, jak politiky na úrovni EU i na jiných úrovních účinně integrovat, a zejména to, jak sladit environmentální, sociální a hospodářské cíle;

28. zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že integrace politik vyžaduje jiný způsob myšlení, měl by 8. akční program pro životní prostředí:

- a) považovat integraci politik za přístup (a nikoli za prioritu) pro kombinování a posilování jednotlivých cílů;
- b) povzbuzovat unijní, vnitrostátní, regionální a místní orgány, aby učinily politiky v oblasti životního prostředí jádrem všech ostatních politik (cíle v oblasti životního prostředí by měly být základem ostatních politik, ne do nich být pouze začleňovány) a aby považovaly politiky v oblasti životního prostředí za hlavní vodítko při provádění veškerých činností;
- c) zaujmout holistický přístup: 7. akční program pro životní prostředí zaujal integrovanější přístup než předchozí programy, a 8. akční program by měl jít ještě dále a zaměřit se na celkový environmentální, hospodářský a sociální kontext;

⁽⁶⁾ Stanovisko VR ENVE-V-046.

Financování a investice

29. zdůrazňuje, že problémy v oblasti životního prostředí, klimatu a přechodu vyžadují významné zelené a modré investice a inovace;

30. zdůrazňuje, že má-li se zvýšit účinnost 8. akčního programu pro životní prostředí, je zapotřebí větší součinnost mezi různými zdroji financování na unijní, vnitrostátní a regionální úrovni a rovněž jsou třeba pevnější vazby mezi veřejným a soukromým financováním;

31. poukazuje na skutečnost, že investiční příležitosti místních a regionálních orgánů jsou omezené a jsou pod tlakem. Jednak sociální problémy, jako je nezaměstnanost, stárnutí obyvatelstva a vzdělávání, jsou často velké nákladové položky v místním nebo regionálním rozpočtu. Vedle toho přechody, jako je transformace energetiky, vyžadují velké investice. Pro dosažení zásadního pokroku v přechodech je třeba dosáhnout kritického množství, a k tomu místní a regionální orgány potřebují dodatečné finanční prostředky;

32. vítá návrh na zřízení programu InvestEU a jeho zaměření na udržitelnost, jakož i návrh Komise týkající se víceletého finančního rámce (VFR) na období po roce 2020 s jeho zaměřením na udržitelný rozvoj a integraci politiky v oblasti životního prostředí do všech rozpočtových položek. VR by si nicméně přál, aby bylo na začleňování politiky v oblasti klimatu vyhrazeno více než 30 % rozpočtu. Vyzývá rovněž k tomu, aby byl na úrovni EU zřízen Fond pro spravedlivou transformaci energetiky s cílem řešit environmentální, hospodářské a sociální problémy regionů, které procházejí transformací energetiky, a aby byla ve všech regionech poskytována dostatečná podpora také na přechod v oblastech nakládání s odpady a mobility, jež bude doplňovat fondy soudržnosti a bude s nimi slučitelná;

33. velmi vítá horizontální zásady návrhu Komise týkajícího se VFR pro období po roce 2020: podporu integrovaného sociálního, hospodářského, kulturního a environmentálního rozvoje a bezpečnosti v městských, venkovských a pobřežních oblastech;

Přístup založený na územním hledisku nebo zaměřený na oblast

34. je přesvědčen, že zásadní je individuálně přizpůsobený přístup, neboť regiony a místní orgány:

- a) jsou důležité územní subjekty, v nichž lidé žijí, pracují a cestují, což má za následek značné množství emisí;
- b) se výrazně liší, pokud jde o druh a úroveň znečištění a emisí;
- c) se liší, pokud jde o provádění právních předpisů EU;
- d) se výrazně liší, pokud jde o ekonomické, sociální, zeměpisné a environmentální příležitosti, které nabízejí, a o výzvy, které představují;
- e) se liší, pokud jde o jejich administrativní pravomoci, kapacitu a přístup k provádění politik v oblasti životního prostředí a klimatu;
- f) mají privilegované postavení, neboť pracují přímo s občany a podniky při prosazování opatření, jako jsou např. zadávání zelených veřejných zakázek, stavební a dopravní politiky či vzdělávací, výzkumné a informační programy. To jim umožňuje nacházet schůdná řešení a fungovat jako živé laboratoře nových myšlenek a znalostí;

35. považuje holistický přístup založený na územním hledisku nebo zaměřený na oblast za nejlepší způsob, jak dosáhnout zdravého životního stylu v souladu se specifickými podmínkami příslušného území či oblasti;

36. doporučuje, aby 8. akční program pro životní prostředí – s řádným přihlédnutím k zásadám subsidiarity a proporcionality, jakož i ke správním strukturám a kultuře jednotlivých členských států – vypracoval několik strategií zaměřených na konkrétní oblasti, jako např. zdravé a blahobytné městské oblasti, zdravý a životaschopný venkov a přitažlivé a bezpečné pobřežní oblasti a ostrovní, souostrovní a nejvzdálenější regiony. Městská strategie by se mohla zaměřit na specificky městské aspekty, jako jsou mobilita a urbanistické plánování, zatímco strategie venkova by se mohla zaměřit na přírodu, inovace v zemědělství a demografické změny. Účelem doporučovaných strategií by bylo podporovat jednotlivé přechody, a to při zohlednění lidského zdraví a přírody, hospodářství a potřeby dobrého životního prostředí v souladu s cíli udržitelného rozvoje. Akční program pro životní prostředí v této souvislosti zohledňuje horizontální zásady návrhu Komise týkajícího se VFR pro období po roce 2020;

Víceúrovňový přístup

37. žádá proto dobře fungující rámec víceúrovňové správy. Hluboké a trvalé změny životního stylu, jež jsou nezbytné pro vytvoření spravedlivé, udržitelné a nízkouhlíkové společnosti, vyžadují přístupy zdola nahoru i shora dolů. VR se proto domnívá, že 8. akční program pro životní prostředí by měl být lépe propojen se strategiemi a plány připravovanými na unijní, vnitrostátní, regionální a místní úrovni;

38. vyzývá proto všechny úrovně správy, aby všemi dostupnými prostředky podporovaly meziadministrativní spolupráci, a to včetně spolupráce mezi rozdílnými úrovněmi správy, mezi regiony, mezi obcemi a přeshraniční spolupráce. Ve stejném duchu by měl 8. akční program pro životní prostředí – s přihlédnutím ke správním strukturám a zeměpisné situaci v členských státech – pokračovat v podpoře měst, obcí a regionálních orgánů, aby vzájemně a v rámci celé EU spolupracovaly;

39. podporuje takové iniciativy EU, jako např. partnerství v rámci městské agendy EU. VR doporučuje využívat stávající partnerství v oblasti udržitelného využívání půdy, transformace energetiky, přizpůsobení se změnám klimatu, městské mobility, kvality ovzduší a oběhového hospodářství a aktivně zvažovat vytváření nových průřezových partnerství v oblasti životního prostředí a klimatu na podporu provádění acquis;

40. zdůrazňuje, že převádění cílů na úrovni EU do konkrétních místních cílů je obtížné, avšak nezbytné k tomu, aby bylo dosaženo výsledků a aby byla získána důvěra občanů. Proto je přesvědčen, že by měly být k dispozici pobídky motivující k jejich překonávání. Programy udělující ocenění, jako jsou „Evropské zelené město“ a „Evropský zelený list“, by měly být rozšířeny i na menší města a vesnice. Navíc by měly být dále podporovány dobrovolné aktivity, jako je Pakt starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky či středisko pro sledování městské mobility;

41. doporučuje, aby členské státy úzeji spolupracovaly s místními a regionálními orgány a povzbuzovaly města a regiony k většímu zapojení do přípravy a provádění vnitrostátních strategií a plánů;

42. vyzývá proto členské státy, aby vytvořily vhodné institucionální struktury nebo platformy pro bližší spolupráci a průběžné konzultace, jako jsou například vertikální týmy sestavené průřezově z odborníků veřejné správy, v nichž odborníci z různých úrovní správy společně připravují vnitrostátní plány a strategie;

43. zdůrazňuje, že koordinace mezi různými úrovněmi správy není sama o sobě pro účinnou správu dostatečná. VR proto vyzývá regiony a města, aby navázaly úzké vztahy s občanskou společností, soukromým sektorem a znalostními institucemi na svém území i mimo něj, a aby podporovaly meziregionální spolupráci v těchto oblastech, neboť taková dlouhodobá partnerství budou přispívat ke správné tvorbě politik;

44. poukazuje na to, že by se tím podpořil dialog a diskuse mezi subjekty reprezentujícími různé zájmy, prostředí a pravomoci, což by vedlo k lepšímu rozhodování;

45. vybízí členské státy EU, aby určily komplexní mezioborové výzkumné projekty zaměřené na hledání řešení a financovaly je ze svých vnitrostátních prostředků na výzkum;

D. Návrh 8. akčního programu pro životní prostředí**Nový přístup 8. akčního programu pro životní prostředí**

46. zdůrazňuje, že v novém kontextu politiky v oblasti životního prostředí by 8. akční program pro životní prostředí měl:

- a) být strategičtější a integrovanější a soustředit se na hlavní témata;
- b) podporovat inovace;
- c) umožňovat přenos a rozvoj inovativních řešení;
- d) být zaměřen na výzvy a řešení, na rozdíl od 7. akčního programu, jenž byl zaměřen na limity a problémy;
- e) být flexibilní, aby dokázal reagovat na nejnovější technologický vývoj a nové mezinárodní strategie, na rozdíl od spíše statického 7. akčního programu;
- f) být flexibilní z hlediska sociálních, kulturních, hospodářských a environmentálních podmínek v regionech;

47. v souvislosti s dohodou o vystoupení a jejím prováděním vyzývá Spojené království a EU, aby vypracovaly společná ujednání, která zajistí zachování přísných norem ochrany životního prostředí a vzájemnosti, včetně vysoké úrovně ambicí v příštím akčním programu v oblasti životního prostředí;

48. zdůrazňuje, že budoucí akční programy pro životní prostředí by měly utvářet agendu a vést k začlenění kritéria udržitelnosti do dalších politik, makroekonomických priorit a finančních nástrojů EU. Environmentální faktory jsou rovněž ukazatelem míry udržitelnosti našeho hospodářského rozvoje. VR proto podporuje součinnost mezi 8. programem pro životní prostředí, VFR a evropským semestrem;

49. vyjadřuje v tomto ohledu politování nad nesouladem mezi přijetím 8. akčního programu pro životní prostředí a VFR na období po roce 2020. Rozhodovací proces budoucích akčních programů pro životní prostředí by měl být sladěn s časovým rámcem VFR, aby navrhovaný VFR náležitě odrážel priority a cíle programů pro životní prostředí;

50. navrhuje, aby se 8. akční program pro životní prostředí stal environmentálním a klimatickým pilířem nové evropské strategie na období po roce 2020;

Navrhovaná témata 8. akčního programu pro životní prostředí

51. považuje strategii zdravého života ve městech a na venkově za praktickou a integrovanou strategii. Tato strategie, jež je založena na kvalitě života, integruje všechny tři pilíře udržitelného rozvoje – hospodářské, environmentální a sociálně kulturní aspekty – a zasazuje lidské zdraví a přírodu do širšího rámce udržitelnosti. Souvisí rovněž s realizací cílů udržitelného rozvoje;

52. navrhuje, aby 8. akční program pro životní prostředí prezentoval strategii EU na podporu zdravého životního stylu pro všechny, přičemž by měl zahrnovat následující témata:

- a) lidské zdraví, včetně vysoké kvality života;
- b) zdravá planeta, kde jsou odpovědně a efektivně využívány zdroje a je chráněna biologická a geologická rozmanitost a ekosystémy;
- c) zdravá ekonomika založená na oběhovém hospodářství, při dostatečném růstu, udržitelném rozvoji, zaměstnanosti, udržitelných investicích a udržitelném podnikatelském prostředí;

d) zdravá společnost s příležitostmi pro všechny;

53. vyzývá EU, aby učinila zdravý životní styl základem všech svých politik, makroekonomických priorit a finančních nástrojů. Tento přístup by měl být podporován a prováděn na vnitrostátní, regionální i místní úrovni. VR navrhuje, aby EU těsněji spolupracovala se sítěmi pro zdravý životní styl, jako je např. síť WHO pro zdravá města (WHO Healthy Cities Network);

54. zdůrazňuje, že 8. akční program pro životní prostředí by se měl zabývat výzvami souvisejícími s přechodem, jako jsou transformace energetiky, oběhové hospodářství, přechod v oblasti mobility, přechod v produkci a spotřebě potravin či přechod od šedé k zelené a modré infrastruktuře. Výroba, spotřeba a doprava jsou klíčovými faktory, pokud jde o znečištění ovzduší, vody a půdy a hluk. Tyto přechody jsou v souladu s politikami zaměřenými na zdroje, a proto budou podporovat provádění stávajících právních předpisů EU. Jsou spojeny s přechody v kvalitě života: s přechodem na zdravý způsob života v městských oblastech a k lepší kvalitě života a dynamice na venkově. Osmý akční program pro životní prostředí by měl tyto přechody podporovat a připravit pro ně harmonogramy provádění;

55. navrhuje pokračovat v hlavních tématech 7. akčního programu pro životní prostředí, k nimž patří chránit, zachovávat a zvětšovat přírodní bohatství EU, přeměnit EU v zelené a konkurenceschopné uhlíkové neutrální hospodářství účinně využívající zdroje (mj. vytvořením rámce pro dostupnou a udržitelnou přepravu osob a zboží, který zaručí zelenou mobilitu ve městech i ve venkovských oblastech), chránit občany EU před přetrvávajícími environmentálními tlaky a zlepšit zdraví a dobré životní podmínky, neboť tato témata jsou i nadále velice aktuální (případně i další témata);

56. zdůrazňuje, že 8. akční program pro životní prostředí by měl splňovat požadavky Pařížské dohody a zahrnovat 17 cílů udržitelného rozvoje. Měl by být dostatečně flexibilní, aby mohl zohledňovat aktuální mezinárodní vývoj a dohody;

Navrhovaná struktura 8. akčního programu pro životní prostředí

57. navrhuje, aby byl 8. akční program pro životní prostředí stručný a jasný a aby obsahoval pět hlavních kapitol: provádění, přechody, inovace, širší globální výzvy a komunikaci;

58. navrhuje, aby byly tyto kapitoly prováděny prostřednictvím akčních programů EU za pomoci měřitelných cílů, cílených opatření, financování, investic, nástrojů a jasného kontrolního mechanismu, například prostřednictvím procesu přezkumu provádění právních předpisů EU. EU může díky těmto akčním programům vytvářet přesahy mezi jednotlivými pěti kapitolami 8. akčního programu pro životní prostředí, přijímat individuálně přizpůsobená řešení a odpovídajícím způsobem reagovat na aktuální vývoj a inovativní postupy. Akční programy EU zase mohou být inspirací pro vnitrostátní, regionální a místní akční plány;

59. zastává názor, že 8. akční program pro životní prostředí by měl – s přihlédnutím k zásadám subsidiarity a proporcionality, jakož i ke správním strukturám a kultuře jednotlivých členských států – podporovat přijímání vnitrostátních a/nebo regionálních akčních plánů. Je na rozhodnutí členských států, zda budou mít jeden celostátní plán, několik plánů regionálních, či obojí, neboť tato rozhodnutí jsou úzce propojena s vnitrostátní a regionální správou. Příští akční program pro životní prostředí by měl stanovit hlavní zásady pro místní a regionální orgány týkající se přijímání opatření a vybízet k přijímání dobrovolných místních cílů a plánů. To by napomohlo provádění akčního programu pro životní prostředí a zároveň by to poskytovalo určitou flexibilitu umožňující zohledňovat při řešení místních problémů místní potřeby a kapacity, znalosti a odborné vědomosti;

60. navrhuje, aby první kapitola 8. akčního programu pro životní prostředí obsahovala hlavní témata 7. akčního programu. Tato témata vyžadují účinné provedení;

61. zdůrazňuje, že první kapitola vyžaduje, aby EU prováděla akční programy, kam spadají opatření navržená v Přezkumu provádění právních předpisů EU ⁽⁷⁾ a podpůrné cíle 7. akčního programu pro životní prostředí, jako například:

- a) lepší integrace politik, účinnější politiky u zdroje, cílené financování ze strany EU;
- b) zkoumání různých problémů týkajících se provádění;
- c) prováděcí nástroje: v současnosti mají právní předpisy v oblasti životního prostředí a klimatu svůj vlastní soubor nástrojů a pokyny. Aby nevznikaly nejasnosti a byla zajištěna větší soudržnost, VR navrhuje jednotnější metodu, která bude využívat nástroje pro budování kapacit (např. nástroje a programy, pracovní semináře, internetové semináře, materiály s pokyny atd.);
- d) shromáždění znalostí a osvědčených postupů do jedné, veřejně přístupné databáze umožňující snadné vyhledávání, která bude obsahovat prvky pomáhající určit osvědčené postupy;
- e) opatření určená k podpoře, rozšíření a financování stávajících a nových iniciativ, které podporují sdílení znalostí a osvědčených postupů prostřednictvím evropských, vnitrostátních, regionálních a místních sítí a spolupráce mezi městy, jako jsou činnosti v oblasti vzájemného hodnocení a vzájemného učení, kontroly na místě, „zelená“ partnerství či odborné vedení a instruktáže mezi partnery;
- f) monitorování prostřednictvím procesu přezkumu provádění právních předpisů EU;

62. požaduje, aby 8. akční program pro životní prostředí dále posílil technickou platformu pro spolupráci v oblasti životního prostředí, kterou zřídila komise ENVE a GŘ pro životní prostředí za účelem podpory dialogu, a aby shromažďoval informace o místních a regionálních výzvách a řešeních, pokud jde o uplatňování právních předpisů EU v oblasti životního prostředí; navrhuje zřídit síť vyslanců v rámci platformy, která bude podporovat uplatňování právních předpisů v oblasti životního prostředí na všech úrovních správy, a tím doplnit přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí a program pro technickou pomoc a výměnu informací (TAIEX);

63. navrhuje zaměřit se prostřednictvím stanovisek VR více na aspekty a výzvy týkající se provádění politik EU v oblasti životního prostředí, jakož i na činnost budoucích regionálních center ⁽⁸⁾, a to za účelem odstranění nedostatků a nalezení individuálně přizpůsobených řešení;

64. navrhuje, aby se druhá kapitola zabývala hlavními přechody (transformace energetiky, oběhové hospodářství, přechod v oblasti mobility, přechod v produkci a spotřebě potravin či přechod od šedé k zelené a modré infrastruktuře) a navrhla legislativní a finanční rámec nutný pro usnadnění těchto přechodů, a to spravedlivým způsobem, aby byly dále stimulovány inovace v průkopnických regionech a podporovány regiony s vysokými emisemi uhlíku, které procházejí nákladnou transformací energetiky;

65. zdůrazňuje, že druhá kapitola vyžaduje provádění prostřednictvím programů EU týkajících se přechodu za pomoci opatření a financování za účelem usnadnění jednotlivých druhů přechodu a dalšího provádění inovací v praxi. To zahrnuje konkrétní opatření na regionální a místní úrovni. 8. akční program pro životní prostředí by měl podnítit rozvíjení celostátních a regionálních programů týkajících se přechodu. Tyto programy, které určují výzvy, společné akce a vhodné politické reakce, by mohly být vypracovávány společně;

66. navrhuje, aby třetí kapitola podpořila zelené inovace a investice. Další inovace mají pro řešení problémů v oblasti životního prostředí a klimatu zásadní význam. Tato kapitola by měla přiznat výzkumu významnější úlohu při formulování vhodných politických reakcí;

⁽⁷⁾ Stanovisko VR ENVE-VI/021.

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/commission/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_cs.

67. zdůrazňuje, že třetí kapitola požaduje provádění prostřednictvím unijního plánu pro zelené inovace: program pro zdravý způsob života, udržitelnou společnost a oběhové hospodářství. Tento program by měl podporovat výzkum a vývoj. Program by měl vzniknout díky spolupráci mezi tvůrci politik (na unijní, vnitrostátní, regionální a místní úrovni), průmyslem a akademickou obcí a měl by určovat výzvy, politické reakce a společné přístupy zaměřené na řešení problémů. Tento program by podnítil Evropskou komisi, členské státy, města a regiony k uplatňování systematických inovativních přístupů a k vytváření či zprostředkování partnerství na ekologických inovativních projektech a zabýval by se úlohou vlád coby „zajišťovatelů zahájení“;

68. navrhuje, aby se čtvrtá kapitola zabývala širšími globálními výzvami. Mezinárodní vývoj a strategie, jako jsou Pařížská dohoda, cíle udržitelného rozvoje, Úmluva o biologické rozmanitosti a městská agenda OSN, mají na politiky v oblasti životního prostředí a klimatu velký vliv. Řady prioritních cílů 8. akčního programu pro životní prostředí lze navíc dosáhnout pouze ve spolupráci s partnerskými zeměmi nebo v rámci celkového přístupu, čímž se zvýší kapacita regionálních a místních správních orgánů, které se mají na decentralizované spolupráci podílet, může tedy být významným přínosem. Boj proti znečištění způsobenému průmyslem, cestovním ruchem a domácí činností a řešení trestné činnosti proti životnímu prostředí vyžaduje mezinárodní závazek následovaný společnými kroky;

69. zdůrazňuje, že čtvrtá kapitola vyžaduje provádění prostřednictvím mezinárodního programu pro životní prostředí a klima ze strany EU s cílem pomoci Unii řešit tyto problémy a rovněž zastávat vedoucí úlohu na mezinárodní scéně tím, že bude využívat hospodářské a obchodní politiky, které jsou přínosné pro celosvětové životní prostředí a klima;

70. navrhuje, aby se pátá kapitola zabývala komunikací a zaměřila se na zvýšení povědomí o významu a přínosech řádného provádění 8. akčního programu pro životní prostředí, jakož i o přidané hodnotě tohoto programu pro občany, podniky a životní prostředí. Provádění akčního programu pro životní prostředí by výrazně usnadnilo porozumění mezi občany a dalšími zainteresovanými subjekty v rámci priorit EU v oblasti životního prostředí a podpořilo by opatření, jež mají být přijata, a konkrétní výsledky, které by tato opatření mohla přinést.

V Bruselu dne 7. února 2019.

Předseda

Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

VÝBOR REGIONŮ

133. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VR, 6. 2. 2019–7. 2. 2019

Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Kreativní Evropa a Nová evropská agenda pro kulturu

(2019/C 168/07)

Zpravodaj:	János Ádám KARÁCSONY (HU/EPP), radní obce Tahitótfa
Odkazy:	návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2021–2027) a zrušuje nařízení (EU) č. 1295/2013
	COM(2018) 366 final
	sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Nová evropská agenda pro kulturu“
	COM(2018) 267 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2021–2027) a zrušuje nařízení (EU) č. 1295/2013 Preamble, 6. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program by měl zohledňovat dvojí povahu kulturních a kreativních odvětví a uznávat jak vlastní a uměleckou hodnotu kultury, tak ekonomickou hodnotu těchto odvětví, včetně jejich širšího přínosu pro růst a konkurenceschopnost, kreativitu a inovace . To vyžaduje silná evropská kulturní a kreativní odvětví, a zejména dynamické evropské audiovizuální odvětví, s přihlédnutím k jeho schopnosti oslovit široké publikum a jeho hospodářskému významu, a to i pro další tvůrčí odvětví, jakož i pro kulturní cestovní ruch.	Program by měl zohledňovat dvojí povahu kulturních a kreativních odvětví a uznávat jak vlastní a uměleckou hodnotu kultury, tak ekonomickou hodnotu těchto odvětví a jejich širší přínos z hlediska posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti v Evropské unii a konkurenceschopnosti, kreativity a inovací . To vyžaduje silná evropská kulturní a kreativní odvětví, a zejména dynamické evropské audiovizuální odvětví, s přihlédnutím k jeho schopnosti oslovit široké publikum a jeho hospodářskému významu, a to i pro další tvůrčí odvětví, územní rozvoj a jeho propojení se strategií pro inteligentní specializaci , jakož i pro kulturní cestovní ruch.

Odůvodnění

Regionální a evropská územní spolupráce generuje růst a pracovní místa a propaguje Evropu jako destinaci například pomocí makroregionálních kulturních stezek. Existuje záměr využít těchto zkušeností s cílem zajistit, aby vliv kultury na daném území zohledňoval zásady článku 174 SFEU a posílil úlohu kultury pro územní rozvoj vycházející z inovací. Jak je uvedeno v plánu Nové evropské agendy pro kulturu, Komise zamýšlí „nadále podporovat regiony, které zavádějí inteligentní specializaci a makroregionální strategie zaměřené na kulturu, a propagovat udržitelnost kulturního cestovního ruchu“.

Pozměňovací návrh 2

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2021–2027) a zrušuje nařízení (EU) č. 1295/2013 Preamble, 20. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Vzhledem k významu boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie provádět Pařížskou dohodu a cíli udržitelného rozvoje OSN přispěje tento program k začleňování opatření v oblasti klimatu a k dosažení celkového cíle 25 % výdajů z rozpočtu EU na podporu cílů v oblasti klimatu. Příslušná opatření budou identifikována během přípravy a provádění programu a znovu posouzena v souvislosti s příslušnými hodnoceními a postupy přezkumu.	Vzhledem k významu boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie provádět Pařížskou dohodu a cíli udržitelného rozvoje OSN průkopnickým způsobem přispěje tento program k začleňování opatření v oblasti klimatu, k dosažení celkového cíle 30 % výdajů z rozpočtu EU na podporu cílů v oblasti klimatu a k zařazování cílů udržitelného rozvoje do všech politik Unie. Příslušná opatření budou identifikována během přípravy a provádění programu a znovu posouzena v souvislosti s příslušnými hodnoceními a postupy přezkumu.

Odůvodnění

Účelem tohoto pozměňovacího návrhu je vyzdvihnout význam cílů udržitelného rozvoje a vyjádřit postoj VR k jejich financování.

Pozměňovací návrh 3

Preamble, 22. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<i>Evropská filmová akademie si od svého vzniku vybudovala jedinečné know-how a má jedinečné postavení k tomu, aby vytvořila celoevropskou komunitu filmových tvůrců a odborníků, která by propagovala a šířila evropské filmy za hranice zemí vzniku a rozvíjela skutečně evropské publikum. Proto by měl být způsobilý pro přímou podporu Unie.</i>	

Odůvodnění

Toto ustanovení je neadekvátní pozitivní diskriminací ve prospěch tohoto subjektu. Není dostatečně odůvodněna nutnost přímé podpory EU tomuto subjektu a jakákoli přímá podpora by nebyla netransparentní.

Pozměňovací návrh 4

Preamble, 23. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Orchestr mladých Evropské unie si od svého založení vybudoval jedinečné know-how v oblasti podpory mezikulturního dialogu, vzájemného respektu a porozumění prostřednictvím kultury. Zvláštnost Orchestru mladých Evropské unie spočívá v tom, že jde o evropský orchestr, který přesahuje kulturní hranice a skládá se z mladých hudebníků, kteří jsou vybíráni podle náročných uměleckých kritérií prostřednictvím každoročního přísného konkurzu ve všech členských státech. Proto by měl být způsobilý pro přímou podporu Unie.	Orchestr mladých Evropské unie si od svého založení vybudoval jedinečné know-how v oblasti podpory mezikulturního dialogu, vzájemného respektu a porozumění prostřednictvím kultury. Zvláštnost Orchestru mladých Evropské unie spočívá v tom, že jde o evropský orchestr, který přesahuje kulturní hranice a skládá se z mladých hudebníků, kteří jsou vybíráni podle náročných uměleckých kritérií prostřednictvím každoročního přísného konkurzu ve všech členských státech. Proto by měl být způsobilý pro přímou podporu Unie, budou-li všechny dotčené strany v plné míře dodržovat toto nařízení.

Odůvodnění

Z důvodů uvedených výše v textu Komise by Orchestr mladých měl být způsobilý pro přímou podporu ze strany EU a programu Kreativní Evropa na období 2021–2027, a to za předpokladu, že budou dodržena veškerá pravidla financování.

Pozměňovací návrh 5

Preamble, 25. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Aby bylo zajištěno efektivní přidělování prostředků ze souhrnného rozpočtu Unie, je nezbytné zajistit evropskou přidanou hodnotu všech opatření a činností prováděných v rámci programu, jejich doplňkovost k činnostem členských států, přičemž by se mělo usilovat o konzistentnost, doplňkovost a synergie s programy financování, které podporují oblasti politiky s úzkými vazbami mezi sebou, jakož i s horizontálními politikami, jako je politika hospodářské soutěže Unie.	Aby bylo zajištěno efektivní přidělování prostředků ze souhrnného rozpočtu Unie, je nezbytné zajistit evropskou přidanou hodnotu všech opatření a činností prováděných v rámci programu, jejich doplňkovost k činnostem členských států a regionů , přičemž by se mělo usilovat o konzistentnost, doplňkovost a synergie s programy financování, které podporují oblasti politiky s úzkými vazbami mezi sebou, jakož i s horizontálními politikami, jako je politika hospodářské soutěže Unie.

Odůvodnění

Je rovněž potřeba zvážit doplňkovost s činnostmi regionů, neboť na této úrovni existují politiky, které plynou z jejich specifických rysů, zejména co se týče nejvzdálenějších regionů.

Pozměňovací návrh 6

Preamble, vložit nový bod odůvodnění za 34. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>V souladu s článkem 349 Smlouvy o fungování Evropské unie by měl program zohlednit konkrétní – strukturální, sociální a hospodářskou – situaci nejvzdálenějších regionů. Opatření budou přijata ve všech složkách programu, aby se tím posílilo zapojení těchto regionů a umožnily se kulturní výměny mezi nimi a zbytkem EU a světa. Tato opatření budou navíc podléhat monitorování a hodnocení.</i>

Odůvodnění

Program by měl obsahovat odkaz na konkrétní situaci těchto regionů, protože navzdory své velké vzdálenosti jsou součástí některých členských států EU. Vzhledem k tomu, že obohacují evropskou kulturu, měly by se jejich kulturní vztahy s Uníí posílit. Ve stávajícím programu na ně dokonce chybí jakýkoli odkaz.

Pozměňovací návrh 7

Čl. 3 – odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
a) posilovat hospodářský, sociální a vnější rozměr evropské úrovně spolupráce za účelem rozvoje a podpory evropské kulturní rozmanitosti a kulturního dědictví Evropy a posilovat konkurenceschopnost evropských kulturních a kreativních odvětví a upevňovat mezinárodní kulturní vztahy;	(a) enhancing the economic, social and external dimension of European level cooperation to develop and promote European cultural diversity and Europe's cultural heritage and strengthening the competitiveness of the European cultural and creative sectors, with special attention to small and medium-sized enterprises (SMEs) and reinforcing international cultural relations;

Odůvodnění

Rámec specifických cílů programu by měl být širší a jít pod hranici kulturních a kreativních odvětví tím, že se zaměří na mikropodniky a malé a střední podniky, aby přiměřeně odrážel situaci těch, kteří pracují v tvůrčích a kulturních odvětvích.

Pozměňovací návrh 8

Článek 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V souladu s cíli uvedenými v článku 3 má složka „KULTURA“ tyto priority:	V souladu s cíli uvedenými v článku 3 má složka „KULTURA“ tyto priority:
a) posilovat přeshraniční rozměr a oběh evropských kulturních a kreativních subjektů a děl;	a) posilovat přeshraniční rozměr a oběh evropských kulturních a kreativních subjektů a děl a věnovat zvláštní pozornost regionům se zvláštními zeměpisnými problémy, jako jsou nejvzdálenější regiony;
b) zvyšovat účast na kulturním životě v celé Evropě;	b) zvyšovat účast na kulturním životě v celé Evropě;
c) prosazovat odolnost společnosti a sociální začleňování prostřednictvím kultury a kulturního dědictví;	c) prosazovat odolnost společnosti a sociální začleňování a inovace prostřednictvím kultury a kulturního dědictví;
d) zvyšovat schopnost evropských kulturních a kreativních odvětví prosperovat a vytvářet pracovní místa a růst;	d) zvyšovat schopnost evropských kulturních a kreativních odvětví prosperovat a vytvářet pracovní místa a růst a přispívat k místnímu a regionálnímu rozvoji;
e) posilovat evropskou identitu a hodnoty prostřednictvím kulturního povědomí, uměleckého vzdělávání a na kultuře založené kreativity ve vzdělávání;	e) posilovat evropskou identitu a hodnoty prostřednictvím kulturního povědomí a kulturních výměn , uměleckého vzdělávání a na kultuře založené kreativity ve vzdělávání;
(f) g) přispívat ke globální strategii Unie pro mezinárodní vztahy prostřednictvím kulturní diplomacie.	(f) g) přispívat ke globální strategii Unie pro mezinárodní vztahy prostřednictvím kulturní diplomacie a zároveň zapojit nejvzdálenější regiony jako klíčové aktéry.

Odůvodnění

Odlehle oblasti se zeměpisnými problémy vyžadují zvláštní pozornost a zvláštní situace nejvzdálenějších regionů je uznána v článku 349 SFEU.

Pozměňovací návrh 9

Článek 6

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
d) zřizovat a podporovat informační kanceláře programu, které budou propagovat program ve své zemi a stimulovat přeshraniční spolupráci v rámci kulturních a kreativních odvětví.	d) zřizovat a podporovat informační kanceláře programu a jejich sítě , které budou propagovat program na vnitrostátní, regionální a místní úrovni ve své zemi a stimulovat přeshraniční spolupráci v rámci kulturních a kreativních odvětví.

Odůvodnění

Jak bylo zdůrazněno v hodnotící zprávě o programu Kreativní Evropa (2014–2020) v polovině období, program oslovuje občany prostřednictvím podporovaných děl a činností, čímž obohacuje jejich evropskou identitu. Celkový úspěch závisí na účinnosti šíření informací a zvyšování povědomí o příležitostech a výzvách na úrovni občanů. Je třeba podporovat informační kanceláře programu Kreativní Evropa, aby rozvíjely svou úlohu sdílením úspěšných příkladů nejen ze své vlastní země, ale též na celoevropské úrovni, jakož i v místním a regionálním prostředí.

Pozměňovací návrh 10

Čl. 7 – odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Finanční krytí pro provádění programu na období 2021–2027 činí 1 850 000 000 EUR v běžných cenách.	Finanční krytí pro provádění programu na období 2021–2027 činí 2 000 000 000 EUR v běžných cenách.
Program se provádí podle následujícího orientačního finančního rozdělení:	Program se provádí podle následujícího orientačního finančního rozdělení:
— až do výše 609 000 000 EUR u cíle uvedeného v čl. 3 odst. 2 písm. a) (složka KULTURA),	— až do výše 759 000 000 EUR u cíle uvedeného v čl. 3 odst. 2 písm. a) (složka KULTURA),
— až do výše 1 081 000 000 EUR u cíle uvedeného v čl. 3 odst. 2 písm. b) (složka MEDIA),	— až do výše 1 081 000 000 EUR u cíle uvedeného v čl. 3 odst. 2 písm. b) (složka MEDIA),
— až do výše 160 000 000 EUR u činností uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. c) (MEZIODVĚTVOVÁ složka).	— až do výše 160 000 000 EUR u činností uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. c) (MEZIODVĚTVOVÁ složka).

Odůvodnění

Kultura a kulturní dědictví by měly být lépe začleněny mezi priority příštího VFR, a to jednak jejich systematickým zohledňováním, jednak stanovením rozpočtového cíle pro program „Kreativní Evropa“ ve výši přes 2 miliardy EUR. Na složku MEDIA je plánováno téměř o 78 % více finančních prostředků než na složku KULTURA, přestože KULTURA zahrnuje více odvětví umění. Proto navrhuje, aby bylo navrhované navýšení ve výši 150 000 000 EUR alokováno do složky KULTURA.

Pozměňovací návrh 11

Čl. 7 odst. 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Do programu mohou být na žádost členských států převedeny zdroje, jež jim byly přiděleny v rámci sdíleného řízení. Komise tyto zdroje vynakládá přímo v souladu s [čl. 62 odst. 1 písm. a)] finančního nařízení, nebo nepřímo v souladu [čl. 62 odst. 1 písm. c)] uvedeného nařízení. Tyto zdroje se pokud možno použijí ve prospěch dotčeného členského státu.	Do programu mohou být na žádost členských států převedeny zdroje, jež jim byly přiděleny v rámci sdíleného řízení. Komise tyto zdroje vynakládá přímo v souladu s [čl. 62 odst. 1 písm. a)] finančního nařízení, nebo nepřímo v souladu [čl. 62 odst. 1 písm. c)] uvedeného nařízení. Zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu.

Odůvodnění

Ustanovení čl. 7 odst. 4 návrhu, kde členský stát přiděluje část svých zdrojů v rámci společného řízení na program Kreativní Evropa, vyvolává určité znepokojení. V tomto případě nemá členský stát dostatečné záruky, že tyto zdroje budou přiděleny ve prospěch dotčeného členského státu. Proto by měl být návrh koncipován tak, aby bylo jisté, že se tyto zdroje použijí ve prospěch daného členského státu.

Pozměňovací návrh 12**Článek 13 (nový)**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	Postup projednávání ve výboru 1. Komisi je nápomocen výbor („Výbor Kreativní Evropy“). Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011. 2. Výbor Kreativní Evropy může zasedat v různých složeních v závislosti na tom, jakými konkrétními otázkami souvisejícími s dílčími programy a meziodvětvovou složkou. 3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011. 4. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Odůvodnění

Zásada subsidiarity bude plně dodržena pouze tehdy, pokud bude v návrhu obnoven „postup projednávání ve výboru“, aby byla zaručena náležitá kontrola členským státem týkající se řízení tohoto programu.

Pozměňovací návrh 13**Článek 15**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Komise ve spolupráci s členskými státy zajistí celkový soulad a doplňkovost programu s příslušnými politikami a programy, zejména těmi, jež souvisejí s genderovou vyvážeností, vzděláváním, mládeží a solidaritou, zaměstnaností a sociálním začleňováním, výzkumem a inovacemi, průmyslem a podnikáním, zemědělstvím a rozvojem venkova, životním prostředím a opatřeními v oblasti klimatu, soudržností, regionální a městskou politikou, státní podporou a mezinárodní spoluprací a rozvojem.	Komise ve spolupráci s členskými státy zajistí celkový soulad a doplňkovost programu s příslušnými politikami a programy, zejména těmi, jež souvisejí s genderovou vyvážeností, vzděláváním, mládeží a solidaritou, ochranou menšin, zejména se zachováním dědictví autochtonních národností, etnických a jazykových menšin , zaměstnaností a sociálním začleňováním, výzkumem a inovacemi, udržitelným cestovním ruchem , průmyslem a podnikáním, zemědělstvím a rozvojem venkova, životním prostředím a opatřeními v oblasti klimatu, soudržností, regionální a městskou politikou, státní podporou a mezinárodní spoluprací a rozvojem.

Odůvodnění

Cestovní ruch související s kulturním dědictvím je klíčovou složkou, která přispívá k atraktivitě Evropy, jejích regionů, měst a venkovských oblastí, pokud jde o vnější soukromé investice, rozvíjí kulturně kreativní čtvrti a přitahuje talenty a nezávislé podniky, a tak posiluje regionální a celostátní konkurenceschopnost jak v Evropě, tak celosvětově. Kromě toho má mnoho občanů EU (přibližně 50 milionů lidí) občanství, které neodpovídá jejich mateřskému jazyku a jejich státní příslušnosti, proto je třeba v rámci legislativního procesu Unie vzít v úvahu i jejich zájmy.

Pozměňovací návrh 14**Čl. 18 – odst. 2**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Průběžné hodnocení programu se provede, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku provádění programu.	Průběžné hodnocení programu se provede, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak hodnotící zpráva v polovině období se předá nejpozději do čtyř let od začátku provádění programu.

Odůvodnění

Hodnoticí zpráva v polovině období je užitečným nástrojem pro koncepci příštího rámcového programu, a musí tedy být hotová a k dispozici včas s ohledem na příští období plánování.

Pozměňovací návrh 15

Příloha 1 Složka kultura

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Odvětvová opatření:	Odvětvová opatření:
a) podpora hudebního odvětví: podpora rozmanitosti, kreativity a inovací v oblasti hudby, zejména distribuce hudebního repertoáru v Evropě i mimo ni, vzdělávací opatření a rozvoj publika pro evropský repertoár, jakož i podpora sběru a analýzy dat;	a) podpora hudebního odvětví: podpora rozmanitosti, kreativity a inovací v oblasti hudby, zejména distribuce hudebního repertoáru v Evropě i mimo ni, vzdělávací opatření a rozvoj publika pro evropský repertoár, jakož i podpora sběru a analýzy dat;
b) podpora knižního a vydavatelského odvětví: cílená opatření podporující rozmanitost, kreativitu a inovace, zejména překlad a propagace evropské literatury přes hranice v Evropě i mimo ni, odborná příprava a výměny odborníků v odvětví, autorů a překladatelů, jakož i nadnárodní projekty spolupráce, inovací a rozvoje v tomto odvětví;	b) podpora knižního a vydavatelského odvětví: cílená opatření podporující rozmanitost, kreativitu a inovace, zejména překlad a propagace evropské literatury přes hranice v Evropě i mimo ni, odborná příprava a výměny odborníků v odvětví, autorů a překladatelů, jakož i nadnárodní projekty spolupráce, inovací a rozvoje v tomto odvětví;
c) podpora odvětví architektury a kulturního dědictví: cílená opatření pro mobilitu subjektů, budování kapacit, rozvoj publika a internacionalizace odvětví kulturního dědictví a architektury, podpora Baukultury, podpora ochrany, zachování a rozšiřování kulturního dědictví a jeho hodnot formou zvyšování povědomí, vytváření sítí a činností vzájemného učení;	c) podpora odvětví architektury a kulturního dědictví: cílená opatření pro mobilitu subjektů, budování kapacit, rozvoj publika a internacionalizace odvětví kulturního dědictví a architektury, podpora Baukultury, podpora ochrany, zachování a rozšiřování kulturního dědictví (včetně tradiční lidové kultury) a jeho hodnot formou zvyšování povědomí, vytváření sítí a činností vzájemného učení;
d) podpora ostatních odvětví: cílená opatření ve prospěch rozvoje tvůrčích aspektů odvětví designu a módního návrhářství a kulturního cestovního ruchu, jakož i jejich propagace a zastoupení mimo Evropskou unii.	d) podpora ostatních odvětví: cílená opatření ve prospěch rozvoje tvůrčích aspektů odvětví designu a módního návrhářství a kulturního cestovního ruchu, jakož i jejich propagace a zastoupení mimo Evropskou unii.

Odůvodnění

Tradiční lidová kultura ve svých různých formách (řemesla, hudba, tanec...) je významným zdrojem životaschopnosti zejména venkovských sídel, místního a regionálního rozvoje, zdrojem evropské kulturní výměny, nástrojem upevňování evropské kulturní identity a zachování zásady „jednota v rozmanitosti“.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Kreativní Evropa

1. vítá návrh Komise na pokračování stávajícího programu Kreativní Evropa jako samostatného programu, který může být prospěšný všem subjektům v kulturním odvětví. Autonomní finanční rámec je nejlepší způsob, jak zajistit kontinuitu úspěchů z období 2014–2020, jakož i jak vypracovat věrohodné hodnocení pro budoucnost;

2. připomíná, že program Kreativní Evropa je součástí většího návrhu příštího víceletého finančního rámce (zveřejněného dne 2. května 2018), a proto má výsledek jednání o návrhu rozpočtu velký dopad na konečnou podobu a obsah programu; Program Kreativní Evropa má velký význam pro rozvoj odvětví kultury a pro internacionalizaci. Proto Výbor vítá navýšení prostředků vyčleněných na tento program. Je zásadně důležité, aby neklesl jeho podíl na rozpočtu EU, mj. s ohledem na výzvy, jimž čelí spolupráce v rámci Evropy;
3. upozorňuje na rozmach kultury jako oblasti politiky: počet meziodvětvových projektů týkajících se kultury roste a tyto projekty se zabývají oblastmi, jako je regenerace měst, posílení postavení mladých lidí, zdraví, pohoda a sociální začleňování. Výbor vítá skutečnost, že návrh tento jev odráží;
4. co se týče úlohy umění a kultury při utváření identity a soudržnosti, zdůrazňuje význam umělecké svobody a svobody projevu, které je třeba zajistit tak, aby byly respektovány základní hodnoty lidské důstojnosti, rovnosti a solidarity, jakož i zásady demokracie a právního státu;
5. pro budování „evropské občanské identity“ rovněž považuje za zásadní stanovit opatření a vyčlenit prostředky na šíření společných prvků, které všechny Evropany spojují v oblastech, jako je historie, kultura a dědictví. V této souvislosti má mimořádný význam rozšířený program Kreativní Evropa a evropská agenda pro kulturu;
6. je potěšen, že návrh odráží společenský, hospodářský a vnější rozměr, jakož i kulturní dědictví a digitální oblast jako dvě horizontální činnosti Nové evropské agendy pro kulturu tím, že k nim přirazuje opatření;
7. vítá posílený mezinárodní rozměr návrhu, ale upozorňuje na výzvy spočívající v nalezení rovnováhy mezi prioritami v rámci EU a za jejími hranicemi;
8. vítá odkazy na synergie mimo jiné s politikami rozvoje regionů, měst a venkova napříč celým programem, které „mají zásadní význam pro podporu obnovy kulturního dědictví a pro podporu kulturních a kreativních odvětví“⁽¹⁾;
9. navrhuje další posílení odkazu na klíčovou roli místních a regionálních orgánů při podpoře a oslavě uměleckého a kulturního života jejich komunit a požaduje výraznější účast regionálních a místních orgánů v tomto programu; poukazuje v tomto ohledu na to, že je třeba nalézt odpovídající rovnováhu mezi prostředky věnovanými na velké, komplexní projekty na jedné straně a financováním opatření a činností zaměřených na místní a regionální projekty na straně druhé, včetně těch, jež provádějí malé a střední podniky;
10. opakuje, že podniky v tvůrčím a kulturním odvětví jsou často mikropodniky, malé a střední podniky a podniky osob samostatně výdělečně činných, které vyžadují iniciativy a organizaci na místní úrovni. Tento přístup na místní úrovni představuje pro regiony pozitivní aspekt, protože jednak přináší rozmach místní ekonomiky, jednak napomáhá tomu, aby zde zůstávali talentovaní lidé a existovala pro ně odpovídající pracovní místa. Specifické situace pracovníků a podnikatelů v kulturním odvětví, včetně těch, již působí v regionech s trvalými strukturálními omezeními, by se proto měla věnovat pozornost⁽²⁾;
11. vyjadřuje znepokojení, že je v preambuli návrhu výslovně uveden Orchestr mladých Evropské unie jako entita, která „by měla být způsobilá pro přímou podporu Unie“, navzdory skutečnosti, že v pozměněném znění současného nařízení dohodnutém členskými státy se jasně uvádí, že „[o]rchestru by mělo být výjimečně poskytnuto financování do konce programu Kreativní Evropa, tedy do dne 31. prosince 2020“; v tomto ohledu by Evropský výbor regionů rád obdržel záruku, že všechny příslušné strany budou jednat v plném souladu se stávajícím nařízením pozměněným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/596 ze dne 18. dubna 2018;

⁽¹⁾ COM(2018) 366 final.

⁽²⁾ CdR 401/2011 fin.

12. vzhledem ke specifické situaci pracovníků a podnikatelů v kulturním odvětví by chtěl upozornit na to, že je důležité, aby bylo v rámci programu Kreativní Evropa propagováno, podporováno a stimulováno využívání záruk na úvěr, jež byly zavedeny v předchozím programovém období, přestože patří jinam;

Složka Kultura

13. vyjadřuje znepokojení ohledně rovnováhy horizontálních a odvětvových opatření, neboť mírně zvýšený rozpočet ještě automaticky neznamená, že bude možné realizovat mnohem větší počet priorit;

14. v případě odvětvových opatření:

- poukazuje na to, že zdůraznění architektury s ohledem na kulturní dědictví by mohlo oslabit úspěchy Evropského roku kulturního dědictví 2018, jehož cílem bylo zažít a prozkoumat evropské kulturní dědictví rozšířením horizontů lidí a nezohledňováním pouze dědictví v podobě staveb. V této souvislosti by bylo vhodné vytvořit zvláštní položku v rámci programu Kreativní Evropa na podporu šíření evropského kulturního dědictví po roce 2018;
- upozorňuje na skutečnost, že oblasti uvedené v písm. d) – design, módní návrhářství a kulturní cestovní ruch – jsou meziodvětvové povahy, proto je k jejich podpoře zapotřebí určitá míra koordinace s jinými oblastmi politiky;
- je znepokojen tím, jak jsou v horizontálních opatřeních a v nových odvětvových opatřeních vyváženy různé druhy umění;

15. doporučuje užší souvislost s článkem 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU) v té části složky Kultura, která je věnovaná evropské identitě a hodnotám, aby bylo zaručeno, že bude dosaženo cíle a program nebude špatně chápán;

16. důrazně podporuje všechna kulturní a audiovizuální odvětví – jako je odvětví hudby – v tom, aby předávala své digitální znalosti a dovednosti s cílem rozvíjet vztahy a vytvářet inovativní spolupráci na místní i na regionální úrovni;

Meziodvětvová složka

17. vítá nové priority a posílení této složky, čímž se zajistí synergie v rámci programu; současně poukazuje na to, že ve srovnání s tímto návrhem je v této složce programu Kreativní Evropa na období 2014–2020 kladen větší důraz na sběr dat a statistických údajů, což by mělo být i součástí budoucího programu;

Složka Média

18. uznává změnu paradigmatu, kterou přináší digitální změna, pokud jde o to, jak se kulturní statky vytváří, spravují, šíří a jak se k nim získává přístup a jak se zpeněžují. Digitalizace přináší nové příležitosti i pro regiony v Evropě, aby se propojily za účelem výměny audiovizuálních děl a prozkoumaly nové způsoby, jak vytvořit vazby a vyměnit si obsah. Tento přechod jim též pomůže přitáhnout nové diváky, využít výhody alternativního obsahu, poskytnout nové služby a lépe zviditelnit specifika jednotlivých regionů⁽³⁾. Přechod k digitálním technologiím umožní kulturním aktérům, aby se sami stali nositeli inovací prostřednictvím nových nástrojů vícesměrné a vícekanálové digitální komunikace a vytvořili si s daným územím pevný vztah, a sami tak aktivně přispěli k udržitelnému a inteligentnímu kulturnímu a hospodářskému růstu;

19. v této souvislosti poukazuje na značný počet umělců, jejichž dílo a rozvoj sice nejsou digitální, jsou však stejně důležité, jakož i na struktury, které veřejnosti poskytují možnosti a nástroje vzdělávání, jako jsou knihovny;

20. důrazně podporuje všechna kulturní a audiovizuální odvětví – jako je odvětví hudby – v tom, aby předávala své digitální znalosti a dovednosti s cílem rozvíjet vztahy a vytvářet inovativní spolupráci na místní i na regionální úrovni;

⁽³⁾ CdR 293/2010 fin.

21. v této souvislosti upozorňuje na to, že i nadále existuje nedigitální umělecká tvorba a rozvoj a jako takové by měly mít v 21. století důstojné místo v komunitách;

Rozpočet

22. vyjadřuje znepokojení nad navrhovaným rozpočtem nového programu kvůli těmto faktorům:

— návrh Komise, jak se zdá, nezohledňuje inflaci. V této souvislosti připomíná Komisi, že během přípravy předchozího návrhu bylo součástí diskuse to, že by se rozpočet určený na kulturní a kreativní odvětví měl navýšit na 1,801 miliardy EUR ⁽⁴⁾;

— ve srovnání se současným obdobím je navrhovaný rozpočet ve výši 1,85 miliardy EUR vyčleněn na značně vyšší počet priorit kvůli novým odvětvovým opatřením ve složce Kultura;

— ačkoliv Výbor chápe, že záměrem Komise je dosáhnout účinnosti centralizací velké řady finančních nástrojů EU, které jsou v současnosti k dispozici na podporu investic v EU, vyjadřuje znepokojení, že by mohly být oslabeny dosavadní úspěchy Záručního nástroje, protože osoby zodpovědné za tento nástroj v kulturním odvětví nebudou mít stejný vzhled jako v současném období;

23. v této souvislosti navrhuje stanovit rozpočtový cíl překračující 2 miliardy EUR a zdůrazňuje potřebu lépe začlenit kulturu a kulturní dědictví mezi priority příštího VFR, a to jak formou začleňování do jiných programů a politik, tak formou synergií s těmito programy a politikami;

24. důrazně upozorňuje, že regionální a místní orgány by měly být systematicky konzultovány při přípravě, provádění a správě opatření navržených pro účely zajištění financování pro kulturní a kreativní odvětví v celé Evropě, a to s důrazem na široké zeměpisné pokrytí;

25. pokud jde o vystoupení Spojeného království z Evropské unie, vyjadřuje naději, že na základě dosavadních společných úspěchů a kulturních zážitků budou EU a Spojené království schopné udržovat a dále rozvíjet vzájemně prospěšné vztahy v oblasti kultury;

26. je přesvědčen, že zásady subsidiarity se plně dosáhne pouze tehdy, bude-li v návrhu obnoven „postup projednávání ve výboru“, aby byla zaručena náležitá kontrola členským státem týkající se řízení tohoto programu. Obdobně je třeba pravidelně konzultovat místní a regionální úroveň ohledně pokynů a ročních pracovních programů;

Nová evropská agenda pro kulturu

27. vítá Novou evropskou agendu pro kulturu jako pozoruhodný a komplexní politický základ k posílení evropské identity prostřednictvím uznání rozmanitosti evropských kultur, k posílení evropských kulturních a kreativních odvětví a jejich vztahů s partnery mimo Evropu, jakož i k posílení vazeb mezi kulturou, vzděláním a dalšími politickými oblastmi;

28. vítá skutečnost, že Nová evropská agenda tím, že zavádí pojem „kulturní kapacity“, zohledňuje výzvu, již představuje porozumění měnícím se očekáváním publika, nutnost většího zapojení místního obyvatelstva do formování kulturních programů počínaje zpracováváním jejich nápadů a konče jejich zapojením do provádění;

⁽⁴⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011AR0401&from=CS>.

29. je potěšen, že se ve sdělení výslovně zmiňují města a regiony jako jeden ze tří ekosystémů, na které je třeba se zaměřit. Zároveň zdůrazňuje význam zohlednění klíčové úlohy místních a regionálních orgánů při praktickém provádění priorit;

30. současně v této souvislosti konstatuje, že Výbor již zdůraznil, že místní a regionální orgány jsou vzhledem ke své blízkosti občanům strategicky nejvhodnější k tomu, aby se zabývaly konkrétními potřebami a požadavky různých kulturních skupin v rámci EU, což také obnáší velkou míru zodpovědnosti ⁽⁵⁾;

31. vítá skutečnost, že Nová agenda uznává potřebu změny paradigmatu v přístupu, jež spočívá v zahrnutí prvku umění do oblastí přírodních věd, technologie, inženýrství a matematiky, a včasnost rozšíření kreativního a kritického myšlení na všechny úrovně vzdělávání a odborné přípravy, jakož i odklon od jasného oddělení přírodních věd od věd společenských. Umění je schopností vytvářet nové a užitečné myšlenky. Spojením umění a tvořivosti se osnovy přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky stávají ještě lákavější, tvořivější a inovativnější. Umělecké obory podporují rozvoj talentů a kultury, a právě proto je potřeba je propojit s technologiemi;

32. kultura autochtonních národnostních, etnických a jazykových menšin je základním stavebním kamenem kulturního dědictví Evropské unie. Místní a regionální orgány nesou odpovědnost za zachování a podporu této kultury a za zajištění toho, aby všichni měli k těmto jednotlivým kulturám přístup. EU by navíc za tímto účelem měla poskytnout finanční podporu, včetně cílených zdrojů, jež vyčlení na úkoly týkající se regionální úrovně s cílem zachovat kulturní zázemí menšin. Je třeba věnovat zvláštní pozornost využívání inovativních virtuálních nástrojů a podpoře různých menšinových kultur v celé EU;

33. vyzývá správu na úrovni EU a států, aby uznala inovace kulturního a kreativního odvětví jako hybnou sílu holistického místního a regionálního rozvoje;

34. poukazuje na to, že místní a regionální orgány úspěšně integrovaly kulturní a kreativní odvětví do svých strategií rozvoje, což přispělo ke stimulaci místní ekonomiky a k udržení obyvatelstva v těchto oblastech ⁽⁶⁾;

35. trvá však na tom, že integrace strategií pro inteligentní specializaci (S3) do strategií regionálního rozvoje stále představuje výzvu, a proto by regiony potřebovaly vyšší podporu orgánů EU při realizaci inteligentní specializace, která by se považovala za regionální politický rámec pro růst, jehož hybnou silou jsou inovace;

36. zdůrazňuje, že Evropský rok kulturního dědictví 2018 se v praxi stal katalyzátorem ohromné účasti, kdy se v celé Evropě konaly tisíce aktivit, jež podpořily sdílení a docenění evropského kulturního dědictví jako sdíleného zdroje, zvýšily povědomí o historii a společných evropských hodnotách a posílily smysl pro sounáležitost se společným evropským prostorem;

37. žádá, aby dopad a pozitivní dědictví této akce bylo dále zhodnocováno, podporováno a rozvíjeno a aby partnerství a sítě, které během akce vznikly, pokračovaly i po jejím skončení jako součást kulturní spolupráce EU. Evropský výbor regionů proto vítá evropský akční rámec pro kulturní dědictví, který byl představen v prosinci 2018 a který obsahuje pět oblastí konkrétních opatření usilujících o dosažení skutečné změny způsobu, jímž oceňujeme, chráníme a podporujeme evropské kulturní dědictví;

38. souhlasí s článkem 3 Smlouvy o Evropské unii a s článkem 167 Smlouvy o fungování Evropské unie jako zvolenými právními základy, uznává význam článků 173 a 208 SFEU a podporuje tři strategické cíle (společenský, hospodářský a vnější rozměr) a dvě horizontální činnosti (kulturní dědictví a digitalizace);

39. doporučuje, aby v sociálním rozměru pasáž „[o]chrana a propagace kulturního dědictví Evropy jako sdíleného zdroje, zvyšování povědomí o našich společných dějinách a hodnotách a posilování pocitu společné evropské identity“ podporovala ochranu a respektování náboženského dědictví Evropy a prosazovala základní hodnoty stanovené v článku 2 Smlouvy o Evropské unii;

⁽⁵⁾ CdR 44/2006 fin.

⁽⁶⁾ CdR 181/2010 fin.

40. ohledně třetího rozměru (vnější vztahy) „důrazně poukazuje na potřebu lepší a hlubší spolupráce na místní, regionální a vnitrostátní úrovni při zahajování a rozvíjení strategií na podporu mezinárodních kulturních vztahů a činností“ ⁽⁷⁾ a je přesvědčen, že diplomacie měst by mohla být krokem vpřed při podpoře evropské kulturní identity na celém světě;

41. je přesvědčen, že mobilitu kulturních pracovníků by bylo lepší zařadit mezi horizontální činnosti, protože skýtá významnou přidanou hodnotu pro všechny tři rozměry;

42. opakuje, že je zapotřebí zlepšit sběr dat a statistických údajů o kultuře, což je nutnou podmínkou k budoucímu vypracování důvěryhodných politik založených na důkazech, a vyzývá ke strategickému přístupu k výzkumu, který usnadní předávání znalostí napříč iniciativami, které jsou v současnosti rozptýlené, čím zaručí pokrytí všech odvětví ve spolupráci se zúčastněnými stranami v oblasti kultury.

V Bruselu dne 6. února 2019.

Předseda

Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁷⁾ COR-2016-05110-00-00-AC-TRA.

Stanovisko Evropského výboru regionů Erasmus – program pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport

(2019/C 168/08)

Zpravodajka	Ulrike HILLER (DE/SES), senátorka, zplnomocněnkyně Svobodného hanzovního města Brémy při spolkové vládě a zmocněnkyně pro evropské záležitosti
Odkaz	návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí „Erasmus“: program Unie pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013 COM(2018) 367 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Preamble, 1. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V situaci rychlých a hlubokých změn v důsledku technické revoluce a globalizace mají investice do vzdělávací mobility, spolupráce a inovativního vývoje politiky v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu klíčový význam pro budování inkluzivních, soudržných a odolných společností a udržení konkurenceschopnosti Unie a zároveň pro posilování evropské identity a demokratičtější Unie.	V situaci rychlých a hlubokých změn v důsledku technické revoluce a globalizace mají investice do šíření vědomostí a kultury , vzdělávací mobility, spolupráce a inovativního vývoje politiky v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu klíčový význam pro budování inkluzivních, soudržných a odolných společností a udržení konkurenceschopnosti Unie a zároveň pro posilování evropské identity a demokratičtější Unie.

Pozměňovací návrh 2

Preamble, 4. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Evropský parlament, Rada a Komise dne 17. listopadu 2017 slavnostně vyhlásily a podepsaly evropský pilíř sociálních práv, který ve své první zásadě stanoví, že každý má právo na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení, aby si udržel a nabyl dovednosti, které mu umožní podílet se plně na životě společnosti a úspěšně zvládat přechody na trhu práce.	Evropský parlament, Rada a Komise dne 17. listopadu 2017 slavnostně vyhlásily a podepsaly evropský pilíř sociálních práv, který ve své první zásadě stanoví, že každý má právo na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení, aby si udržel a nabyl dovednosti, které mu umožní podílet se plně na životě společnosti a úspěšně zvládat přechody na trhu práce. Platí to především o všech mladých lidech v Evropě, kteří jsou v současnosti bez zaměstnání. Rovný přístup ke vzdělávání by měl být zajištěn bez ohledu na pohlaví, rasový či etnický původ, náboženské vyznání či přesvědčení, zdravotní postižení, věk, sexuální orientaci nebo zeměpisné umístění a s náležitým zohledněním práv jazykových menšin.

Odůvodnění

Evropský pilíř sociálních práv nezohledňuje výzvy související se vzděláváním, s nimiž se potýkají lidé, kteří žijí v odlehlých oblastech nebo náleží k určité jazykové menšině.

Pozměňovací návrh 3

Preambule, 8. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Ve svém sdělení „Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání: víceletý finanční rámec na období 2021–2027“ přijatém dne 2. května 2018 Komise vyzvala, aby se v příštím finančním rámci kladl větší důraz na „mládež“, a to zejména více než zdvojnásobením objemu programu Erasmus+ na období 2014–2020, který je jedním z nejviditelnějších úspěchů Unie. Nový program bude klást důraz na začleňování a oslovení většího počtu mladých lidí s omezenými příležitostmi. Mělo by to umožnit většímu počtu mladých lidí přestěhovat se do jiné země, aby se tam učili nebo pracovali.	Ve svém sdělení „Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání: víceletý finanční rámec na období 2021–2027“ přijatém dne 2. května 2018 Komise vyzvala, aby se v příštím finančním rámci kladl větší důraz na „mládež“, a to zejména více než zdvojnásobením objemu programu Erasmus+ na období 2014–2020, který je jedním z nejviditelnějších úspěchů Unie. Nový program bude klást důraz na začleňování a oslovení většího počtu mladých lidí s omezenými příležitostmi. Mělo by to umožnit většímu počtu mladých lidí přestěhovat se do jiné země, aby se tam učili nebo pracovali. <i>Abyste bylo možné co nejdříve uplatňovat zásadu „žádné maturitní vysvědčení ani diplom bez účasti na evropském projektu“, měl by program vzít v úvahu také skutečnost, že je třeba cíleně oslovovat, motivovat a vzdělávat pracovníky v oblasti mimoškolního vzdělávání, odborné přípravy a vzdělávání, aby mohli motivovat co nejvíce mladých lidí.</i>

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že pracovníci působící v oblasti mimoškolního vzdělávání a vzdělávání a odborné přípravy jsou pro osoby s omezenými příležitostmi těmi, kdo jim otevírají dveře, je nezbytné investovat rovněž do jejich kvalifikace. Současně musí být věnována náležitá pozornost problému odlivu mozků.

Pozměňovací návrh 4

Preambule, 9. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V této souvislosti je nutné zavést následný program pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport (dále jen „program“), který nahradí program Erasmus+ na období 2014–2020 zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1288/2013. Měla by být zachována ucelená povaha programu na období 2014–2020 týkající se vzdělávání ve všech kontextech – formálního, neformálního a informálního a ve všech stádiích života za účelem posílení flexibilních způsobů učení, které jednotlivcům umožňují rozvíjet schopnosti nezbytné pro zvládání výzev 21. století.	V této souvislosti je nutné zavést následný program pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport (dále jen „program“), který nahradí program Erasmus+ na období 2014–2020 zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1288/2013. Měla by být zachována ucelená povaha programu na období 2014–2020 týkající se vzdělávání ve všech kontextech – formálního, neformálního a informálního a ve všech stádiích života za účelem posílení flexibilních způsobů učení, které jednotlivcům umožňují <i>získat zkušenosti během vzdělávání, a posílit tak evropskou identitu a porozumění pro kulturní rozmanitost Evropy, a tím rozvíjet schopnosti nezbytné pro zvládání výzev 21. století.</i>

Odůvodnění

Je třeba jasně konstatovat skutečnost, že rozvoj odborné způsobilosti orientované na budoucnost prostřednictvím zkušeností získaných během vzdělávání v jiné evropské zemi s sebou nese důležité podněty a úzce souvisí s budováním evropské identity.

Pozměňovací návrh 5

Preamble, 10. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program by měl být koncipován tak, aby ještě více přispíval k realizaci politických cílů a priorit Unie v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu. Ucelený přístup k celoživotnímu učení má zásadní význam pro zvládání různých přechodů, s nimiž se lidé budou v průběhu svého života potýkat. Příští program tento přístup dále rozvine, a tím by měl zachovávat úzký vztah s celkovým strategickým rámcem Unie pro politickou spolupráci v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže, včetně politické agendy pro školy, vysokoškolské vzdělávání, odborné vzdělávání a přípravu a vzdělávání dospělých, a zároveň by měl posílit a rozvíjet nové synergie s ostatními souvisejícími programy a oblastmi politiky Unie.	Program by měl být koncipován tak, aby ještě více přispíval k realizaci politických cílů a priorit Unie v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu. Vzhledem k tomu by měl program posilovat znalost a akceptaci základních hodnot, které jsou stěžejním prvkem Evropské unie: úcta k lidské důstojnosti, svoboda (včetně svobody projevu), demokracie, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv. Tyto hodnoty jsou společné všem členským státům v evropské společnosti, jež by se měla vyznačovat pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerance, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů. Ucelený přístup k celoživotnímu učení má kromě toho zásadní význam pro zvládání různých přechodů, s nimiž se lidé budou v průběhu svého života potýkat. Příští program tento přístup dále rozvine, a tím by měl zachovávat úzký vztah s celkovým strategickým rámcem Unie pro politickou spolupráci v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže, včetně politické agendy pro školy, vysokoškolské vzdělávání, odborné vzdělávání a přípravu a vzdělávání dospělých, a zároveň by měl posílit a rozvíjet nové synergie s ostatními souvisejícími programy a oblastmi politiky Unie.

Odůvodnění

Účelem navrhovaného doplnění je zdůraznit – ve smyslu pařížského prohlášení ministrů školství o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání – naléhavost a upřesnit zaměření „politických cílů a priorit Unie“.

Pozměňovací návrh 6

Preamble, 11. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program je ústředním nástrojem pro vytvoření Evropského prostoru vzdělávání. Měl by být odpovídajícím způsobem vybaven, aby mohl přispívat k provádění následného strategického rámce pro vzdělávání a odbornou přípravu a nové agendy dovedností pro Evropu, s důrazem na strategický význam dovedností pro udržení pracovních míst, růst a konkurenceschopnost. Měl by také podporovat členské státy při plnění cílů stanovených v pařížském prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání.	Program je ústředním nástrojem pro vytvoření Evropského prostoru vzdělávání. Měl by být odpovídajícím způsobem vybaven, aby mohl přispívat k provádění následného strategického rámce pro vzdělávání a odbornou přípravu a nové agendy dovedností pro Evropu, s důrazem na strategický význam dovedností pro udržení pracovních míst, růst a konkurenceschopnost. Měl by také podporovat členské státy při plnění cílů stanovených v pařížském prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání, aby se i mladí lidé stali angažovanými občany Unie, kteří mají smysl pro evropské hodnoty, vědí, jak je hájit, a mohou uplatňovat svá práva. Dovednosti a schopnosti tak mají na základě tohoto programu strategický význam pro zachování pracovních míst, růstu a konkurenceschopnosti.

Odůvodnění

Je třeba jasně konstatovat skutečnost, že rozvoj odborné způsobilosti orientované na budoucnost prostřednictvím zkušeností získaných během vzdělávání v jiné evropské zemi s sebou nese důležité podněty a úzce souvisí s budováním evropské identity.

Pozměňovací návrh 7

Preamble, 12. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program by měl být v souladu s novou strategií Evropské unie pro mládež, která je rámcem pro evropskou spolupráci v oblasti mládeže na období 2019–2027, jenž vychází ze sdělení Komise ze dne 22. května 2018 s názvem „Zapojovat, propojovat a posilovat mladé lidi: nová strategie EU pro mládež“.	Program by měl být v souladu s novou strategií Evropské unie pro mládež, která je rámcem pro evropskou spolupráci v oblasti mládeže na období 2019–2027, jenž vychází ze sdělení Komise ze dne 22. května 2018 s názvem „Zapojovat, propojovat a posilovat mladé lidi: nová strategie EU pro mládež“, a měl by zohledňovat pracovní plán Evropské unie v oblasti mládeže.

Odůvodnění

Aby se zlepšila soudržnost politiky, je třeba zohlednit pracovní plán Evropské unie v oblasti mládeže.

Pozměňovací návrh 8

Preamble, 14. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program by měl přispět k posilování inovační kapacity Unie, zejména podporou činností v oblasti mobility a spolupráce, které povzbuzují rozvoj kompetencí v oblastech zaměřených na budoucnost nebo v oborech, jako jsou přírodní vědy, technologie, inženýrství a matematika, změna klimatu, životní prostředí, čistá energie, umělá inteligence, robotika, analýza údajů a umění/design , které pomáhají lidem rozvíjet jejich znalosti, dovednosti a kompetence potřebné pro budoucnost.	Program by měl přispět k posilování inovační kapacity Unie, zejména podporou činností v oblasti mobility a spolupráce, které povzbuzují rozvoj kompetencí v oblastech zaměřených na budoucnost nebo v oborech, jako jsou přírodní vědy, technologie, inženýrství a matematika, změna klimatu, životní prostředí, čistá energie, umělá inteligence, robotika, analýza údajů, design a také umění a humanitní vědy , které pomáhají lidem rozvíjet jejich znalosti, dovednosti a kompetence potřebné pro budoucnost. Toto celostní vzdělávání podpoří prohloubení demokracie, kritickou analýzu současné situace a jejího mezikulturního aspektu a rozvoj sociálních dovedností, jako je např. mezikulturní týmová práce, empatie, tolerance a schopnost učit se samostatnou prací, které mají všechny zcela zásadní význam.

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že inovační kapacita Unie je závislá nejen na odborné způsobilosti v příslušných oblastech a oborech, ale také na kompetencích souvisejících s uměním a humanitními vědami a na rozvoji uvedených sociálních dovedností (budoucích) pracovníků a vedoucích činitelů, měl by tento program náležitě zohledňovat všechny tyto aspekty.

Pozměňovací návrh 9

Preambule, 15. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Součinnost s programem Horizont Evropa by měla zajistit, aby kombinované zdroje z tohoto programu a programu Horizont Evropa ⁽¹⁾ byly využívány na podporu činností zaměřených na posílení a modernizaci institucí vysokoškolského vzdělávání v Evropě. Program Horizont Evropa bude, pokud to bude vhodné, doplňovat podporu ze strany programu pro iniciativu Evropské univerzity, především její výzkumný rozměr v rámci rozvoje nových, společných a integrovaných dlouhodobých a udržitelných strategií pro vzdělávání, výzkum a inovace. Součinnost s programem Horizont Evropa pomůže podpořit začlenění vzdělávání a výzkumu do vysokoškolských institucí.	Součinnost s programem Horizont Evropa by měla zajistit, aby kombinované zdroje z tohoto programu a programu Horizont Evropa byly využívány na podporu činností zaměřených na posílení a modernizaci institucí vysokoškolského vzdělávání v Evropě, a to při náležitém zohlednění výzev, s nimiž se potýkají venkovské oblasti, nejvzdálenější regiony Unie, regiony, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jako jsou ostrovní, přeshraniční a horské regiony, a oblasti členských států postižené přírodními katastrofami. Program Horizont Evropa bude, pokud to bude vhodné, doplňovat podporu ze strany programu pro iniciativu Evropské univerzity, především její výzkumný rozměr v rámci rozvoje nových, společných a integrovaných dlouhodobých a udržitelných strategií pro vzdělávání, výzkum a inovace. Součinnost s programem Horizont Evropa pomůže podpořit začlenění vzdělávání a výzkumu do vysokoškolských institucí, a to i s cílem podpořit konvergenční procesy v tomto odvětví pro zaostávající regiony.
⁽¹⁾ COM(2018) [].	

Odůvodnění

Vzdělávání a výzkum jsou rozhodujícími faktory socioekonomického rozvoje a zaměstnatelnosti. Proto je třeba věnovat náležitou pozornost i okrajovým a zaostávajícím regionům EU.

Pozměňovací návrh 10

Preambule, 16. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program by měl být inkluzivnější tím, že se více zaměří na osoby s omezenými příležitostmi, a to i prostřednictvím pružnějších forem vzdělávací mobility, a že podpoří účast malých organizací, zejména nových organizací a základních komunitních organizací, které přímo pracují se znevýhodněnými účastníky vzdělávání všech věkových kategorií. Měly by se podporovat virtuální formy, jako jsou virtuální spolupráce, kombinovaná a virtuální mobilita, aby bylo možné oslovit více účastníků, zejména lidí s omezenými příležitostmi a lidí, pro které by fyzické přestěhování do jiné země bylo překážkou.	Program by měl být inkluzivnější tím, že se více zaměří na osoby s omezenými příležitostmi, a to i prostřednictvím pružnějších forem vzdělávací mobility, a že podpoří účast malých organizací, zejména nových organizací a základních komunitních organizací, a to i na místní a regionální úrovni, které přímo pracují se znevýhodněnými účastníky vzdělávání všech věkových kategorií. Kromě toho by instituce mimoškolního vzdělávání a vzdělávání a odborné přípravy, které se věnují převážně znevýhodněným studentům a které ještě nikdy nebo již dlouho nespolupracovaly s evropským programem, měly mít větší možnost využít při přípravě projektu spolupráce s odbornou institucí neformálního vzdělávání na místní a regionální úrovni. Měly by se podporovat virtuální formy, jako jsou virtuální spolupráce, kombinovaná a virtuální mobilita, aby bylo možné oslovit více účastníků, zejména lidí s omezenými příležitostmi a lidí, pro které by fyzické přestěhování do jiné země bylo překážkou. Při podpoře těchto virtuálních forem je třeba vzít v úvahu také to, že je nutné zajistit všem občanům v celé Evropě přístup k vysokorychlostnímu internetu a dodržovat společné evropské právní předpisy o ochraně údajů.

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Je nezbytné vyvinout veškeré úsilí s cílem umožnit fyzickou mobilitu také znevýhodněným osobám, především osobám s tělesným, smyslovým či kognitivním zdravotním postižením.</i>

Odůvodnění

Je třeba podporovat aktivní účast základních organizací na místní a regionální úrovni. Vzhledem k tomu, že podle aktuálních studií panují v mnoha případech značné obavy z evropských projektů, které jsou považovány za příliš komplikované, je nezbytné nabízet příležitosti, které příslušným pracovníkům umožní dále se vzdělávat při práci, a spolupracovat tedy s pedagogicky zaměřenou institucí.

Virtuální mobilita může sice fyzickou mobilitu smysluplně doplňovat, nemůže ji však rovnocenně nahradit. Nezbytným předpokladem je přístup k širokopásmovému připojení v celé EU a plné dodržování předpisů pro ochranu údajů. Dále je nezbytné zajistit, aby všichni mohli využívat všech forem mobility, včetně účastníků vzdělávání s tělesným či kognitivním postižením, kteří často potřebují cílenou podporu.

Pozměňovací návrh 11

Preamble, 17. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Ve svém sdělení s názvem Posilování evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury Komise zdůraznila ústřední úlohu vzdělávání, kultury a sportu při podpoře aktivního občanství a společných hodnot mezi nejmladší generací. Posilování evropské identity a podpora aktivní účasti jednotlivců na demokratických procesech je pro budoucnost Evropy a našich demokratických společenství klíčovým prvkem. Studium, učení či odborné vzdělávání a práce v zahraničí nebo zapojení se do činností mládeže a v oblasti sportu tuto evropskou identitu v celé její rozmanitosti a pocit sounáležitosti ke kulturní komunitě posiluje a rovněž mezi lidmi všech věkových kategorií podporuje aktivní občanství. Ti, kdo se účastní činností v oblasti mobility, by se měli zapojit do svých místních komunit i do místních komunit v hostitelské zemi a sdílet své zkušenosti. Měly by být podporovány činnosti, které posilují všechny aspekty kreativity v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže a které zlepšují jednotlivé klíčové kompetence.	Ve svém sdělení s názvem Posilování evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury Komise zdůraznila ústřední úlohu vzdělávání, kultury a sportu při podpoře aktivního občanství a společných hodnot mezi nejmladší generací. Posilování evropské identity a podpora aktivní účasti jednotlivců na demokratických procesech je pro budoucnost Evropy a našich demokratických společenství klíčovým prvkem. Studium, učení či odborné vzdělávání a práce v zahraničí, <i>krátkodobá, střednědobá nebo dlouhodobá stáž studenta odborné či všeobecné školy</i> nebo zapojení se do činností mládeže a v oblasti sportu tuto evropskou identitu v celé její rozmanitosti a pocit sounáležitosti ke kulturní komunitě posiluje a rovněž mezi lidmi všech věkových kategorií podporuje aktivní občanství. Ti, kdo se účastní činností v oblasti mobility, by se měli zapojit do svých místních komunit i do místních komunit v hostitelské zemi a sdílet své zkušenosti. <i>Je třeba podporovat činnost organizací, které navazují a podporují kontakty mezi studenty a institucemi mimoškolního vzdělávání a vzdělávání a odborné přípravy, zejména institucemi zaměřenými na mladé lidi s omezenými příležitostmi, a rovněž je podporovat ve vytváření sítí na místní a evropské úrovni.</i> Měly by být podporovány činnosti, které posilují všechny aspekty kreativity v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže a které zlepšují jednotlivé klíčové kompetence.

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že stáže na odborných školách jsou podporovány již v rámci probíhajícího programu Erasmus+ a v současnosti mají velký význam, je třeba tuto možnost dále nabízet a rozšířit ji také pro oblast profesního poradenství na všeobecných školách.

Činnost organizací, které podporují kontakty mezi studenty a institucemi vzdělávání a odborné přípravy, ukázala, že taková zprostředkovatelská činnost má smysl, neboť studentům v rámci programu Erasmus nabízí hlubší vhled do systému vzdělávání hostitelské země a studentům pak snadný, vzájemný přístup k Evropě, což by mohlo mít význam především pro mladé lidi s omezenými příležitostmi.

Pozměňovací návrh 12

Preamble, 18. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Je třeba posílit mezinárodní rozměr programu s cílem nabídnout větší počet příležitostí pro mobilitu, spolupráci a politický dialog se třetími zeměmi, které nejsou zapojeny do programu. V návaznosti na úspěšné provádění mezinárodních činností v oblasti vysokoškolského vzdělávání a mládeže v rámci předchozích programů v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže by měly být rozšířeny mezinárodní činnosti v oblasti mobility i na další odvětví, jako je odborné vzdělávání a příprava.	Je třeba posílit mezinárodní rozměr programu s cílem nabídnout větší počet příležitostí pro mobilitu, spolupráci a politický dialog se třetími zeměmi, které nejsou zapojeny do programu. V návaznosti na úspěšné provádění mezinárodních činností v oblasti vysokoškolského vzdělávání a mládeže v rámci předchozích programů v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže by měly být rozšířeny mezinárodní činnosti v oblasti mobility i na další odvětví, jako je odborné vzdělávání a příprava, přičemž by měly být rovněž zohledněny socioekonomické a zeměpisné rysy zapojených zemí, které ovlivňují vytváření pracovních míst, a tudíž i podnikání a zaměstnatelnost mladých lidí a dospělých.

Odůvodnění

Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je vytvořit pevnější vazbu mezi vzděláváním a odbornou přípravou na straně jedné a konkrétní sociální a ekonomickou situací regionů, zejména těch okrajových a znevýhodněných, na straně druhé.

Pozměňovací návrh 13

Preamble, 19. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Základní struktura programu na období 2014–2020 se třemi kapitolami – vzdělávání a odborná příprava, mládež a sport –, rozčleněná na tři klíčové akce, se osvědčila a měla by být zachována. Měla by být zavedena zlepšení s cílem zjednodušit a racionalizovat akce podporované z programu.	Základní struktura programu na období 2014–2020 se třemi kapitolami – vzdělávání a odborná příprava, mládež a sport –, rozčleněná na tři klíčové akce, se osvědčila a měla by být zachována. Měla by být zavedena zlepšení s cílem zjednodušit a racionalizovat akce podporované z programu. Měly by být zavedeny maximálně zjednodušené postupy podávání žádostí specifické pro jednotlivé obory, aby bylo možné dosáhnout plánovaného zvýšení počtu účastníků a připravenost pracovníků žádosti rovněž podávat. K tomu je zapotřebí intenzivního poradenství, podpory a vedení na místní a regionální úrovni, kde panuje největší povědomí o místních potřebách, jakož i podpory partnerství malého rozsahu, na kterých se podílejí malé místní organizace a s nimiž jsou spojeny jednoduché a nezatěžující administrativní formality.

Odůvodnění

Časová náročnost podávání žádostí, a to i zkušenými pracovníky, se podle typu projektu odhaduje na 40 až 80 hodin. U předchozího projektu byla mnohem menší, přičemž přínosné by mohlo být zaměření na příslušné normy. Tento problém se týká především institucí vzdělávání a odborné přípravy a neformálního vzdělávání, protože v porovnání s vysokoškolskými institucemi nemají většinou žádné mezinárodní kanceláře, nýbrž musí tuto činnost provádět vedle své běžné práce.

Pozměňovací návrh 14

Preamble, 20. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program by měl posílit stávající možnosti vzdělávací mobility, zejména v oblastech, v kterých by mohl program dosáhnout největší efektivity, s cílem rozšířit jejich dostupnost a uspokojit velkou poptávku. Mělo by k tomu dojít zejména rozšířením a usnadněním činností v oblasti mobility pro vysokoškolské studenty, žáky a účastníky odborného vzdělávání a přípravy. U dospělých studentů s nízkou kvalifikací by měla být mobilita zakotvena v partnerstvích pro spolupráci. Měly by být rozšířeny příležitosti v oblasti mobility pro mládež zapojenou do neformálního učení s cílem zapojit více mladých lidí. Vzhledem k silnému pákovému efektu by měla být také posílena mobilita pracovníků v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu. V souladu s vizí skutečného Evropského prostoru vzdělávání by program měl podporovat také mobilitu a výměny a účast studentů na vzdělávacích a kulturních činnostech tím, že podpoří digitalizaci procesů, jako je například evropská studentská karta. Tato iniciativa může být významným krokem na cestě k mobilitě pro všechny především tím, že umožní institucím vysokoškolského vzdělávání vysílat a přijímat více studentů na výměnu, ještě zlepšit kvalitu studentské mobility a také usnadní přístup studentů k různým službám (knihovny, doprava, ubytování) ještě před jejich příjezdem do zahraniční instituce.	Program by měl posílit stávající možnosti vzdělávací mobility, zejména rozšířením a usnadněním činností v oblasti mobility pro vysokoškolské studenty, žáky a účastníky odborného vzdělávání a přípravy. U dospělých studentů s nízkou kvalifikací by měla být mobilita zakotvena v partnerstvích pro spolupráci. Měly by být rozšířeny příležitosti v oblasti mobility pro mládež zapojenou do neformálního učení s cílem zapojit více mladých lidí. Vzhledem k silnému pákovému efektu by měla být také posílena mobilita pracovníků v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu. V souladu s vizí skutečného Evropského prostoru vzdělávání by program měl podporovat také mobilitu a výměny a účast studentů na vzdělávacích a kulturních činnostech tím, že podpoří organizace, které v hostitelské zemi navazují kontakty mezi studenty a mládežnickými organizacemi a také institucemi mimoškolního vzdělávání a vzdělávání a odborné přípravy, zejména institucemi zaměřenými na mladé lidi s omezenými příležitostmi, a tím i digitalizaci procesů, jako je například evropská studentská karta. Tato iniciativa může být významným krokem na cestě k mobilitě pro všechny především tím, že umožní institucím vysokoškolského vzdělávání vysílat a přijímat více studentů na výměnu, ještě zlepšit kvalitu studentské mobility a také usnadní přístup studentů k různým službám (knihovny, doprava, ubytování) ještě před jejich příjezdem do zahraniční instituce. Aby se podpořila mobilita studentů obecně, měly by se systematicky poskytovat relevantní informace, které by studentům pomohly se připravit. Kromě toho je třeba podporovat také systematické shromažďování osvědčených postupů, jež jsou pro studenty užitečné.

Odůvodnění

Činnost organizací, které podporují kontakty mezi studenty a institucemi vzdělávání a odborné přípravy, ukázala, že mohou přispět k tomu, aby žáci měli možnost získat v hostitelské zemi snadný, vzájemný přístup k Evropě, což by mohlo mít význam především pro mladé lidi s omezenými příležitostmi.

Pozměňovací návrh 15

Preamble, 21. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program by měl povzbuzovat mládež k účasti na demokratickém životě Evropy, například podporou projektů zaměřených na to, aby se mladí lidé společensky angažovali a naučili se zapojovat do občanské společnosti, a to zvyšováním povědomí o společných evropských hodnotách včetně základních práv, organizováním setkání mladých lidí a osob s rozhodovací pravomocí na místní, národní a unijní úrovni, jakož i podporováním procesu evropské integrace.	Program by měl povzbuzovat mládež k účasti na demokratickém životě Evropy, například podporou projektů zaměřených na podporu účasti a konsolidaci a rozšířením stávajících osvědčených postupů a opatření v rámci programu Erasmus, aby se mladí lidé společensky angažovali a naučili se zapojovat do občanské společnosti, a to zvyšováním povědomí o společných evropských hodnotách včetně základních práv, organizováním setkání mladých lidí a osob s rozhodovací pravomocí na místní, regionální, národní a unijní úrovni, jakož i podporováním procesu evropské integrace.

Odůvodnění

Je nezbytné vzít v úvahu místní i regionální zvláštnosti.

Pozměňovací návrh 16

Preamble, 22. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program by měl mladým lidem nabídnout více příležitostí poznat Evropu prostřednictvím získávání zkušeností v zahraničí. Osmnáctiletí, zejména ti s omezenými příležitostmi, by měli dostat příležitost získat v rámci neformální vzdělávací činnosti, ať již sami nebo ve skupině, první zkušenost s cestováním po Evropě, aby si vyvinuli pocit sounáležitosti s Evropskou unií a objevovali její kulturní rozmanitost. Program by měl určit orgány odpovědné za oslovení a výběr účastníků a podporovat činnosti, které rozvinou vzdělávací rozměr této zkušenosti.	Program by měl mladým lidem nabídnout více příležitostí poznat Evropu prostřednictvím získávání zkušeností v zahraničí. Osmnáctiletí, zejména ti s omezenými příležitostmi, by měli dostat příležitost získat v rámci neformální vzdělávací činnosti, ať již sami nebo ve skupině, první osobní zkušenost s cestováním po Evropě, aby si vyvinuli pocit sounáležitosti s Evropskou unií a objevovali její kulturní rozmanitost. Účast na programu by měla být otevřená všem mladým lidem za rovných podmínek nezávisle na jejich bydlišti – včetně těch, kteří pocházejí z nejvzdálenějších a z méně rozvinutých regionů – a všem studijním zkušenostem všude v Evropě, aby se mohli potkávat lidé z různých prostředí a z různých částí Evropy. Bylo by možno zvážit, aby bylo mladým lidem s omezenými příležitostmi vedle uhrazení cestovních výdajů poskytováno také stipendium na stravu a ubytování a v případě potřeby i odborné vedení. Tento program by se také mohl stát projektem partnerství veřejného a soukromého sektoru, a rovněž z finančního hlediska tak rychleji dosáhnout větších výsledků, např. z oblasti mobility či cestovního ruchu. Aktivní zapojení skupin občanské společnosti do výše uvedených partnerství a do inovativních forem spolupráce by jim rovněž mohlo umožnit hrát dynamickou úlohu, a to vždy s cílem dosáhnout vyšší účinnosti programu Erasmus a rozšířit jeho působnost. Program by měl určit orgány na regionální či místní úrovni odpovědné za oslovení účastníků šířením informací ve vhodných sdělovacích prostředcích a rovněž prostřednictvím příslušných institucí formálního či neformálního vzdělávání a podporovat činnosti, které rozvinou vzdělávací rozměr této zkušenosti.

Odůvodnění

Aby bylo možné touto nabídkou informálního vzdělávání skutečně oslovit mimo jiné nezaměstnané mladé lidi nebo mladé lidi se zdravotním postižením, nestačí využívat obvyklé informační kanály. Kromě toho by pomohlo, kdyby byly nejen financovány cestovní výdaje, ale poskytována také stipendia, z nichž lze krýt další náklady, které v takových případech vznikají. Současně by měly být jakožto místa pro studium v zahraničí brány v potaz také méně rozvinuté regiony, a proto je důležité vzbudit zájem a nadšení mladých lidí pro tyto regiony.

Pozměňovací návrh 17

Preamble, 23. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program by měl rovněž posílit výuku cizích jazyků, zejména rozšířeným využíváním on-line nástrojů, neboť elektronické učení nabízí jazykovému vzdělávání další výhody z hlediska přístupu a flexibility.	Program by měl rovněž posílit výuku cizích jazyků, zejména rozšířeným využíváním on-line nástrojů, neboť elektronické učení nabízí jazykovému vzdělávání další výhody z hlediska přístupu a flexibility. Program by proto měl věnovat náležitou pozornost regionálním a menšinovým jazykům, a to i v souladu s článkem 22 Listiny základních práv Evropské unie o kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti.

Odůvodnění

V souladu s článkem 22 Listiny základních práv Evropské unie a s Evropskou chartou regionálních či menšinových jazyků Rady Evropy (1992), kterou podepsalo 16 členských států EU, by normotvůrce měl zohlednit aspekt týkající se kultury a identity u regionálních a menšinových jazyků.

Pozměňovací návrh 18

Preambule, 24. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Program by měl podporovat opatření na posílení spolupráce mezi institucemi a organizacemi, které působí v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, <i>mládeže</i> a sportu; je třeba uznat jejich rozhodující úlohu při zprostředkovávání znalostí, dovedností a kompetencí, které lidé potřebují v měnícím se světě, a při náležitém využívání potenciálu pro inovace, kreativitu a podnikání, <i>zejména v rámci digitální ekonomiky</i> .	Program by měl podporovat opatření na posílení spolupráce mezi institucemi a organizacemi, které působí v oblasti <i>mimoškolního a všeobecného</i> vzdělávání, odborné přípravy a sportu, <i>a to jak v rámci oblastí vzdělávání, tak při splnění transparentních podmínek napříč různými oblastmi na místní úrovni</i> ; je třeba uznat jejich rozhodující úlohu při zprostředkovávání znalostí, dovedností a kompetencí, které lidé potřebují v měnícím se světě, a při náležitém využívání potenciálu pro inovace, kreativitu a podnikání.

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že i mimo oblast digitální ekonomiky existují tvůrčí a inovativní vzdělávací instituce, vedlo by plánované zaměření k neoprávněnému vyloučení.

Pozměňovací návrh 19

Preambule, 32. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Vzhledem k významu boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie provádět Pařížskou dohodu a plnit cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje přispěje tento program k začlenění opatření v oblasti klimatu do politik Unie a dosažení celkového cíle vynaložit 25 % výdajů z rozpočtu Unie na realizaci klimatických cílů. Relevantní opatření budou určována během přípravy a provádění programu a v průběhu relevantních hodnocení a přezkumu znovu posouzena.	Vzhledem k významu boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie provádět Pařížskou dohodu a plnit cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje přispěje tento program k začlenění opatření v oblasti klimatu do politik Unie a dosažení celkového cíle vynaložit 25 % výdajů z rozpočtu Unie na realizaci klimatických cílů. Relevantní opatření – <i>zahrnující popřípadě i odbornou přípravu v oblasti změny klimatu a předávání dovedností mladým Evropanům</i> – budou určována během přípravy a provádění programu a v průběhu relevantních hodnocení a přezkumu znovu posouzena.

Odůvodnění

Je důležité, aby mladí lidé byli vzděláváni v oblasti prevence, zmírňování a snižování rizika souvisejícího se změnou klimatu, včetně následných přírodních katastrof.

Pozměňovací návrh 20

Preamble, 37. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Třetí země, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), se mohou účastnit programu v rámci spolupráce zavedené Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, která stanoví provádění programů Unie na základě rozhodnutí podle uvedené dohody. Třetí země se mohou účastnit také na základě dalších právních nástrojů. Toto nařízení by mělo odpovědným schvalujícím osobám, Úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) i Evropskému účetnímu dvoru udělovat nezbytná práva a potřebný přístup, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. Plná účast třetích zemí v programu by měla být v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštních dohodách upravujících účast dotyčné třetí země v programu. Plná účast navíc znamená povinnost zřídit národní agenturu a řídit některé akce programu na decentralizované úrovni. Jednotlivci a subjekty ze třetích zemí, které nejsou přidružené k programu, by měly mít možnost podílet se na některé z akcí programu v souladu s pracovním programem a výzvou k podávání návrhů zveřejněných Komisí. Při provádění programu lze vzít v úvahu zvláštní ujednání pro jednotlivce a subjekty z evropských mikrostátů.	Třetí země, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), se mohou účastnit programu v rámci spolupráce zavedené Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, která stanoví provádění programů Unie na základě rozhodnutí podle uvedené dohody. Třetí země se mohou účastnit také na základě dalších právních nástrojů a v rámci strukturovaných forem spolupráce, jako jsou makroregionální strategie Evropské unie. Toto nařízení by mělo odpovědným schvalujícím osobám, Úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) i Evropskému účetnímu dvoru udělovat nezbytná práva a potřebný přístup, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. Plná účast třetích zemí v programu by měla být v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštních dohodách upravujících účast dotyčné třetí země v programu. Plná účast navíc znamená povinnost zřídit národní agenturu a řídit některé akce programu na decentralizované úrovni. Jednotlivci a subjekty ze třetích zemí, které nejsou přidružené k programu, by měly mít možnost podílet se na některé z akcí programu v souladu s pracovním programem a výzvou k podávání návrhů zveřejněných Komisí. Při provádění programu lze vzít v úvahu zvláštní ujednání pro jednotlivce a subjekty z evropských mikrostátů.

Odůvodnění

Účelem doplněného textu je zdůraznit makroregionální rozměr evropských politik, a to i s ohledem na skutečnost, že se programu Erasmus účastní třetí země, jež jsou zahrnuty do čtyř stávajících makroregionálních strategií.

Pozměňovací návrh 21

Preamble, 38. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V souladu se sdělením Komise „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU“ by program měl zohledňovat zvláštní situaci těchto regionů. Budou přijata opatření pro zvýšení účasti nejvzdálenější regionů ve všech akcích. Měla by být podporována mobilita a spolupráce mezi lidmi a organizacemi z těchto regionů a ze třetích zemí, zejména jejich sousedů. Tato opatření budou pravidelně monitorována a hodnocena.	V souladu s článkem 349 Smlouvy o fungování Evropské unie a se sdělením Komise „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU“ by program měl zohledňovat zvláštní situaci těchto regionů. Budou přijata opatření pro zvýšení účasti nejvzdálenější regionů ve všech akcích. Měla by být podporována mobilita a spolupráce mezi lidmi a organizacemi z těchto regionů a ze třetích zemí, zejména jejich sousedů. Tato opatření budou pravidelně monitorována a hodnocena.

Odůvodnění

V tomto bodě odůvodnění by měl být jako právní základ uveden článek 349 SFEU, který je skutečnou osou vyjadřující specifika nejvzdálenějších regionů. Proto navrhuje toto nové znění.

Pozměňovací návrh 22

Preamble, 38. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Program by měl také v každém svém opatření zohledňovat nutnost zvýšit účast regionů, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jako jsou ostrovní, přeshraniční a horské regiony uvedené ve třetím pododstavci článku 174 SFEU.</i>

Odůvodnění

Vyplyvá z textu.

Pozměňovací návrh 23

Preamble, 42. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Na evropské, vnitrostátní i místní úrovni by měla být zajištěna odpovídající dostupnost, publicita a šíření informací o možnostech a výsledcích akcí podporovaných programem. Činnosti zaměřené na dostupnost, publicitu a šíření informací by měly mít podporu všech prováděcích subjektů programu, případně dalších klíčových zúčastněných stran.	Na evropské, vnitrostátní, regionální i místní úrovni by měla být zajištěna odpovídající dostupnost, publicita a šíření informací o možnostech a výsledcích akcí podporovaných programem. Činnosti zaměřené na dostupnost, publicitu a šíření informací by měly mít podporu všech prováděcích subjektů programu, případně dalších klíčových zúčastněných stran.

Odůvodnění

Je nezbytné vzít v úvahu místní i regionální zvláštnosti.

Pozměňovací návrh 24

Preamble, 44. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Aby bylo zajištěno účinné a účelné provádění tohoto nařízení, měl by program co nejvíce využívat stávající mechanismy provádění. Provádění programu by proto mělo být svěřeno Komisi a národním agenturám. Je-li to možné a efektivní, měly by být národními agenturami stejné orgány, které byly určeny pro řízení předchozího programu. Rozsah posouzení shody <i>ex ante</i> by měl být omezen na požadavky, které jsou pro program nové a specifické, nejedná-li se o odůvodněné případy, například případ závažných nedostatků nebo nedostatečné výkonnosti příslušné národní agentury.	Aby bylo zajištěno účinné a účelné provádění tohoto nařízení, měl by program co nejvíce využívat stávající mechanismy provádění a měl by být výrazněji rozvíjen na regionální úrovni. Provádění programu by proto mělo být svěřeno Komisi a národním agenturám, které více spolupracují s regionální úrovní. Je-li to možné a efektivní, měly by být národními agenturami, které intenzivněji spolupracují s regionální úrovní, stejné orgány, které byly určeny pro řízení předchozího programu. V zájmu ještě větší účinnosti a většího přijetí opatření zavedených národními agenturami by tyto agentury měly ve spolupráci s příslušnými zainteresovanými stranami zřídit na místní či regionální úrovni poradní výbory a úřady veřejného ochránce práv, které pomohou zlepšit administrativní postupy a rozhodování a budou transparentně, věcně a nestranně rozhodovat v případných rozporech a sporech mezi národními agenturami. Rozsah posouzení shody <i>ex ante</i> by měl být omezen na požadavky, které jsou pro program nové a specifické, nejedná-li se o odůvodněné případy, například případ závažných nedostatků nebo nedostatečné výkonnosti příslušné národní agentury.

Odůvodnění

Dobré zkušenosti, které měl v Německu se zřízením poradního výboru pro uživatele Spolkový institut pro odbornou přípravu, by měly využívat i jiné národní agentury, aby dotčeným osobám umožnily se intenzivněji podílet na programu a zejména jeho provádění.

Vzhledem k tomu, že v minulosti byly opakovaně vznášeny námitky vůči rozhodnutím národních agentur o poskytnutí podpory a že není smysluplné, aby národní agentury takové námitky posuzovaly, nabízí se možnost již využívaná v Rakousku, a sice zřízení příslušných úřadů veřejného ochránce práv, které mohou přispět k transparentnímu rozhodování a odbornému, ale nestrannému řešení situací.

Pozměňovací návrh 25

Preamble, 46. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy by měly vyvinout úsilí k přijetí všech vhodných opatření k odstranění právních a administrativních překážek řádného fungování programu. Zahrnuje to v mezích možností a aniž by bylo dotčeno právo Unie týkající se vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí, řešení problémů spojených se získáváním víz a povolení k pobytu. V souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ⁽¹⁾ se členské státy vybízejí, aby zavedly zkrácené řízení o přijetí.	Členské státy by měly přijmout všechna vhodná opatření k odstranění právních a administrativních překážek řádného fungování programu. Zahrnuje to osvobození studijních grantů od veškerých daní a – v mezích možností a aniž by bylo dotčeno právo Unie týkající se vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí – řešení problémů spojených se získáváním víz a povolení k pobytu. V souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ⁽¹⁾ se členské státy vybízejí, aby zavedly zkrácené řízení o přijetí.
⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21).	⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21).

Odůvodnění

Je to v souladu s tím, co se uvádí ve 49. bodě odůvodnění.

Pozměňovací návrh 26

Preamble, 49. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Aby se zjednodušily požadavky kladené na příjemce, měly by být co nejvíce využívány zjednodušené granty ve formě paušálních plateb, jednotkových nákladů a financování s pevnou sazbou. Zjednodušené granty podporující činnosti mobility v rámci programu stanovené Komisí by měly zohlednit životní a existenční náklady dané hostitelské země. Komise a národní agentury vysílající země by měly mít možnost tyto zjednodušené granty uzpůsobit na základě objektivních kritérií, zejména s cílem zajistit jejich dostupnost pro osoby s omezenými příležitostmi. Členským státům by mělo být rovněž doporučeno, aby v souladu se svými vnitrostátními předpisy osvobodily tyto granty od veškerých daní a sociálních poplatků. Totéž osvobození by se mělo vztahovat na veřejné nebo soukromé subjekty, které tuto finanční podporu poskytují dotyčným jednotlivcům.	Aby se zjednodušily požadavky kladené na příjemce, měly by být co nejvíce využívány zjednodušené granty ve formě paušálních plateb, jednotkových nákladů a financování s pevnou sazbou. Zjednodušené granty podporující činnosti mobility v rámci programu stanovené Komisí by měly být pravidelně přezkoumávány a upravovány podle životních a existenčních nákladů dané hostitelské země a daného hostitelského regionu . Komise a národní agentury vysílající země by měly mít možnost tyto zjednodušené granty uzpůsobit na základě objektivních kritérií, zejména s cílem zajistit jejich dostupnost pro osoby s omezenými příležitostmi, u nichž by tyto granty měly pokrývat celkové náklady na účast v tomto programu. Členské státy by rovněž měly tyto granty osvobodit od veškerých daní a sociálních poplatků, a to v souladu se svými vnitrostátními předpisy . Totéž osvobození by se mělo vztahovat na veřejné nebo soukromé subjekty, které tuto finanční podporu poskytují dotyčným jednotlivcům.

Odůvodnění

Vyplyvá z textu.

Pozměňovací návrh 27

Preambule, 51. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Je nezbytné zajistit doplňkovost činností prováděných v rámci programu s činnostmi prováděnými členskými státy a s dalšími činnostmi Unie, zejména s činnostmi v oblasti vzdělávání, kultury a sdělovacích prostředků, mládeže a solidarity, zaměstnanosti a sociálního začleňování, výzkumu a inovací, průmyslu a podnikání, zemědělství a rozvoje venkova se zaměřením na mladé zemědělce, soudržnosti, regionální politiky a mezinárodní spolupráce a rozvoje.	Je nezbytné zajistit doplňkovost činností prováděných v rámci programu s činnostmi prováděnými členskými státy a regiony a s dalšími činnostmi Unie, zejména s činnostmi v oblasti vzdělávání, kultury a sdělovacích prostředků, mládeže a solidarity, zaměstnanosti a sociálního začleňování, výzkumu a inovací, průmyslu a podnikání, zemědělství a rozvoje venkova se zaměřením na mladé zemědělce, soudržnosti, regionální politiky a mezinárodní spolupráce a rozvoje.

Odůvodnění

Je taktéž důležité zohlednit doplňkovost činností prováděných v rámci programu s činnostmi regionů.

Pozměňovací návrh 28

Preambule, 52. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Ačkoli regulační rámec již umožnil členským státům a regionům v předchozím programovém období vytvořit součinnost mezi programem Erasmus+ a dalšími nástroji Unie, například evropskými strukturálními a investičními fondy, které rovněž podporují kvalitativní rozvoj systémů vzdělávání, odborné přípravy a mládeže v Unii, nebyl tento potenciál dosud dostatečným způsobem využíván, což negativně dopadá na systematické účinky projektů i na politiku. Mezi vnitrostátními subjekty odpovědnými za řízení různých nástrojů by na vnitrostátní úrovni měla probíhat efektivní komunikace a spolupráce s cílem maximalizovat jejich příslušný účinek. Program by měl umožňovat aktivní spolupráci s těmito nástroji.	Ačkoli regulační rámec již umožnil členským státům a regionům v předchozím programovém období vytvořit součinnost mezi programem Erasmus+ a dalšími nástroji Unie, například evropskými strukturálními a investičními fondy, které rovněž podporují kvalitativní rozvoj systémů vzdělávání, odborné přípravy a mládeže v Unii, nebyl tento potenciál dosud dostatečným způsobem využíván, což negativně dopadá na systematické účinky projektů i na politiku. Mezi vnitrostátními a regionálními subjekty odpovědnými za řízení různých nástrojů by na vnitrostátní úrovni měla probíhat efektivní komunikace a spolupráce s cílem maximalizovat jejich příslušný účinek. Program by měl umožňovat aktivní spolupráci s těmito nástroji.

Odůvodnění

Je rovněž důležité zohlednit spolupráci s regionálními subjekty, jelikož na této úrovni existují orgány, které řídí jiné nástroje EU, jako jsou například evropské strukturální a investiční fondy.

Pozměňovací návrh 29

Kapitola 1, článek 2, bod 6 (Definice)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
„sportem na základní úrovni“organizovaný sport provozovaný na místní úrovni amatérskými sportovci a sport pro všechny;	„sportem na základní úrovni“organizovaný sport provozovaný na místní nebo regionální úrovni amatérskými sportovci a sport pro všechny;

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

Pozměňovací návrh 30

Kapitola 1, článek 2, bod 14 (Definice)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
„partnerstvím“dohoda mezi skupinou institucí a/nebo organizací, jejímž účelem je provádění společných činností a projektů;	„partnerstvím“dohoda mezi skupinou institucí a/nebo organizací, jejímž účelem je provádění společných činností a projektů v rámci programu;

Odůvodnění

Je třeba zajistit, aby nebyla za „partnerství“ve smyslu tohoto nařízení prohlášena každá forma spolupráce.

Pozměňovací návrh 31

Kapitola 1, článek 2, bod 25 (Definice)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
„osobami s omezenými příležitostmi“osoby čelící překážkám, které jim brání účinně využít příležitostí, které program nabízí, a to z ekonomických, sociálních, kulturních, geografických či zdravotních důvodů, protože pocházejí z přistěhovaleckého prostředí či z důvodů, jako jsou zdravotní postižení a vzdělávací obtíže;	„osobami s omezenými příležitostmi“osoby čelící překážkám, které jim brání účinně využít příležitostí, které program nabízí, a to z ekonomických, sociálních, kulturních, jazykových, geografických či zdravotních důvodů, protože pocházejí z přistěhovaleckého prostředí či z důvodů, jako je tělesné, smyslové a kognitivní postižení. Zajistit přístupnost je jedním z hlavních cílů programu, který musí mít přednost před kvantitativními či finančními aspekty;

Odůvodnění

Pro zajištění rovného přístupu k příležitostem je nezbytné odstranit překážky, jako jsou jazykové překážky nebo poruchy učení.

Pozměňovací návrh 32

Kapitola 1, článek 2, nový bod 28 (Definice)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	„cizím jazykem“každý další jazyk, který není prvním jazykem studenta;

Odůvodnění

Osvojování si nových jazyků podporované v rámci tohoto programu by nemělo být omezeno na úřední jazyky EU.

Pozměňovací návrh 33

Kapitola 1, článek 2, nový bod 29 (Definice)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>„osobami se zdravotním postižením“ osoby mající dlouhodobé fyzické, duševní, mentální nebo smyslové postižení, které v interakci s různými překážkami může bránit jejich plnému a účinnému zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními;</i>

Odůvodnění

Definice pojmu je obdobná definici použité v druhé větě článku 1 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

Pozměňovací návrh 34

Kapitola II, článek 4, klíčová akce 1, Vzdělávací mobilita

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Na poli vzdělávání a odborné přípravy bude program v rámci klíčové akce 1 podporovat tyto oblasti:	Na poli odborné přípravy a vzdělávání bude program v rámci klíčové akce 1 podporovat tyto oblasti, které mohou být prováděny i v kombinaci s virtuálními výměnami:
a) mobilita vysokoškolských studentů a pracovníků;	a) krátkodobá, střednědobá nebo dlouhodobá mobilita vysokoškolských studentů a pracovníků;
b) mobilita studentů a pracovníků v rámci odborného vzdělávání a přípravy;	b) krátkodobá, střednědobá nebo dlouhodobá mobilita studentů a pracovníků v rámci odborného vzdělávání a přípravy, především pak učňů, pracovníků a školitelů v malých a středních podnicích. Za účelem přípravy učňů na jazykové a mezikulturní překážky je nezbytné rozvíjet kurzy přizpůsobené cílovým skupinám, na něž by bylo možné se přihlásit v různých termínech v průběhu roku;
c) mobilita žáků a zaměstnanců škol;	c) krátkodobá, střednědobá nebo dlouhodobá mobilita žáků a zaměstnanců škol, mimo jiné pro účely pracovních stáží v oblasti vzdělávání;
d) mobilita pracovníků v rámci vzdělávání dospělých;	d) krátkodobá, střednědobá nebo dlouhodobá mobilita pracovníků v rámci vzdělávání dospělých;
e) příležitosti jazykového vzdělávání, včetně činností na podporu mobility.	e) příležitosti jazykového vzdělávání, včetně činností na podporu mobility, přizpůsobené zvláštním potřebám různých cílových skupin;
	f) mobilita dospělých a starších osob, jež se vzdělávají na univerzitě třetího věku nebo se zapojují do jiných iniciativ v oblasti dalšího vzdělávání;
	g) mobilita mladých lidí a pracovníků s mládeží z důvodu učení v oblasti neformálního vzdělávání.

Odůvodnění

a) až e) Vzdělávací mobilita by měla být zpřístupněna zejména také pro tuto skupinu osob a oblast vzdělávání a v zájmu zajištění kvalitní nabídky by měla umožňovat také odpovídající přípravu.

f) Účelem je podnítit a podpořit celoživotní učení a vzdělávání u dospělých a starších osob, a to s cílem zlepšit jejich znalosti a dovednosti, zvýšit kvalitu jejich života, usnadnit jejich začlenění a rozšířit evropskou identitu do všech věkových skupin.

g) Pozměňovací návrh zmiňuje pouze oblast formálního a akademičtějšího vzdělávání, přičemž by bylo vhodné zahrnout sem bod týkající se mobility mladých lidí a pracovníků s mládeží v rámci klíčové akce 1.

Pozměňovací návrh 35

Kapitola II, článek 5, klíčová akce 2, Spolupráce mezi organizacemi a institucemi

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Na poli vzdělávání a odborné přípravy bude program v rámci klíčové akce 2 podporovat tyto oblasti:	Na poli vzdělávání a odborné přípravy bude program v rámci klíčové akce 2 podporovat tyto oblasti:
a) partnerství pro spolupráci a výměny osvědčených postupů, včetně partnerství malého rozsahu na podporu širšího a inkluzivnějšího přístupu k programu;	a) partnerství pro spolupráci a výměny osvědčených postupů, včetně partnerství malého rozsahu v regionální oblasti na podporu širšího a inkluzivnějšího přístupu k programu;
b) partnerství na podporu špičkové úrovně, zejména Evropské univerzity, střediska pro špičkovou úroveň odborného vzdělávání a společné magisterské programy;	b) partnerství na podporu špičkové úrovně, zejména Evropské univerzity, střediska pro špičkovou úroveň odborného vzdělávání, kteří musí být umístěna nejen v evropských metropolích, musí za účasti subjektů na regionální úrovni podporovat zainteresované strany v jejich spolupráci orientované na praktické využití a rozvíjet společné magisterské programy;
c) partnerství pro inovace s cílem posílit inovační kapacitu Evropy;	c) partnerství pro inovace s cílem posílit inovační kapacitu Evropy, jakož i ocenění „evropských podniků a provozovatelů“, kteří se obzvláště zasazují o to, aby jejich účastníci vzdělávání získali evropskou kvalifikaci;
d) online platformy a nástroje virtuální spolupráce, včetně podpůrných služeb pro eTwinning a pro elektronickou platformu pro vzdělávání dospělých v Evropě.	d) online platformy a nástroje virtuální spolupráce, včetně podpůrných služeb pro eTwinning a pro elektronickou platformu pro vzdělávání dospělých v Evropě.

Odůvodnění

Střediska pro špičkovou úroveň odborného vzdělávání mohou svého cíle dosáhnout pouze tehdy, budou-li vycházet ze stávajících struktur a spolupracovat se zainteresovanými stranami a nikoli proti nim.

Pozměňovací návrh 36

Kapitola II, článek 6, klíčová akce 3, Podpora rozvoje politik a spolupráce

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<i>Klíčová akce 3</i> Podpora rozvoje politik a spolupráce Na poli vzdělávání a odborné přípravy bude program v rámci klíčové akce 3 podporovat tyto oblasti: a) příprava a provádění obecných a odvětvových politických programů Unie týkajících se vzdělávání a odborné přípravy, a to i za podpory sítě Eurydice nebo činností jiných příslušných organizací; b) podpora nástrojů a opatření Unie pro rozvoj kvality, transparentnosti a uznávání kompetencí, dovedností a kvalifikací ⁽¹⁾; c) politický dialog a spolupráce s klíčovými zúčastněnými stranami, včetně celounijních sítí, evropských nevládních organizací a mezinárodních organizací v oblasti vzdělávání a odborné přípravy; d) opatření, která přispějí ke kvalitnímu a inkluzivnímu provádění programu; e) spolupráce s dalšími nástroji Unie a poskytnutí podpory pro další politiky Unie; f) činnosti zaměřené na šíření informací a zvyšování povědomí o výsledcích a prioritách evropské politiky, jakož i o samotném programu. ⁽¹⁾ Zejména jednotný rámec Unie pro průhlednost v oblasti kvalifikací a schopností; evropský rámec kvalifikací, evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy; evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu; evropský systém přenosu a akumulace kreditů; evropský registr agentur zajišťujících kvalitu ve vysokoškolském vzdělávání; Evropské sdružení pro zajišťování kvality ve vysokoškolském vzdělávání; Evropská síť informačních středisek v evropském regionu a národních informačních střediska pro akademické uznávání v Evropské unii; a síť Euroguidance.	<i>Klíčová akce 3</i> Podpora rozvoje politik a spolupráce Na poli vzdělávání a odborné přípravy bude program v rámci klíčové akce 3 podporovat tyto oblasti: a) příprava a provádění obecných a odvětvových politických programů Unie týkajících se vzdělávání a odborné přípravy, a to i za podpory sítě Eurydice nebo činností jiných příslušných organizací; b) podpora nástrojů a opatření Unie pro rozvoj kvality, transparentnosti a uznávání kompetencí, dovedností a kvalifikací ⁽¹⁾; c) politický dialog a spolupráce s klíčovými zúčastněnými stranami, včetně celounijních sítí, evropských nevládních organizací a mezinárodních organizací v oblasti vzdělávání a odborné přípravy; d) opatření, která přispějí ke kvalitnímu a inkluzivnímu provádění programu; e) spolupráce s dalšími nástroji Unie a poskytnutí podpory pro další politiky Unie; f) činnosti zaměřené na šíření informací a zvyšování povědomí o výsledcích a prioritách evropské politiky, jakož i o samotném programu; g) podpora provádění makroregionálních strategií Evropské unie. ⁽¹⁾ Zejména jednotný rámec Unie pro průhlednost v oblasti kvalifikací a schopností; evropský rámec kvalifikací, evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy; evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu; evropský systém přenosu a akumulace kreditů; evropský registr agentur zajišťujících kvalitu ve vysokoškolském vzdělávání; Evropské sdružení pro zajišťování kvality ve vysokoškolském vzdělávání; Evropská síť informačních středisek v evropském regionu a národních informačních střediska pro akademické uznávání v Evropské unii; a síť Euroguidance.

Odůvodnění

Navrhuje se, aby byl program Erasmus realizován rovněž na makroregionální úrovni, a podporoval tak příslušné strategie hospodářské, sociální a územní spolupráce mezi členskými státy a také mezi členskými státy a třetími zeměmi.

Pozměňovací návrh 37

Kapitola II, článek 7, Akce programu Jean Monnet

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<i>Akce programu Jean Monnet</i>	<i>Akce programu Jean Monnet</i>
Program podpoří výuku, učení, výzkum a diskuse o otázkách evropské integrace prostřednictvím těchto opatření:	Program podpoří výuku, učení, výzkum a diskuse o otázkách evropské integrace prostřednictvím těchto opatření:
a) akce programu Jean Monnet v oblasti vysokoškolského vzdělávání;	a) akce programu Jean Monnet v oblasti vysokoškolského vzdělávání;
b) akce programu Jean Monnet v dalších oblastech vysokoškolského vzdělávání;	b) akce programu Jean Monnet v dalších oblastech vysokoškolského vzdělávání;
c) podpora těchto institucí sledujících jakýkoli cíl v evropském zájmu: Evropský univerzitní institut ve Florencii, včetně Školy nadnárodní správy věcí veřejných; Evropská univerzita (v Brugách a Natolinu); Evropský institut veřejné správy v Maastrichtu; Akademie evropského práva v Trevíru; Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání v Odense a Mezinárodní středisko evropského vzdělávání v Nice.	c) podpora těchto institucí sledujících jakýkoli cíl v evropském zájmu: Evropský univerzitní institut ve Florencii, včetně Školy nadnárodní správy věcí veřejných; Evropská univerzita (v Brugách a Natolinu); Evropský institut veřejné správy v Maastrichtu; Akademie evropského práva v Trevíru; Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání v Odense a Mezinárodní středisko evropského vzdělávání v Nice;
	d) akce programu Jean Monnet v oblasti odborné přípravy a výzkumu zaměřených na ochranu životního prostředí, evropskou strategii pro udržitelný rozvoj a širší politiku týkající se životního prostředí a změny klimatu, včetně přírodních katastrof, se zvláštním důrazem na otázky prevence, zmírňování a snižování škod.

Odůvodnění

Cílem navrhovaného doplnění textu je posílit v rámci programu akce programu Jean Monnet.

Pozměňovací návrh 38

Kapitola IV, článek 11

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	Bude rovněž podporována mobilita amatérských sportovců účastnících se soutěží, zejména těch z odlehklých, ostrovních či nejvzdálenějších oblastí.

Odůvodnění

Je nezbytné podpořit mobilitu těchto sportovců, kteří mají z důvodu oblastí, z nichž pocházejí, větší obtíže při přesunech na soutěže. Mobilita musí být přístupná všem sportovcům za stejných podmínek.

Pozměňovací návrh 39

Kapitola IV, článek 12

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
a) partnerství pro spolupráci a výměny osvědčených postupů, včetně partnerství malého rozsahu na podporu širšího a inkluzivnějšího přístupu k programu;	a) partnerství pro spolupráci a výměny osvědčených postupů, včetně partnerství malého rozsahu na podporu širšího a inkluzivnějšího přístupu k programu. Aby se do tohoto programu mohly zapojit i menší místní a regionální subjekty, měl by se minimální počet zemí, které se na akci musí podílet, snížit na 6 zemí;

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že řadu činností organizují menší místní nebo regionální subjekty, je třeba v zájmu širšího a inkluzivnějšího přístupu umožnit snížení počtu zemí.

Pozměňovací návrh 40

Kapitola IV, článek 14

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
6. [...]	6. [...] 7. Výše prostředků určených na vzdělávací mobilitu jednotlivců, o níž se hovoří v článku 4, se upravuje podle pravidelně přezkoumávaných skutečných životních nákladů v daném hostitelském regionu.

Odůvodnění

Je nezbytné upravovat výši prostředků určených k pokrytí životních nákladů v dané hostitelské zemi se zohledněním aktuálních skutečných nákladů v konkrétním hostitelském regionu, neboť celostátní průměr může být zavádějící.

Pozměňovací návrh 41

Kapitola VIII, čl. 22 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Národní agentury uvedené v článku 24 vypracují jednotnou strategii, pokud jde o účinnou komunikaci, šíření a využívání výsledků činností podporovaných v rámci akcí, jež pod záštitou programu řídí, a pomáhají Komisi s obecným úkolem šíření informací o programu, včetně informací o akcích a činnostech řízených na vnitrostátní úrovni a na úrovni Unie, a o jeho výsledcích, a informují příslušné cílové skupiny o akcích a činnostech v jejich zemi.	Národní agentury uvedené v článku 24 vypracují jednotnou strategii, pokud jde o účinnou komunikaci, kteřá zviditelní jednotlivé oblasti programu , šíření a využívání výsledků činností podporovaných v rámci akcí, jež pod záštitou programu řídí, a pomáhají Komisi s obecným úkolem šíření informací o programu, včetně informací o akcích a činnostech řízených na vnitrostátní úrovni a na úrovni Unie, a o jeho výsledcích, a v příslušných sdělovacích prostředcích a po konzultaci se zainteresovanými stranami informují příslušné cílové skupiny od mateřských škol po školy vysoké a odborné vzdělávací instituce o akcích a činnostech v jejich zemi.

Odůvodnění

Aby bylo možné dosáhnout plánovaného zvýšení počtu potenciálních účastníků na trojnásobek, bude v interní i externí komunikaci nezbytné náležitě zohlednit oblasti programu, a tak dosáhnout také multiplikačních efektů.

Pozměňovací návrh 42

Kapitola IX, čl. 23 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy přijmou veškerá nezbytná a vhodná opatření k odstranění jakýchkoli právních a správních překážek řádného fungování programu, zahrnující pokud možno i opatření zaměřená na řešení otázek, které jsou příčinou obtíží při získávání víz.	Členské státy přijmou veškerá nezbytná a vhodná opatření k odstranění jakýchkoli právních a správních překážek řádného fungování programu, zahrnující opatření zaměřená na zamezení zdanění grantů, zajištění přenositelnosti práv mezi systémy sociálního zabezpečení v EU a pokud možno i na řešení otázek, které jsou příčinou obtíží při získávání víz.

Odůvodnění

Účelem je zajistit soulad s předcházejícími body odůvodnění.

Pozměňovací návrh 43

Kapitola IX, článek 25, nový odstavec 8

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	Evropská komise zřídí poradní výbor složený ze zástupců hlavních zainteresovaných stran (i na místní a regionální úrovni), které jsou Komisi nápomocny při provádění programu, a přispívají tak k lepšímu naplňování jeho cílů.

Odůvodnění

Dobré zkušenosti, které měl v Německu se zřízením poradního výboru pro uživatele Spolkový institut pro odbornou přípravu, by měla využívat i Evropská komise, aby dotčeným osobám umožnila intenzivněji se podílet na programu a zejména jeho provádění.

Pozměňovací návrh 44

Kapitola XI, čl. 29 odst. 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Činnosti způsobilé pro program, které byly posouzeny v rámci výzvy k podávání návrhů v rámci programu a které splňují minimální požadavky této výzvy na kvalitu, ale které nejsou financovány z důvodu rozpočtových omezení, mohou být vybrány pro financování z evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů. V tomto případě se použijí míry spolufinancování a pravidla způsobilosti na základě tohoto nařízení. Tyto činnosti provádí řídicí orgán uvedený v článku [65] nařízení (EU)XX [CPR] v souladu s pravidly stanovenými v uvedeném nařízení a nařízeních o jednotlivých fondech, včetně pravidel týkajících se finančních oprav.	Činnosti způsobilé pro program, které byly posouzeny v rámci výzvy k podávání návrhů v rámci programu a které splňují minimální požadavky této výzvy na kvalitu, ale které nejsou financovány z důvodu rozpočtových omezení, by mohly být označeny „pečetí excellence“ na znamení uznání jejich vysoké kvality. Díky tomu by se mohly snáze ucházet a případně být vybrány pro financování z jiných zdrojů, včetně evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů. V tomto případě se použijí míry spolufinancování a pravidla způsobilosti na základě tohoto nařízení. Tyto činnosti provádí řídicí orgán uvedený v článku [65] nařízení (EU)XX [CPR] v souladu s pravidly stanovenými v uvedeném nařízení a nařízeních o jednotlivých fondech, včetně pravidel týkajících se finančních oprav.

Odůvodnění

„Pečeť excellence“ se s úspěchem používá u projektů v oblasti výzkumu a inovací. Proto by se dalo zvážit, zda by nemohla být používána i v případě projektů v rámci programu Erasmus.

Pozměňovací návrh 45

Kapitola XII, čl. 31 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Výbor se může scházet ve specifickém složení, aby jednal o odvětvových otázkách. Pokud je to vhodné a v souladu s jeho jednacím řádem, mohou být ad hoc k účasti na jeho zasedáních ve funkci pozorovatelů přizváni externí odborníci, včetně zástupců sociálních partnerů.	Výbor se může scházet ve specifickém složení, aby jednal o odvětvových otázkách. Pokud je to vhodné a v souladu s jeho jednacím řádem, mohou být ad hoc k účasti na jeho zasedáních ve funkci pozorovatelů přizváni externí odborníci, včetně zástupců sociálních partnerů nebo relevantních regionálních zainteresovaných stran.

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Obecné připomínky

1. vítá hlavní cíl, a sice podporu osobního, vzdělávacího i profesního rozvoje jednotlivců v oblasti vzdělávání, neformálního vzdělávání a odborné přípravy a vysokoškolského vzdělávání v Evropě a za jejími hranicemi, která přispěje k udržitelnému růstu, zaměstnanosti a sociální soudržnosti a k silnější evropské identitě. Tato důležitá činnost začíná v místě na místní a regionální úrovni, a proto musí být intenzivně provázána s evropskou úrovní;

2. vítá, že Komise navrhuje zdvojnásobení rozpočtu programu, plánovaný cíl trojnásobného počtu účastníků programu a podnícení většího sociálního začleňování však za současných podmínek považuje za stěžejní dosažitelný. Kromě toho by bylo žádoucí, aby se v budoucnu odstranily narůstající administrativní překážky programu. Současně coby osvědčený postup uznává úlohu četných místních a regionálních orgánů, jež finančně přispívají ke zlepšení ekonomické pomoci, kterou dostávají mladí lidé účastníci se programem Erasmus+;

3. zasazuje se o transparentní, rovnoměrné rozvržení prostředků na celých sedm let, aby bylo možné zejména na začátku programu prostředky navýšit a splnit očekávání vkládaná do programu. Rozpočet by měl být strukturován nejen podle jednotlivých oblastí vzdělávání, včetně vysokých škol, ale také podle klíčových akcí, aby bylo zřejmé, které části bude centrálně spravovat Komise a které decentralizované členské státy a regiony;
4. domnívá se, že v zájmu zvýšení účasti v programu by měly být studijní granty osvobozeny od veškerých daní a v případě osob s omezenými příležitostmi by měly pokrývat celkové náklady na jejich účast v tomto programu;
5. zasazuje se důrazně o výrazné zjednodušení postupu podávání žádostí, řízení projektů a požadavků na dokumentaci ve všech oblastech programu. Vyzývá k opětovnému zavedení podpory „přípravných návštěv“ v souvislosti s plánováním žádostí. Požaduje, aby byla začleněna pracovní telematická platforma a aby sdílela příspěvky dostupné v rámci platform jiných evropských programů, jako je platforma programu Horizont 2020, tak aby byla příjemcům poskytnuta maximální efektivita a transparentnost, a to ve fázi přípravy a předkládání návrhů i během řízení projektů. Kromě toho by mohly být vysoce kvalitní činnosti, které splňují požadavky pro financování v rámci tohoto programu, ale nejsou financovány z důvodu rozpočtových omezení, rovněž označeny „pečetí excelence“, která je s úspěchem používána u projektů v oblasti výzkumu a inovací. Díky tomu by se tyto činnosti mohly snáze ucházet a případně být vybrány pro financování v rámci jiných finančních nástrojů EU;
6. upozorňuje na význam celoživotního učení. Z toho důvodu musí být v rámci programu stejnou měrou podporovány všechny věkové skupiny a formální i neformální vzdělávání. Zdůrazňuje, že úkolem vzdělávání není pouze zlepšovat uplatnitelnost na trhu práce, nýbrž musí usilovat o dosažení komplexního cíle, a sice o celkový rozvoj osob, dovedností a kompetencí;
7. považuje návrh Komise na větší zpřístupnění programu organizacím, které nemají s podáváním žádostí žádné nebo jen velmi malé zkušenosti nebo mají k dispozici omezené provozní kapacity, za smysluplný. Vítá proto zavedení zvláštního opatření „partnerství malého rozsahu“;
8. podporuje tvrzení Komise, že navrhovaný program Erasmus se opírá o cíle stanovené v článcích 165 a 166 SFEU a že by se měl provádět na základě zásady subsidiarity. Největší význam má zapojení komunálních a regionálních orgánů místních a regionálních samospráv a tvůrců rozhodnutí do plánování, provádění a řízení navržených opatření, neboť mají bližší vztah k dotčeným osobám, disponují klíčovými kompetencemi v politice vzdělávání a odborné přípravy a hrají důležitou úlohu v politice v oblasti mládeže a trhu práce. V této souvislosti uznává, že návrh Komise je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality;
9. vítá, že mají být rozvíjeny a podporovány především činnosti v oblasti mobility a zlepšovány možnosti účasti mladých lidí zapojených do činností neformálního učení a v oblasti sportu, kultury a výzkumu. Dále vítá, že jsou v této souvislosti výslovně zmíněni také dobrovolní pracovníci;
10. vítá, že Evropská komise začlenila výsledky průběžného hodnocení stávajícího programu Erasmus+ a že zachovala strukturu předchozího programu;
11. konstatuje, že návrh nařízení je formulován velmi obecně a umožňuje velkou flexibilitu při jeho provádění. V této souvislosti poukazuje na význam prováděcích ustanovení a vyzývá Komisi, aby do jejich přípravy více zapojila členské státy, národní agentury, regionální orgány a zainteresované strany;
12. lituje, že se program již nenazývá „Erasmus+“, ale „Erasmus“. Jelikož zkratka „Erasmus“ v angličtině znamená „European Region Action Scheme for the Mobility of University Students“, poukazuje VR na to, že musí být přijata vhodná opatření, která zviditelní jednotlivé oblasti vzdělávání či financování, aby se zajistilo, že označení „Erasmus“ bude nadále spojováno se všemi oblastmi vzdělávání i s oblastí mládeže a sportu;
13. vítá, že většina činností v oblasti mobility a všechny formáty mobility v oblasti vzdělávání a výzkumu, zejména mobility žáků, budou spadat do klíčové akce 1 „vzdělávací mobilita jednotlivců“;
14. žádá, aby Spojenému království byla po jeho odchodu z Evropské unie za předem stanovených podmínek dále umožněna účast na programu, a vítá, že je tato možnost stanovena v čl. 16 odst. 1 písm. d) „třetí země přidružené k programu“;

15. vyzývá ke zvážení, zda možnosti virtuální spolupráce v rámci tohoto programu postupně nerozšířit také na projekty v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, do nichž jsou zapojeny instituce v zemích Středomoří a v Africe;

16. doporučuje, aby byly pro každou vzdělávací mobilitu vytvořeny účinné pobídky, a byly tak používány dopravní prostředky šetrné k životnímu prostředí, neboť je třeba splnit cíl, podle něhož má 25 % výdajů EU přispívat k naplňování cílů v oblasti klimatu;

17. zdůrazňuje, že výše prostředků a zvláštních grantů určených na vzdělávací mobilitu by měla být upravována podle pravidelně přezkoumávaných skutečných životních nákladů v daném hostitelském regionu;

18. žádá, aby v oblasti vzdělávání a odborné přípravy byla zachována a posílena decentralizovaně řízená „strategická partnerství“, neboť tato forma spolupráce se osvědčila a nový pojem „partnerství pro spolupráci“ zní méně ambiciózně;

19. upozorňuje na to, že má velký zájem na pokračování odborného dialogu s Komisí o této problematice, a vyzdvihuje v této souvislosti význam zprávy o posouzení dopadů, kterou Komise v souladu s dohodou o spolupráci s VR v patřičnou dobu předloží;

Vzdělávání a odborná příprava

20. lituje, že ochota podniků vysílat účastníky vzdělávání do jiných zemí programu je stále malá. Je třeba vytvořit pobídky a výrazněji propagovat vysílání účastníků u takových institucionálních hospodářských subjektů, jako jsou průmyslové a obchodní komory či podniky pro vzdělávání a jejich organizace a sdružení, zejména na regionální a místní úrovni;

21. žádá, aby se zvažilo zavedení ocenění „evropský podnik“, které by podniky a provozovatele více motivovalo k tomu, zpřístupnit účastníkům vzdělávání více „Evropy“ a nabídnout jim „evropské“ vzdělávání díky možnostem, které skýtá program Erasmus. V tomto směru rovněž navrhuje, aby Komise vytvořila rejstřík podniků účastnících se programu Erasmus, kterým by mohlo být uděleno logo „podnik Erasmus“;

22. žádá, aby v oblasti odborné přípravy byly podporovány krátkodobé i dlouhodobé pobyty v zahraničí, a byly tak zohledněny podnikové potřeby malých a středních podniků i individuální možnosti účastníků. Program by měl navíc systematickou studijní pomocí určenou účastníkům podporovat jazyková a mezikulturní přípravná opatření;

23. dále upozorňuje, že cílovou skupinou v oblasti vzdělávání dospělých jsou dospělé osoby jakéhokoli věku a z jakéhokoli sociálního prostředí, nikoli pouze osoby s nízkou (formální) kvalifikací;

24. dále poukazuje na to, že je třeba podporovat „vzdělávání dospělých“ ve smyslu uceleného pojetí vzdělávání a že nesmí být omezoвано na „další odbornou přípravu“. Ve vzdělávání dospělých je třeba zohledňovat také samostatně výdělečně činné pracovníky a dobrovolníky;

25. vítá rozšíření vzdělávací mobility v oblasti školství, zejména pak možnosti individuální mobility. Požaduje však, aby byla současně vypracována strategická řešení, která by umožnila nejen podpořit lepší mobilitu žáků a studentů, ale i usnadnit jejich případný návrat do oblasti, odkud pocházejí;

26. vítá vytváření „sítí evropských vysokých škol“, přičemž je si vědom toho, že by to mohlo zvýšit veřejné výdaje. Zdůrazňuje, že podnět k vytváření evropských sítí musí vycházet z vysokých škol, které je také musí řídit a mít v nich hlavní slovo, aby byla v Evropě trvale posílena oblast vysokoškolského vzdělávání nad rámec znalostního trojúhelníku (vzdělávání, výzkum, inovace), s financováním ze strany orgánů veřejné správy, které je podpoří, a se zahrnutím soukromého financování;

27. vyslovuje se pro to, aby byly především v oblasti odborného vzdělávání vytvořeny „evropské školy“, v duchu „evropských univerzit“, což by podpořilo trvalou spolupráci institucí z několika členských států v oblasti výměny mladých lidí a pracovníků, schvalování osnov a virtuální spolupráce;

28. vítá rozšíření činností programu Jean Monnet z oblasti vysokoškolského vzdělávání na další oblasti vzdělávání a odborné přípravy, a tedy i předávání informací v problematice integrace EU širší veřejnosti;

Mládež

29. doporučuje, aby stávající místní a regionální instituce působící v oblasti mládeže byly více zohledněny jako subjekty oprávněné podávat žádosti;

30. vítá skutečnost, že nový program „DiscoverEU“ má mladým lidem starším 18 let nabídnout možnost ve vymezeném časovém rámci cestovat vlakem do zemí EU a tak je poznávat, upozorňuje však, že ačkoli by tento program měl mít výraznou vzdělávací složku, nesmí to být na úkor vzdělávací mobility, která by měla zůstat stěžejním předmětem programu Erasmus. Zdůrazňuje, že je žádoucí, aby možnost setkávat se a poznávat rozmanitost, kulturu, přírodu a obyvatelstvo měli všichni mladí lidé v EU bez ohledu na finanční možnosti rodičů; žádá, aby se zvažilo, zda k financování využívat partnerství veřejného a soukromého sektoru především z oblasti mobility a cestovního ruchu;

31. vítá soudržnost s novou strategií EU pro mládež a dalšími iniciativami v oblasti mládeže, např. Evropským sborem solidarity;

Sport

32. upozorňuje na zvláštní význam neziskových sportovních akcí a domnívá se, že k dosažení cíle by přispělo zrušení stávající horní hranice 10 % rozpočtu na sport, které lze využít na sportovní akce. Souhlasí s tím, aby v budoucnu byla podpora určena také menším akcím s méně než 10 účastníky se zeměmi programu;

33. vyzývá k tomu, aby byl počet zemí programu výrazně rozšířen zejména u sportu na základní úrovni, neboť evropský sport tradičně daleko přesahuje hranice Evropské unie.

V Bruselu dne 6. února 2019.

předseda

Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů k návrhu nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráž

(2019/C 168/09)

Hlavní zpravodajka:	Anna MAGYAR (HU/EPP), místopředsedkyně rady Csongrádské župy
Odkaz:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropské pohraniční a pobřežní stráž a o zrušení společné akce Rady 98/700/SVV, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1052/2013 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1624 Příspěvek Evropské komise k zasedání vedoucích představitelů v Salcburku ve dnech 19.–20. září 2018 COM(2018) 631 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

COM(2018) 631 final – čl. 2 odst. 16

Definice

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
„operativními pracovníky“ příslušníci pohraniční stráže, osoby pověřené doprovodem navracených osob, specialisté na navracení a další příslušní pracovníci tvořící „stálý útvar Evropské pohraniční a pobřežní stráže“. V souladu se třemi kategoriemi vymezenými podle čl. 55 odst. 1 jsou operativní pracovníci buď zaměstnání Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž jako statutární zaměstnanci (kategorie 1), dočasně přidělení do agentury členskými státy (kategorie 2), nebo poskytnuti pro krátkodobé vyslání členskými státy (kategorie 3). Operativní pracovníci mají působit jako příslušníci jednotek pro správu hranic, podpůrných týmů pro řízení migrace nebo návratových jednotek s výkonnými pravomocemi . K operativním pracovníkům patří i statutární zaměstnanci odpovědní za fungování ústřední jednotky ETIAS;	„operativními pracovníky“ příslušníci pohraniční stráže, osoby pověřené doprovodem navracených osob, specialisté na navracení a další příslušní pracovníci tvořící „stálý útvar Evropské pohraniční a pobřežní stráže“. V souladu se čtyřmi kategoriemi vymezenými podle čl. 55 odst. 1 jsou operativní pracovníci buď zaměstnání Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž jako statutární zaměstnanci (kategorie 1), dočasně přidělení do agentury členskými státy (kategorie 2), nebo poskytnuti pro krátkodobé vyslání či pro zásahy rychlé reakce členskými státy (kategorie 3 a 4). Operativní pracovníci mají působit jako příslušníci jednotek pro správu hranic, podpůrných týmů pro řízení migrace nebo návratových jednotek. Pracovníci kategorie 2, 3 a 4 mohou vykonávat výkonné pravomoci . K operativním pracovníkům patří i statutární zaměstnanci odpovědní za fungování ústřední jednotky ETIAS;

Pozměňovací návrh 2

COM(2018) 631 final – čl. 3 písm. a)

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
a) ochrana hranic, včetně opatření usnadňujících legitimní překračování hranic a případně opatření týkajících se prevence a odhalování přeshraniční trestné činnosti, jako jsou převaděčství, obchodování s lidmi a terorismus, a opatření spojených s předáváním osob, které potřebují mezinárodní ochranu nebo o ni chtějí požádat;	a) ochrana hranic, včetně opatření usnadňujících legitimní překračování hranic a případně opatření týkajících se prevence, odhalování a zabránění přeshraniční trestné činnosti, jako jsou převaděčství, obchodování s lidmi a terorismus, a opatření spojených s předáváním osob, které potřebují mezinárodní ochranu nebo o ni chtějí požádat;

Odůvodnění

Jednou z hlavních činností správy hranic musí být i operativní řešení boje proti přeshraniční trestné činnosti.

Pozměňovací návrh 3

COM(2018) 631 final – čl. 8 odst. 4, 6 a 7

Cyklus víceleté strategické politiky pro evropskou integrovanou správu hranic

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
4) Na základě strategické analýzy rizik pro evropskou integrovanou správu hranic uvedené v čl. 30 odst. 2 je Komise zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 118 rozvíjející víceletou strategickou politiku pro evropskou integrovanou správu hranic. Tyto akty v přenesené pravomoci vymezí priority politiky a poskytnou strategické pokyny na následující čtyři roky, pokud jde o složky uvedené v článku 3.	4) Do [bude určeno] předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě návrh víceleté strategické politiky pro první cyklus víceleté strategické politiky na základě strategické analýzy rizik pro evropskou integrovanou správu hranic uvedené v čl. 30 odst. 2. Do [bude potvrzeno] od předložení tohoto návrhu Komise se svolá schůze Evropského parlamentu, Rady a Komise, na níž se projedná návrh víceleté strategické politiky. Po této diskusi je Komise zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 118 rozvíjející víceletou strategickou politiku pro evropskou integrovanou správu hranic. Tyto akty v přenesené pravomoci vymezí priority politiky a poskytnou strategické pokyny na následující čtyři roky, pokud jde o složky uvedené v článku 3.
(...)	(...)
6) Za účelem provedení aktu v přenesené pravomoci uvedeného v odstavci 4 stanoví členské státy své vnitrostátní strategie pro integrovanou správu hranic prostřednictvím úzké spolupráce mezi všemi vnitrostátními orgány odpovědnými za správu hranic a navracení. Tyto vnitrostátní strategie musí být v souladu s článkem 3, s aktem v přenesené pravomoci uvedeným v odstavci 4 a technickou a operativní strategií uvedenou v odstavci 5.	6) Za účelem provedení aktu v přenesené pravomoci uvedeného v odstavci 4 stanoví členské státy své vnitrostátní strategie pro integrovanou správu hranic prostřednictvím úzké spolupráce mezi všemi vnitrostátními orgány odpovědnými za správu hranic a navracení a po konzultaci s příslušnými místními a regionálními orgány dotčených územních celků nižší než celostátní úrovně. Tyto vnitrostátní strategie musí být v souladu s článkem 3, s aktem v přenesené pravomoci uvedeným v odstavci 4 a technickou a operativní strategií uvedenou v odstavci 5.
7) Čtyřicet dva měsíců po přijetí aktu v přenesené pravomoci uvedeného v odstavci 4 provede Komise s podporou agentury důkladné hodnocení jeho provádění. Výsledky tohoto hodnocení se zohlední při přípravě následujícího cyklu.	7) Čtyřicet dva měsíců po přijetí aktu v přenesené pravomoci uvedeného v odstavci 4 provede Komise s podporou agentury důkladné hodnocení jeho provádění. Výsledky tohoto hodnocení se zohlední při přípravě následujícího cyklu. Komise předá hodnocení Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému výboru regionů.

Odůvodnění

Vnitrostátní strategie pro integrovanou správu hranic by měly být konzultovány s místními a regionálními orgány dotčených územních celků nižší než celostátní úrovně, které jsou velmi znepokojeny probíhajícími, očekávanými nebo potenciálně silnými migračními toky či jinými problémy, jež mají pro místní a regionální úroveň závažné důsledky. Kromě toho by Komise měla podat zprávu spolunormotvůrcům (pozměňovací návrh 23 uvedený v návrhu stanoviska výboru LIBE) a politickým představitelům místních a regionálních orgánů na úrovni EU.

Pozměňovací návrh 4

COM(2018) 631 final – čl. 21 odst. 1 a 3

Národní koordinační centrum

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1) Každý členský stát určí, provozuje a spravuje národní koordinační centrum, jež zajišťuje koordinaci a výměnu informací mezi všemi orgány příslušnými na vnitrostátní úrovni pro ochranu vnějších hranic, jakož i s ostatními národními koordinačními centry a agenturou. Každý členský stát oznámí zřízení svého národního koordinačního centra Komisi, která o tom neprodleně uvědomí ostatní členské státy a agenturu.	1) Každý členský stát určí, provozuje a spravuje národní koordinační centrum, jež zajišťuje koordinaci a výměnu informací mezi všemi orgány příslušnými na vnitrostátní úrovni pro ochranu vnějších hranic a případně i s příslušnými místními a regionálními orgány , jakož i s ostatními národními koordinačními centry a agenturou. Každý členský stát oznámí zřízení svého národního koordinačního centra Komisi, která o tom neprodleně uvědomí ostatní členské státy a agenturu.
(...)	(...)
3) Národní koordinační centrum:	3) Národní koordinační centrum:
a) zajišťuje včasnou výměnu informací a včasnou spolupráci mezi všemi vnitrostátními orgány příslušnými pro ochranu vnějších hranic, jakož i s jinými národními koordinačními centry a agenturou;	a) zajišťuje včasnou výměnu informací a včasnou spolupráci mezi všemi vnitrostátními orgány příslušnými pro ochranu vnějších hranic a případně i s příslušnými místními a regionálními orgány , jakož i s jinými národními koordinačními centry a agenturou;
(...)	(...)

Odůvodnění

Účelem je zaručit náležité šíření a výměnu informací na místní a regionální úrovni, pokud se to týká místních a regionálních orgánů.

Pozměňovací návrh 5

COM(2018) 631 final – čl. 39 odst. 3 písm. m)

Operační plán pro společné operace

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
m) postupů, které stanoví mechanismus, jehož prostřednictvím se přijímají a agentuře předávají stížnosti na všechny osoby účastnící se společné operace nebo zásahu rychlé reakce na hranicích, včetně příslušníků pohraniční stráže nebo dalších příslušných pracovníků hostitelského členského státu a příslušníků jednotek, které se týkají údajného porušení základních práv v rámci jejich účasti na společné operaci nebo zásahu rychlé reakce na hranicích;	m) mechanismu zrychleného řízení pro občany třetích zemí, kteří neoprávněně vstupují na území členského státu;
n) logistických opatření, včetně informací o pracovních podmínkách a prostředí oblastí, v nichž se má společná operace uskutečnit.	n) postupů, které stanoví mechanismus, jehož prostřednictvím se přijímají a agentuře předávají stížnosti na všechny osoby účastnící se společné operace nebo zásahu rychlé reakce na hranicích, včetně příslušníků pohraniční stráže nebo dalších příslušných pracovníků hostitelského členského státu a příslušníků jednotek, které se týkají údajného porušení základních práv v rámci jejich účasti na společné operaci nebo zásahu rychlé reakce na hranicích;
	o) logistických opatření, včetně informací o pracovních podmínkách a prostředí oblastí, v nichž se má společná operace uskutečnit.

Odůvodnění

Během společné operace je také třeba stanovit mechanismus zrychleného řízení pro občany třetích zemí, kteří neoprávněně vstupují na území členského státu, aby pro tyto osoby mohlo být co nejdříve vydáno rozhodnutí o navrácení.

Pozměňovací návrh 6

COM(2018) 631 final – čl. 55 odst. 1

Stálý útvar Evropské pohraniční a pobřežní stráže

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Součástí agentury je stálý útvar Evropské pohraniční a pobřežní stráže s 10 000 operativními pracovníky. Tento stálý útvar je složen z těchto tří kategorií zaměstnanců v souladu s ročním režimem disponibility stanoveným v příloze I:	1. Součástí agentury je stálý útvar Evropské pohraniční a pobřežní stráže s 10 000 operativními pracovníky. Tento stálý útvar je složen z těchto čtyř kategorií zaměstnanců v souladu s ročním režimem disponibility stanoveným v příloze I:
a) kategorie 1: operativní pracovníci agentury přijatí v souladu s čl. 94 odst. 1 a nasazení v operačních oblastech v souladu s článkem 56;	a) kategorie 1: operativní pracovníci agentury přijatí v souladu s čl. 94 odst. 1 a nasazení v operačních oblastech v souladu s článkem 56;
b) kategorie 2: operativní pracovníci dlouhodobě dočasně přidělení z členských států do agentury jako součást stálého útvaru v souladu s článkem 57;	b) kategorie 2: operativní pracovníci dlouhodobě dočasně přidělení z členských států do agentury jako součást stálého útvaru v souladu s článkem 57;
c) kategorie 3: operativní pracovníci z členských států poskytnutí do agentury pro krátkodobé vyslání jako součást stálého útvaru v souladu s článkem 58;	c) kategorie 3: operativní pracovníci z členských států poskytnutí do agentury pro krátkodobé vyslání jako součást stálého útvaru v souladu s článkem 58;
	d) kategorie 4: operativní pracovníci rezervního týmu pro rychlé nasazení;

Odůvodnění

Zahrnutí čtvrté kategorie operativních pracovníků by snížilo potenciální zátěž pro místní a regionální orgány v souvislosti s vysíláním a zároveň by doplnilo stálý útvar pro zásahy rychlé reakce na hranicích (pozměňovací návrhy 55 a 64 obsažené v návrhu zprávy výboru LIBE).

Pozměňovací návrh 7

COM(2018) 631 final – čl. 64 odst. 6

Rezerva technického vybavení

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
(...)	(...)
Pokud se ukáže, že minimální kontingent technického vybavení nepostačuje na provádění operačního plánu schváleného pro takové činnosti, provede agentura jeho revizi na základě svých oprávněných potřeb a po dohodě s členskými státy.	Pokud se ukáže, že minimální kontingent technického vybavení nepostačuje na provádění operačního plánu schváleného pro takové činnosti, provede agentura jeho revizi a zajistí jeho dostupnost na základě svých oprávněných potřeb a po dohodě s členskými státy.

Odůvodnění

V zájmu zaručení provádění operačních plánů agentura případně po ověření potřeb jednotlivých operačních plánů zajistí dostupnost minimálního kontingentu technického vybavení.

Pozměňovací návrh 8

COM(2018) 631 final – čl. 84 odst. 1 písm. e)

Úřední doklad

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
c) aktuální digitální fotografii a	c) aktuální digitální fotografii;
d) úkoly, k jejichž provádění je během svého nasazení oprávněn.	d) úkoly, k jejichž provádění je během svého nasazení oprávněn a e) zvláštní identifikační číslo.

Odůvodnění

Každý doklad musí obsahovat zvláštní identifikační číslo držitele karty, která mu bude poskytnuta podle typu nasazení a funkce během vyslání. Zvláštní identifikační číslo rovněž pomůže urychlit identifikaci v evidenčním systému.

Pozměňovací návrh 9

COM(2018) 631 final – čl. 102 odst. 4 až 6

Zasedání správní rady

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
4. Irsko je přizváno k účasti na zasedáních správní rady.	4. Irsko je přizváno k účasti na zasedáních správní rady jako pozorovatel.
5. Spojené království je přizváno k účasti na zasedáních správní rady konaných před datem vystoupení Spojeného království z Unie.	5. Spojené království je přizváno k účasti na zasedáních správní rady, které se konají před datem vystoupení Spojeného království z Unie, jako pozorovatel.
6. Zástupci Agentury Evropské unie pro azyl a EUROPOLu jsou přizváni k účasti na zasedáních správní rady. Správní rada může rovněž přizvat zástupce příslušných orgánů, institucí a jiných subjektů Unie.	6. Zástupci Agentury Evropské unie pro azyl a EUROPOLu jsou přizváni k účasti na zasedáních správní rady jako pozorovatelé. Správní rada může rovněž přizvat zástupce příslušných orgánů, institucí a jiných subjektů Unie jako pozorovatele.

Odůvodnění

Hlasovací právo na zasedání správní rady mají pouze členové. Další zúčastněné strany jsou přizvány a mohou se zúčastnit zasedání jako pozorovatelé, bez možnosti hlasování.

Pozměňovací návrh 10

COM(2018) 631 final – čl. 116 odst. 1

Hodnocení

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
c) provádění evropské spolupráce při výkonu funkcí pobřežní stráže;	c) provádění evropské spolupráce při výkonu funkcí pohraniční a pobřežní stráže;

Odůvodnění

V souladu s článkem 4 zajišťuje agentura fungování Evropské pohraniční a pobřežní stráže.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

1. opakuje, že je nutné posílit podpůrnou úlohu a mandát Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (dále jen „agentura“), obzvláště pokud jde o spolupráci s třetími zeměmi, aby bylo možné zajistit účinnou ochranu vnějších hranic EU a výrazně posílit účinné navracení nelegálních migrantů. Zároveň upozorňuje na to, že rozšíření mandátu je spojeno s nezbytným posílením ochrany, aby bylo zaručeno, že veškerá opatření agentury budou v plném souladu se základními právy a s mezinárodními závazky EU a jejich členských států, zejména se zásadou *zákazu navracení*, a aby se zabránilo účasti agentury na veškerých operacích, při nichž by respektování základních práv nebylo možné zaručit;
2. je si vědom toho, že účinná kontrola vnějších hranic EU je významnou nedílnou součástí komplexní migrační politiky EU a že v této souvislosti může být navrhované posílení Evropské pohraniční a pobřežní stráže nezbytné. Upozorňuje však na to, že jak již uvedl ve svém nedávném stanovisku k Azylovému a migračnímu fondu, musí být navyšování finančních a operativních zdrojů na ochranu hranic prováděno odpovídajícím úsilím o posílení ostatních aspektů migrační politiky EU, aby byl zaručen vyvážený přístup;
3. vyzdvihuje skutečnost, že volný pohyb občanů EU je jedním z největších úspěchů EU a že v prostoru bez vnitřních hranic má nelegální migrace přes vnější hranice závažné právní, hospodářské a bezpečnostní dopady na fungování schengenského systému;
4. zdůrazňuje, že dočasné znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích vážně narušuje schopnost sousedících regionů vzájemně spolupracovat a má navíc závažné dopady na regionální hospodářství. Proto je zásadní provádět účinné kontroly na vnějších hranicích;
5. upozorňuje na skutečnost, že účinná ochrana vnějších hranic přispívá k boji proti obchodování s lidmi a k definitivnímu vymýcení obchodního modelu převaděčů, a tím předchází tragickým ztrátám na životech. Účinná kontrola vnějších hranic může navíc přispívat k prevenci určitých hrozeb pro vnitřní bezpečnost, veřejný pořádek a veřejné zdraví prováděné místními a regionálními orgány, zejména pro ty, jež se nacházejí v blízkosti vnějších hranic EU;
6. domnívá se, že předpokladem řádně fungující migrační politiky je komplexní přístup k migraci, který zahrnuje zvýšené kontroly vnějších hranic EU, fungující společný evropský azylový systém, společný přístup k osobám, které potřebují mezinárodní ochranu, ucelený systém legálních cest pro migraci a podstatně důslednější politiku řešení vnějšího rozměru a příčin migrace;
7. zdůrazňuje, že klíčovým aspektem komplexního přístupu k migraci je účinná návratová politika a že agentura musí být tudíž s to podporovat členské státy v oblasti navracení, a to v souladu s mezinárodním právem a s právními předpisy EU, aby bylo zaručeno dodržování zásady *zákazu navracení*;
8. vítá posílený mandát agentury, která má zaručit rozsáhlou podporu členským státům a třetím zemím v oblasti účinného a humánního navracení. To může v konkrétních případech mj. zahrnovat možnost poskytnout třetím zemím na jejich žádost a bez zeměpisného omezení operativní podporu s cílem předcházet vyhrocením krizových situací. Tyto případy však vyžadují jasné záruky a jistoty, pokud jde o dodržování základních práv a mezinárodního práva, a náležité mechanismy k zajištění odpovědnosti agentury za její operace na územích, která nespadají do jurisdikce členských států;
9. vyzdvihuje skutečnost, že ochrana vnějších hranic je ve sdílené pravomoci EU a členských států, a návrh by tedy měl zaručit, že na koordinaci a kontrolu vnějších hranic Unie bude dohlížet Evropská komise;
10. považuje za důležité, aby byla členským státům uložena povinnost podílet se na společných operacích agentury, je však znepokojen návrhem na vytvoření stálého útvaru o 10 000 operativních pracovníků, neboť vysílání příslušníků vnitrostátní pohraniční stráže a příslušníků vnitrostátních jednotek do agentury by mohlo způsobit případný odchod kvalifikovaných pracovníků. Zdůrazňuje, že vytvoření takovéto nové struktury nesmí uvalit dodatečnou zátěž na místní a regionální orgány, a to zejména v příhraničních regionech, ani ohrozit plnění úkolů na vnějších hranicích stávajícími celostátními, regionálními či místními strukturami, a proto v příloze I navrhuje realističtější a postupné zřizování stálého útvaru;

11. je znepokojen tím, že nebylo provedeno náležité posouzení různých aspektů dopadů návrhu, včetně jeho potenciálního územního dopadu, a považuje za nezbytné prozkoumat způsoby, jak by bylo možné nákladově co nejefektivněji zaručit podpůrnou úlohu agentury. Při tomto posouzení dopadů by měly být rovněž zohledněny finanční dopady za běžných i krizových situací a složité právní otázky, které by mohly vyvstat zejména v souvislosti s operacemi prováděnými mimo území EU;

12. zdůrazňuje, že na správě hranic se podílí více subjektů a že místní a regionální úroveň může v tomto rámci plnit svou roli, jak se uvádí v článku 22. V této souvislosti podotýká, že dotčené místní a regionální orgány (např. ty, které spravují příhraniční a pobřežní regiony) by měly být náležitě zapojeny do výměny informací, zejména pokud jde o národní koordinační centra (článek 21), a do přípravy vnitrostátních strategií pro integrovanou správu hranic (článek 8);

13. upozorňuje na to, že nelegální migrace vyvíjí na místní a regionální orgány značný tlak a působí jim problémy se zajišťováním omezeného množství veřejných služeb pro ty, vůči nimž máme mezinárodní závazek spočívající v poskytování útočiště a azylu. Proto vyzdvihuje klíčový význam rychlého navracení neúspěšných žadatelů o azyl a zaručení dodržování legálních způsobů migrace;

14. domnívá se, že ochrana vnějších hranic EU je společným zájmem a že členské státy a regionální orgány nemohou samy uspokojivým způsobem dosáhnout cílů navrhovaného právního předpisu, a že návrh je tudíž v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality.

V Bruselu dne 6. února 2019.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů Bezpečnost silničního provozu a automatizovaná mobilita

(2019/C 168/10)

Zpravodaj:	József RIBÁNYI (HU/ELS), místopředseda rady župy Tolna
Odkazy:	sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Na cestě k automatizované mobilitě: strategie EU pro mobilitu budoucnosti
	COM(2018) 283 final
	sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropa v pohybu Udržitelná mobilita pro Evropu: bezpečná, propojená a čistá
	COM(2018) 293 final
	návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2008/96/ES o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury
	COM(2018) 274 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2008/96/ES o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury (COM(2018) 274 final)

Pozměňovací návrh 1

5. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
K velkému podílu silničních nehod dochází na malé části silnic s velkou intenzitou provozu a vysokou rychlostí a kde se široké spektrum dopravy pohybuje různou rychlostí. Proto by omezené rozšíření oblasti působnosti směrnice 2008/96/ES na dálnice a hlavní silnice mimo síť TEN-T mělo významně přispět ke zlepšení bezpečnosti silniční infrastruktury v celé Unii.	K velkému podílu silničních nehod dochází na malé části silnic s velkou intenzitou provozu a vysokou rychlostí a kde se široké spektrum dopravy pohybuje různou rychlostí. Proto by rozšíření oblasti působnosti směrnice 2008/96/ES na dálnice a jiné hlavní silnice mimo síť TEN-T mělo významně přispět ke zlepšení bezpečnosti silniční infrastruktury v celé Unii a k zajištění stejně vysoké úrovně bezpečnosti pro všechny účastníky silničního provozu. Je nezbytné zapojit místní a regionální subjekty do provádění rozšířené oblasti působnosti směrnice, zejména co se týče určování silnic, na které se její ustanovení vztahují. Díky tomuto přístupu by bylo možné považovat návrh Komise za slučitelný se zásadami subsidiarity a proporcionality.

Odůvodnění

Rozšíření oblasti působnosti směrnice je omezeno na dálnice a jiné hlavní silnice podle vnitrostátní klasifikace silnic.

Vzhledem k tomu, že regionální a místní subjekty znají svá území, jejich zapojení zaručuje skutečně odůvodněné rozšíření oblasti působnosti směrnice na určité úseky silnic. Pokud bude tento postup založený na víceúrovňové správě a bude v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality, usnadní navrhované rozšíření oblasti působnosti sladění požadavků na bezpečnost pro všechny občany EU.

Pozměňovací návrh 2

Nový bod odůvodnění za 5. bodem odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Aby bylo zajištěno, že toto rozšíření oblasti působnosti dosáhne zamýšleného účinku, je logické, že jiné hlavní silnice budou zahrnovat přinejmenším ty silnice, které spojují větší města nebo regiony a patří podle vnitrostátní klasifikace silnic do nejvyšší kategorie silnic ihned pod kategorií „dálnice“.</i>

Odůvodnění

Směrnice by se měla zaměřit především na silnice evropské hodnoty, tedy silnice spojující větší města a regiony.

Pozměňovací návrh 3

6. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Povinné uplatňování postupů směrnice 2008/96/ES na každý projekt v oblasti silniční infrastruktury mimo městské oblasti, který je dokončen s využitím finančních prostředků Unie, by dále mělo zajistit, že se finanční prostředky EU nebudou používat k výstavbě nebezpečných silnic.	Povinné uplatňování postupů směrnice 2008/96/ES na každý projekt v oblasti silniční infrastruktury mimo městské oblasti, který je dokončen s využitím finančních prostředků Unie, by dále mělo zajistit, že se finanční prostředky EU nebudou používat k výstavbě nebezpečných silnic. <i>Stejně tak by pozornost měla být věnována i situaci nebezpečných silnic, které již existují. Regionální programy rozvoje dopravy mají v této oblasti v současné době čtyřikrát více finančních prostředků než nástroj pro propojení Evropy. Finanční krytí v obou případech umožňuje plánování a zavádění nových úseků silnic. Měly by tudíž být vyčleněny odpovídající prostředky na modernizaci stávajících silnic. V rámci této modernizace by měla být zvažována opatření, jež by zajistila, aby si menší regiony a města mohly dovolit investice požadované v souvislosti se směrnicí o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury.</i>

Odůvodnění

Bezpečná silniční doprava by měla být dostupná ve všech evropských sídlech a regionech. K tomu jsou zapotřebí finanční zdroje zvláště zaměřené na plánování, výstavbu a provozování silnic, zejména v regionech, které finanční zdroje a prostředky nezbytné pro tento účel nemají. Vzhledem k tomu, že nové úseky silnic podléhají přísnějším schvalovacím normám v oblasti silniční bezpečnosti, vyžadují stávající silnice systematické úpravy, aby splňovaly platná kritéria směrnice o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury.

Pozměňovací návrh 4

7. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Posouzení silniční sítě jako celku na základě rizik se ukázalo jako účinný a účelný nástroj k identifikaci úseků sítě, na které by se měly zaměřit podrobnější bezpečnostní inspekce, a k upřednostňování investic podle jejich potenciálu přinést zlepšení bezpečnosti v síti. Proto by se měla celá silniční síť, na kterou se vztahuje tato směrnice, systematicky posuzovat, aby se zvýšila bezpečnost silničního provozu v celé Unii.	Posouzení silniční sítě jako celku na základě rizik se ukázalo jako účinný a účelný nástroj k identifikaci úseků sítě, na které by se měly zaměřit podrobnější bezpečnostní inspekce, a k upřednostňování investic podle jejich potenciálu přinést zlepšení bezpečnosti v síti. Proto by se měla celá silniční síť, na kterou se vztahuje tato směrnice, systematicky posuzovat, aby se zvýšila bezpečnost silničního provozu v celé Unii. Jelikož by bezpečná silniční doprava měla být dostupná ve všech evropských sídlech a regionech, měla by být v metodice posuzování silniční sítě jako celku na základě rizik náležitě zohledněna víceúrovňová správa. Územním jednotkám na vyšší úrovni by měla být svěřena koordináční funkce v souvislosti se směrnici o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury a zároveň by měly být synchronizovány funkce, jež zastávají státy a obce.

Odůvodnění

Jelikož je silniční bezpečnost součástí budoucí vize sídel a regionů, měly by k ní příslušné územní jednotky přispívat podle úrovně svých kompetencí. Vzhledem k tomu je synchronizace funkcí, jež zastávají obce a státy, zásadní.

Pozměňovací návrh 5

10. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Úroveň bezpečnosti na stávajících silnicích by se měla zlepšit soustředěním investic do silničních úseků s nejčastějším výskytem nehod a s nejvyšším potenciálem pro snížení počtu nehod.	Úroveň bezpečnosti na stávajících silnicích by se měla zlepšit soustředěním investic do silničních úseků s nejčastějším výskytem nehod a s nejvyšším potenciálem pro snížení počtu nehod. Přitom je třeba souběžně rozvíjet fyzickou a digitální infrastrukturu veřejných komunikací, jimiž se směrnice zabývá. V tomto ohledu by k umožnění bezpečného a účinného řízení silničního provozu měla přispívat automatizovaná vozidla vybavená adaptivním tempomatem a dopravní podpůrné systémy. Je nutné zajistit, aby mohla být digitální infrastruktura všeobecně dostupná i v menších, demograficky znevýhodněných a nejvzdálenějších regionech.

Odůvodnění

Bezpečnost silničního provozu je složitou záležitostí a v této souvislosti je rovněž třeba vzít v úvahu úspory z rozsahu. V tomto ohledu by s cílenými investicemi do míst, kde nejčastěji dochází k nehodám a smrtelným úrazům, mělo být spojeno rozvíjení komplexní fyzické a digitální infrastruktury a také usnadňování rozšířeného používání automatizovaných vozidel vybavených adaptivním tempomatem a využívání dopravních technologií.

Pozměňovací návrh 6

12. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V roce 2016 připadalo na zranitelné účastníky silničního provozu 46 % smrtelných silničních nehod v Unii. Zohledněním zájmů těchto účastníků ve všech postupech RISM by se tudíž jejich bezpečnost na silnicích měla zlepšit.	V roce 2016 připadalo na zranitelné účastníky silničního provozu 46 % smrtelných silničních nehod v Unii. Zohledněním zájmů těchto účastníků ve všech postupech RISM by se tudíž jejich bezpečnost na silnicích měla zlepšit. Cíl, kterým je předcházet mimořádným situacím, v nichž figurují chodci, cyklisté a motocyklisté, nebo takové situace zvládat, je třeba realizovat prostřednictvím nástrojů vzdělávání a odborné přípravy, jakož i formulováním požadavků na kvalitu infrastruktury, která bude podporovat mobilitu a bezpečnost chodců a cyklistů, tj. souběžným zaváděním dopravního značení, dopravních značek a dostatečného počtu přechodů pro chodce, zejména v blízkosti zastávek veřejné dopravy a veřejných budov, a také budováním vyvýšených a oddělených jízdních pruhů pro cyklisty a chodníků podél všech silničních úseků.

Pozměňovací návrh 7

13. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Navrhování a údržba dopravního značení a dopravních značek jsou důležitým prvkem při zajišťování bezpečnosti silniční infrastruktury, zvláště ve světle vývoje vozidel vybavených asistenčními systémy řidiče nebo vyššími úrovněmi automatizace. Zejména je nutné zajistit, aby dopravní značení a dopravní značky byly těmito vozidly snadno a spolehlivě rozpoznány.	Navrhování a údržba dopravního značení a dopravních značek jsou důležitým prvkem při zajišťování bezpečnosti silniční infrastruktury, zvláště ve světle vývoje vozidel vybavených asistenčními systémy řidiče nebo vyššími úrovněmi automatizace. Zejména je nutné zajistit, aby dopravní značení a dopravní značky byly těmito vozidly snadno a spolehlivě rozpoznány. Bezpečnosti silničního provozu v evropských regionech a městech napomáhají taktéž inteligentní silnice s inteligentním dopravním značením a inteligentními dopravními značkami. Je rovněž třeba věnovat pozornost klimatickým podmínkám v těchto regionech a městech, neboť například instalace vozovkových senzorů a signálů závisí na místním klimatu. Mimoto je nutné zajistit, aby tyto senzory dokázaly zaznamenávat také zranitelné a nepropojené účastníky silničního provozu.

Odůvodnění

Bezpečná silniční doprava by měla zahrnovat instalaci dopravního značení, dopravních značek a signálů rozpoznatelných za všech klimatických podmínek.

Pozměňovací návrh 8

Vložit nový bod odůvodnění za 18. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Pro posuzování silniční sítě jako celku a pro inspekce bezpečnosti silničního provozu by měly být stanoveny realistické prováděcí lhůty, které budou zohledňovat administrativní a finanční kapacity celostátních, regionálních a místních orgánů zapojených do plánování a provádění RISM, a to zejména ve venkovských, horských, odlehlých a zaostávajících evropských regionech.</i>

Pozměňovací návrh 9

Čl. 1 odst. 1 bod 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Tato směrnice se vztahuje na silnice, které jsou součástí transevropské silniční sítě, na dálnice a na hlavní silnice, bez ohledu na to, zda se nacházejí ve fázi projektování, výstavby či provozu.	Tato směrnice se vztahuje na silnice, které jsou součástí transevropské silniční sítě, na dálnice a na jiné hlavní silnice, bez ohledu na to, zda se nacházejí ve fázi projektování, výstavby či provozu.

Odůvodnění

Rozšíření oblasti působnosti směrnice je omezeno na dálnice a jiné hlavní silnice podle vnitrostátní klasifikace silnic.

Pozměňovací návrh 10

Čl. 1 odst. 1 – nový odstavec za odstavcem 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Každý členský stát určí hlavní silnice na svém území s ohledem na svoji stávající klasifikaci silnic a po řádné konzultaci s příslušnými místními a regionálními orgány. Každý členský stát oznámí hlavní silnice na svém území Komisi nejpozději 24 měsíců po vstupu této směrnice v platnost. Členské státy oznámí Komisi veškeré pozdější změny.</i>

Odůvodnění

V souladu se zásadou subsidiarity by rozhodnutí o klasifikaci silniční sítě mělo spadat do působnosti jednotlivých členských států.

Pozměňovací návrh 11

Článek 1 – nový odstavec za odstavcem 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	2a. V článku 4 se doplňuje nový odstavec 6, který zní: <i>Na základě zkušeností všech celostátních, regionálních a místních dopravních orgánů stanoví Komise pokyny s přesnými technickými charakteristikami pro vybudování a údržbu tzv. „shovívavých okrajů silnic“ („forgiving roadsides“, tj. silnic, které budou navrženy inteligentním způsobem tak, aby chyby při řízení neměly ihned vážné následky) a prosazuje je u subjektů provádějících kontrolu a plánování v oblasti dopravy. Komise poskytuje technickou a finanční pomoc s cílem podpořit příslušné orgány při provádění těchto pokynů.</i>

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

„Na cestě k automatizované mobilitě“ – technologie, infrastruktura a soudržnost

1. uznává, že propojená a automatizovaná mobilita je otázkou, jež se týká silniční infrastruktury, ale také vozidel. Zdůrazňuje, že ve venkovských oblastech by měl být prioritou rozvoj inteligentních vozidel, zatímco ve městech by se měl klást větší důraz na rozvoj inteligentnějších silnic;

2. upozorňuje na časovou a prostorovou harmonizaci dopravy, jež vyžaduje, aby využívání automatizované mobility bylo rozšířeno. Zdůrazňuje, že aby se ve smíšené dopravě (vozidla řízená člověkem, vozidla s asistovaným řízením a automatizovaná vozidla) předcházelo velkým zácpám, je důležité zavádění vymezených dopravních zón;

3. vyzdvihuje potenciální přispění automatizované mobility k cílům EU v oblasti soudržnosti, přičemž poukazuje zejména na to, že díky těmto službám by se daly snížit rozdíly v rámci regionů a dojíždění na větší vzdálenosti by mohlo být pohodlnější, čímž by se mohlo pomoci zmírnit situaci, pokud jde o nasycení kapacit ve velkých městských oblastech;

4. poukazuje na skutečnost, že kapacita automatizovaných vozidel coby prostředků přípojně dopravy přispívá k zajišťování spojení s dopravními uzly v rámci integrované dopravy. VR vyzdvihuje přínosy rozšíření samořídících řešení do venkovských oblastí v zájmu zajištění flexibilních prostředků přípojně silniční dopravy pro autobusy či vlaky;

5. v tomto ohledu poukazuje rovněž na to, že veřejná doprava do značné míry spadá do pravomoci místních a regionálních orgánů, a vyzývá Komisi, aby stanovila rámec a náležité pokyny pro regiony a obce, které chtějí na vyšší správní úrovni (regionální, celostátní či evropské) integrovat své systémy prodeje přepravních dokladů a jízdní řády a také své sběrné systémy pro osobní vozidla, a to v souladu s postupy uplatňovanými účastníky trhu;
6. poznamenává, že v dopravní špičce nebo v době, kdy naopak není velký provoz, může automatizovaná mobilita nabídnout flexibilní stanovování cen a předobjednávky, což umožní vyváženější využívání kapacit. Dodává, že díky integrovaným jízdenkám představují záruky proti zpoždění/zrušení propojených automatizovaných dopravních služeb ochranu před zpožděným příjezdem nebo před tím, že cestující na dané místo nebude dopraven. Pokládá za mimořádně důležité, aby byla tato větší flexibilita využita ke zlepšení veřejné dopravy, čímž by se nejen snížily emise a hluk způsobené vozidly, ale vedlo by to také k větší dostupnosti pro všechny a větší rovnosti v dopravním systému;
7. co se týče automatizované nákladní dopravy, má za to, že zatímco konvoje nákladních vozidel („truck platooning“) lze využívat v tunelech, není toto řešení vhodné pro městskou dopravu, v níž dochází ke složitým interakcím mezi účastníky silničního provozu. Regiony by měly mít možnost ovlivňovat rozhodovací proces, co se týče širšího zkoušení automatizovaných vozidel, a je možné, že budou zapotřebí zvláštní ustanovení;
8. zdůrazňuje významný potenciál decentralizovaných obnovitelných zdrojů energie pro napájení automatizovaných vozidel a doporučuje, aby energie potřebná pro provoz inteligentní silniční infrastruktury byla dodávána místními inteligentními sítěmi;
9. poukazuje na výzvy v souvislosti s interoperabilitou různých druhů samořízení a upozorňuje na to, že různé úrovně samořízení, které se v současnosti uplatňují na jednotlivých světadílech, budou vyžadovat harmonizaci v zájmu bezpečného využívání příslušných asistovaných či automatizovaných technologií na evropském kontinentu. VR rovněž upozorňuje na etické otázky, které vyvstávají v souvislosti s evropskými automobily bez řidiče (úroveň 5), zatímco u poloautomatizovaných vozidel nebo vozidel s asistovaným řízením (úroveň 1–4) je třeba řešit dodatečné náklady a složitost řízení. Zvláštní pozornost by se měla věnovat tomu, jaký dopad na bezpečnost silničního provozu bude mít situace, kdy velkou část všech vozidel tvoří poloautomatizovaná vozidla nebo vozidla s asistovaným řízením;
10. navrhuje, aby výcvik v autoškolách zahrnoval technologie asistenčních systémů. V tomto ohledu by mohl automobilový průmysl ve spolupráci s obcemi nabízet výcvikové kurzy a tréninkové plochy pro soukromé řidiče i řidiče z povolání. Připomíná, že výstavba a modernizace infrastruktury významně přispívá k územní soudržnosti a hospodářské konvergenci, přičemž konstatuje, že investice do infrastruktury v EU jsou i nadále na výrazně nižší úrovni než před krizí. V této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby byly během následujících let uvolněny náležité finanční zdroje na modernizaci infrastruktury a opatření zaměřená na bezpečnost silniční dopravy, mimo jiné na podporu menších a zaostávajících regionů a budování kapacit. V kontextu předloženého návrhu VFR na období 2021–2027 bude zejména zásadně nutné plně využít příležitosti, jež skýtají všechny dostupné nástroje financování, a optimalizovat součinnost (Nástroj pro propojení Evropy po roce 2020, Horizont Evropa, navrhovaný program Digitální Evropa atd.);

Zajištění jednotného evropského trhu automatizované mobility – úloha místních a regionálních orgánů

11. vítá včasné předložení agendy EU pro propojenou a automatizovanou mobilitu a postupné dokončování právních a politických rámců, o něž se bude zavádění bezpečné propojené a automatizované mobility opírat;
12. zdůrazňuje, že je důležitá úzká spolupráce mezi normotvůrci v oblasti samořídících automobilů a zainteresovanými subjekty zabývajícími se organizací dopravy / jejím provozováním a vývojem vozidel. VR v této souvislosti požaduje víceúrovňový přístup a připomíná, že mobilita a doprava spadají do pravomoci místních a regionálních orgánů, které odpovídají za přípravu a provádění politik v oblasti mobility a zajišťování veřejné dopravy na svém území;
13. poznamenává, že se v krátkodobém horizontu zvýšila dostupnost řešení spočívajících v poloautomatizovaném řízení, a zdůrazňuje, že je třeba zajistit pro tyto technologie co nejdříve pevný právní a regulační rámec;
14. potvrzuje, že podporuje zlepšení přeshraniční spolupráce v oblasti testování propojené a automatizované mobility, a doporučuje, aby budoucí fóra pro spolupráci zajistila náležité zapojení místních a regionálních orgánů;

Dopad na společnost a hospodářství

15. zdůrazňuje, že díky automatizované mobilitě je veřejná doprava konkurenceschopnější, neboť nabízí – v sídlech i mimo ně – služby mobility, jež jsou bez jízdního řádu, založené na poptávce, personalizované, sdílené, kvalitní a energeticky účinné. Předpokladem vývoje jdoucího tímto směrem je to, že se technika a právní rámec budou vyvíjet synchronizovaně;

16. konstatuje, že v méně rozvinutých, okrajových a nejvzdálenějších regionech Evropy umožňují služby využívající digitální řešení, jako je sdílení automobilů, spolujízda nebo „car-sourcing“, místním obyvatelům dopravu do vzdálenějších center s menším dopadem na životní prostředí, přičemž se tak brání úbytku místního obyvatelstva v těchto oblastech. Zdůrazňuje zejména potenciál automatizované mobility, která může poskytnout přístup v rozptýlených a demograficky znevýhodněných oblastech a snížit tam náklady na mobilitu. Připomíná však, že při navrhování, vývoji a testování uživatelsky vstřícných systémů by měly být zohledněny potřeby starších uživatelů;

17. opakuje, že je důležité posuzovat sociální a environmentální dopady automatizované mobility prostřednictvím pilotních projektů. Navrhuje, aby byla takováto zkušební osobní a nákladní silniční doprava zaváděna postupně a kontrolovaně, aby si automatizovaná vozidla získala přijetí u veřejnosti. Upozorňuje rovněž na to, že je zapotřebí počítat s konkrétní podporou pro regiony, u nichž bude socioekonomický dopad přechodu na automatizovanou mobilitu pravděpodobně největší;

18. poukazuje na skutečnost, že zásadní úlohu při propagaci automatizované mobility a pro to, aby automatizovaná mobilita byla přijata, hrají vzdělávání a osvěta. Především by řidiči a i všichni ostatní účastníci silničního provozu měli být poučeni o základních principech a fungování umělé inteligence, která hraje klíčovou roli v systémech automatizované mobility;

19. zdůrazňuje, že přípojná („feeder“) funkce a funkce tzv. poslední míle („last mile“) automatizované nákladní dopravy v sídlech a mezi sídly vedou k zásadním změnám pojetí dodavatelských řetězců;

20. zdůrazňuje, že v multietnické Evropské unii by měla být uplatňována všeobecně a snadno srozumitelná řešení v oblasti automatizované dopravy, včetně univerzálního systému značení;

21. doporučuje, aby postupy městského a meziměstského plánování a regionálního územního plánování evropských měst zahrnovaly stanovení oblastí určených pro automatizovanou dopravu a mobilitu a také přehodnocení postupů plánování založených na neasistované a neautomatizované mobilitě. Navrhuje, aby ještě předtím byla provedena studie důsledků automatizované mobility, pokud jde o městské a regionální plánování v metropolitních oblastech – např. výsledkem účinného využívání automatizované mobility bude větší dostupnost parkovacích míst, což bude rovněž vyžadovat nové pojetí metodik městského plánování. Jde především o zlepšení přístupnosti pro chodce a cyklisty, zejména na zastávkách vozidel veřejné dopravy, o zajištění toho, že všem (chodcům, cyklistům) budou dostupná bezpečná a atraktivní místa a parkovací zařízení, a o zahrnutí případných systémů pro sdílení jízdních kol v dopravních uzlech do nástrojů regionálního plánování. Zdůrazňuje, že je nezbytné, aby byla automatizace použita ke zdokonalení sítě veřejné dopravy a zlepšení její sociální a hospodářské účinnosti a jejího využívání;

22. upozorňuje však na to, že problémy v oblasti městské mobility nelze řešit pouze odvětvovým přístupem a že musí být zohledněna vazba mezi městským rozměrem dopravní politiky a širší koncepcí územního plánování, a to nejen s cílem zlepšit dopravu a infrastrukturu ve městech, ale také zamezit rozrůstání měst a nově definovat vztahy mezi městem a jeho okolním prostředím;

23. souhlasí s doporučením, aby se v oblasti automatizované mobility používaly nejvyšší možné normy kvality. Dodává, že ačkoli bezpečnost stojí vždy na prvním místě, je rovněž velmi provázaná s otázkami účinnosti;

24. vítá větší zapojení místních a regionálních orgánů do definování opatření a politik v oblasti bezpečnosti silničního provozu. Domnívá se, že toto širší zapojení musí být spojeno s vysvětlením, jak se budou naplňovat a realizovat strategie, programy a opatření, zejména pokud jde o financování, jež regionům umožní jejich provádění;

25. konstatuje, že v městských regionech by automatizované řízení mohlo významně zvýšit silniční provoz a využívání veřejné dopravy. Důležitou součástí realizace konkurenceschopné hromadné dopravy je to, aby se přístup „mobilita jako služba“ vyvíjel stejným tempem jako technika pro automatizovaná vozidla. Automatizovaná vozidla by měla být považována za součást širší koncepce mobility řízené vizí toho, jak bude mobilita jako služba přistupovat k výzvě udržitelnosti v místním, regionálním a celostátním kontextu;

26. poukazuje rovněž na to, že Komise prozatím věnovala značnou pozornost automobilové dopravě, automatizované systémy jsou však vyvíjeny i v různých formách veřejné a osobní dopravy;

27. navrhuje, aby se prostřednictvím cílených opatření podporovalo propojení a interoperabilita mezi různými druhy dopravy a s veřejnou dopravou;

Vývoj digitálního prostředí – příležitosti a výzvy

28. konstatuje, že technologie 5G ještě není dostupná všude a že vozidla silniční dopravy jsou efektivně propojována technologiemi 3G a 4G. Navrhuje, aby byly podporovány stávající všeobecně rozšířené technologie propojení vozidel;

29. poznamenává, že pokud jde o rozvoj fyzické silniční infrastruktury, lze některé finanční překážky či překážky v oblasti provádění odstranit prostřednictvím digitalizace. Doporučuje její využívání, neboť modernizace digitální infrastruktury je méně nákladná, zajišťuje lepší a aktuálnější digitalizované obrazy a má potenciál propojit vývoj v oblasti veřejného a soukromého sektoru;

30. doporučuje jednodušší a univerzálnější propojení inteligentních silničních systémů a vozidel (údaje o provozu z Waze, Google atd.);

31. netrpělivě očekává, že bude díky komunikaci prostřednictvím chytrých telefonů a chytrých zařízení a díky jejich využívání možné rozšířit asistovanou/automatizovanou mobilitu a přispět ke zvětšení rozsahu metod řízení provozu. Je si rovněž vědom toho, že údaje shromážděné v rámci této sítě by městským orgánům umožnily lépe pochopit potřeby městské logistiky, napomohly zlepšit efektivitu pohybu a najít vhodnější trasy vozidel, což by vedlo ke snížení emisí;

32. připomíná, že by při aktualizaci map a databází využívaných v oblasti automatizované mobility měla být upřednostňována evropská řešení, a podporuje celounijní přístup v této oblasti;

33. poukazuje na to, že v důsledku vnějších faktorů, jako jsou např. sníh, mlha a déšť, nelze vždy zaručit, že silniční značení a dopravní značky budou snadno a spolehlivě identifikovány řidiči či vozidly, jež jsou vybavena asistenčními systémy pro řidiče nebo vyšším stupněm automatizace. Například v případě silného sněžení nelze zaručit, že silnice budou nepřetržitě bez sněhu, dokonce i při kompletním úklidu, tedy úklidu silnic s cílem z nich led a/nebo sníh odstranit téměř kompletně. Nepřetržitá viditelnost případných dopravních značení nemůže být zajištěna ze systémových důvodů ani v případě částečného úklidu, při němž je čerstvý sníh odsunut na stranu a zbytkový sníh se ujezdí, čímž vznikne pevná pokrývka. Je třeba vyloučit, že správce silnice bude ručit za jakékoli případné nehody z důvodu nesprávného výkladu asistenčního systému pro řidiče nebo vozidel s vyšším stupněm automatizace, neboť by tím mohlo být přeneseno riziko selhání asistenčního systému pro řidiče z automobilového průmyslu na správce silnice;

34. zdůrazňuje, že je zapotřebí komunikace mezi vozidly a také rozvoj a harmonizace dopravního značení a dopravních značek, včetně značení jmen veřejných prostor. Očekává se, že automatizovaná vozidla budou rovněž vyžadovat velmi dobrý stav místních pravidel silničního provozu a kartografických informací;

35. poukazuje na to, že mnozí účastníci silničního provozu, včetně těch zranitelných (například cyklisté a chodci), mohou být od této sítě odděleni a že jakýkoli právní, digitální a fyzický rámec pro inteligentní vozidla bude muset zohlednit smíšenou dopravu;

36. zdůrazňuje, že by veřejné orgány a provozovatelé vozových parků měli být připraveni na zvládání problému elektrického smogu v důsledku automatizované mobility;

37. konstatuje, že by měl existovat spravedlivý a přímý přístup k údajům o vozidlech, který by měl dát řidičům možnost určit, jak budou použity, a nabízet obchodní příležitosti pro další operátory a poskytovatele služeb, přičemž ovšem nesmí být narušeno právo účastníků silničního provozu na ochranu soukromí a osobních údajů. VR zdůrazňuje, že je nutné, aby k těmto údajům měly náležitý přístup místní a regionální orgány coby největší provozovatel silničních sítí v Unii. V této souvislosti je důležité, aby veřejný sektor usnadňoval a podporoval pilotní projekty, bránil vzniku bariérových účinků a zpřístupňoval data;

38. vyzývá tudíž k tomu, aby byla přijata opatření k zajištění řádné ochrany osobních údajů a údajů uživatelů, což je rozhodujícím faktorem pro úspěšné zavádění spolupracujících, propojených a automatizovaných vozidel;

39. vyzývá k přijetí rozsáhlejších opatření, aby bylo možné využít plného potenciálu automatizované mobility a vzájemné komunikace mezi vozidly a splnit dlouhodobější cíle, k nimž patří nízkoemisní a plně automatizovaná multimodální doprava, mobilita jako služba a doprava z výchozího místa až do konečného místa určení, a to zejména v zájmu podpory sociálního začlenění.

V Bruselu dne 6. února 2019.

předseda

Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Zjednodušení provádění TEN-T

(2019/C 168/11)

Zpravodaj:	Michiel SCHEFFER (NL/ALDE), člen výkonné rady provincie Gelderland
Odkaz:	návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zjednodušení opatření na zlepšení realizace transevropské dopravní sítě COM(2018) 277 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zjednodušení opatření na zlepšení realizace transevropské dopravní sítě

COM(2018) 277 final

Pozměňovací návrh 1

1. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013 stanoví společný rámec pro vytvoření moderních interoperabilních sítí pro rozvoj vnitřního trhu. Transevropské dopravní sítě (TEN-T) mají dvouvrstvou strukturu: globální síť zajišťuje propojení všech regionů Unie, zatímco hlavní síť se skládá z prvků sítě, které mají pro Unii nejvyšší strategický význam. Nařízení (EU) č. 1315/2013 stanoví závazné cíle pro dokončení realizace s tím, že hlavní síť má být dokončena do roku 2030 a globální síť do roku 2050.	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013 stanoví společný rámec pro vytvoření moderních interoperabilních sítí pro rozvoj vnitřního trhu a pro zajištění sociální, hospodářské a územní soudržnosti Unie . Transevropské dopravní sítě (TEN-T) mají dvouvrstvou strukturu: globální síť zajišťuje propojení všech regionů Unie a nezbytné distribuční kanály pro přívod do základní sítě , zatímco hlavní síť se skládá z prvků sítě, které mají rovněž nejvyšší strategický význam pro EU a měly by tedy sloužit jako přeshraniční a multimodální faktory urychlující vytváření jednotného evropského prostoru v oblasti dopravy a mobility . Nařízení (EU) č. 1315/2013 stanoví závazné cíle pro dokončení realizace s tím, že hlavní síť má být dokončena do roku 2030 a globální síť do roku 2050. Mimoto je v tomto nařízení kladen důraz na přeshraniční propojení, která zlepší interoperabilitu mezi různými druhy dopravy a přispějí k multimodální integraci dopravy v Unii.

Odůvodnění

TEN-T slouží k mnoha účelům, k nimž patří také zajištění sociální, hospodářské a územní soudržnosti. Přeshraniční spolupráce musí být co nejjednodušší, aby byla posílena nízkoemisní přeshraniční mobilita (v souladu s odstavcem 18 politických doporučení).

Pozměňovací návrh 2

2. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Zkušenosti ukazují, že navzdory potřebnosti a závazným časovým lhůtám pro dokončení TEN-T musejí mnohé investice, které mají vést k tomuto dokončení, procházet složitými postupy udělování povolení, přeshraničními zadávacími řízeními a dalšími postupy. Tato situace ohrožuje včasnou realizaci projektů a v mnoha případech má za následek významná zpoždění a zvýšené náklady. Řešení těchto problémů a možnost synchronizovaného dokončení TEN-T bude vyžadovat přijetí harmonizovaného opatření na úrovni Unie.	Zkušenosti ukazují, že navzdory potřebnosti a závazným časovým lhůtám pro dokončení TEN-T musejí mnohé investice, které mají vést k tomuto dokončení, procházet složitými postupy udělování povolení, přeshraničními zadávacími řízeními a dalšími postupy. Kromě toho je často zanedbáváno včasné zapojení veřejnosti a dosažení konsenzu, což má za následek nedostatečnou podporu ze strany občanů kvůli netransparentnosti. Tato situace ohrožuje včasnou realizaci projektů a v mnoha případech má za následek významná zpoždění a zvýšené náklady. Řešení těchto problémů a možnost synchronizovaného dokončení TEN-T bude vyžadovat včasné přijetí zjednodušeného a harmonizovaného opatření na úrovni Unie

Odůvodnění

Postupy udělování povolení nejsou jedinou příčinou zpoždění projektů. Zpoždí je rovněž nedostatek včasného zapojení veřejnosti a dosažení konsenzu.

Pozměňovací návrh 3

3. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V právních rámcích řady členských států je stanovena možnost preferenčního zacházení pro určité kategorie projektů, jež se odvíjí od jejich strategického významu pro hospodářství . Prioritní zacházení spočívá ve zkrácení časových lhůt, souběhu postupů nebo zkrácení lhůt pro odvolání způsobem, který současně zajišťuje dosažení cílů dalších horizontálních politik. Je-li v rámci vnitrostátního právního rámce takový rámec zaveden, měl by se automaticky vztahovat i na projekty Unie považované za projekty společného zájmu ve smyslu nařízení (EU) č. 1315/2013.	V právních rámcích řady členských států je stanovena možnost preferenčního zacházení pro určité kategorie projektů, jež se odvíjí od jejich strategického významu pro územní, hospodářskou a sociální soudržnost Unie a opatření v oblasti boje proti změně klimatu . Prioritní zacházení spočívá ve zkrácení časových lhůt, souběhu postupů nebo zkrácení lhůt pro odvolání způsobem, který současně zajišťuje dosažení cílů dalších horizontálních politik. Je-li v rámci vnitrostátního právního rámce takový rámec zaveden, měl by se automaticky vztahovat i na projekty Unie považované za projekty společného zájmu ve smyslu nařízení (EU) č. 1315/2013. Tam, kde takový rámec zaveden není, by se měly příslušné orgány přednostně zaměřit na harmonizaci správních postupů při vydávání povolení a provádění projektů nebo popřípadě podniknout nezbytné kroky s cílem napomoci vytvoření společného řídicího subjektu.

Odůvodnění

Boj proti změně klimatu musí být jedním ze základních cílů unijní politiky v oblasti dopravy.

Pozměňovací návrh 4

4. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V zájmu zlepšení účinnosti posouzení dopadu na životní prostředí a zjednodušení rozhodovacího postupu, kdy povinnost provést hodnocení týkající se environmentálních otázek projektů hlavní sítě vyplývá současně ze směrnice 2011/92/EU ve znění směrnice 2014/52/EU a dalších právních předpisů Unie, jako je směrnice 92/43/EHS, směrnice 2009/147/ES, směrnice 2000/60/ES, směrnice 2008/98/ES, směrnice 2010/75/EU, směrnice 2012/18/EU a směrnice 2011/42/ES by měly členské státy zajistit, aby byl stanoven společný postup, který splňuje požadavky těchto směrnic.	V zájmu zlepšení účinnosti posouzení dopadu na životní prostředí a zjednodušení rozhodovacího postupu, kdy povinnost provést hodnocení týkající se environmentálních otázek projektů hlavní sítě vyplývá současně ze směrnice 2011/92/EU ve znění směrnice 2014/52/EU a dalších právních předpisů Unie, jako je směrnice 92/43/EHS, směrnice 2009/147/ES, směrnice 2000/60/ES, směrnice 2008/98/ES, směrnice 2010/75/EU, směrnice 2012/18/EU a směrnice 2011/42/ES, by měly členské státy zajistit, aby byl stanoven společný postup, který splňuje požadavky těchto směrnic. Přitom není nezbytně nutné zavádět nové postupy, pokud odpovídající postupy již existují.

Odůvodnění

Některé členské státy již mají integrované postupy, takže zavádění nových postupů by znamenalo další administrativní zátěž.

Pozměňovací návrh 5

8. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Vzhledem k naléhavosti dokončení hlavní sítě TEN-T by zjednodušení postupů vydávání povolení mělo být vázáno na lhůtu, ve které by příslušné odpovědné orgány měly přijmout komplexní rozhodnutí týkající se realizace projektu. Tato lhůta by měla vést k účinnějšímu řízení postupů a za žádných okolností by neměla ohrozit vysoké standardy Unie v oblasti ochrany životního prostředí a účasti veřejnosti.	Vzhledem k naléhavosti dokončení hlavní sítě TEN-T by zjednodušení postupů vydávání povolení mělo být vázáno na lhůtu, ve které by příslušné odpovědné orgány měly přijmout komplexní rozhodnutí týkající se realizace projektu. Tato lhůta by měla vést k účinnějšímu řízení postupů a za žádných okolností by neměla ohrozit vysoké standardy Unie v oblasti ochrany životního prostředí a účasti veřejnosti. Tato lhůta by však měla být stanovena až po počáteční, včasné veřejné konzultaci o plánovaném projektu, jakož i konzultaci s místními a regionálními orgány.

Odůvodnění

Vyplývá z textu. Postupy udělování povolení nejsou jedinou příčinou zpoždění projektů. Zpožďuje je rovněž nedostatek včasného zapojení veřejnosti a dosažení konsensu.

Pozměňovací návrh 6

11. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Zadávání veřejných zakázek na přeshraniční projekty společného zájmu by mělo probíhat v souladu se Smlouvou a směrnicí 2014/25/EU a/nebo 2014/24/EU. Aby bylo zajištěno účinné dokončení projektů společného zájmu přeshraniční hlavní sítě, zadávání veřejných zakázek prováděné společným subjektem by mělo podléhat jednotné vnitrostátní právní úpravě. Odchylně od právních předpisů Unie v oblasti zadávání veřejných zakázek by měly být v zásadě použity vnitrostátní předpisy členského státu, v němž má společný podnik sídlo. Mělo by být nadále možné určit rozhodné právo prostřednictvím mezivládní dohody.	Zadávání veřejných zakázek na přeshraniční projekty společného zájmu by mělo probíhat v souladu se Smlouvou a směrnicí 2014/25/EU a/nebo 2014/24/EU. Aby bylo zajištěno účinné dokončení projektů společného zájmu přeshraniční sítě TEN-T , zadávání veřejných zakázek prováděné společným řídícím subjektem by na základě společné dohody mezi jednotlivými stranami mělo podléhat jednotné právní úpravě na úrovni EU, nebo případně vnitrostátní právní úpravě . Odchylně od právních předpisů Unie v oblasti zadávání veřejných zakázek by měly být v zásadě použity vnitrostátní předpisy členského státu, v němž má společný podnik sídlo. Mělo by být nadále možné určit rozhodné právo prostřednictvím mezivládní dohody.

Odůvodnění

Usnadnilo by to přeshraniční spolupráci (v souladu s odstavcem 18 politických doporučení).

Pozměňovací návrh 7**Článek 1**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Předmět a oblast působnosti Toto nařízení stanoví požadavky použitelné na správní postupy uplatňované příslušnými orgány členských států v souvislosti se schvalováním a prováděním všech projektů společného zájmu na hlavní síti transevropské dopravní sítě.	Předmět a oblast působnosti Toto nařízení stanoví požadavky použitelné na správní postupy uplatňované příslušnými orgány členských států (celostátními, regionálními či místními orgány nebo předkladateli projektů) v souvislosti se schvalováním a prováděním všech složek infrastruktury a požadavků na ni a všech projektů společného zájmu na hlavní síti transevropské dopravní sítě, jimž přísluší prioritní status ve smyslu článku 3.

Odůvodnění

Namísto toho, aby byl navrhovaný postup uplatňován na všechny projekty TEN-T, by nařízení mělo stanovit, které projekty spadají do jeho působnosti, aby tak bylo možné se zaměřit na nejdůležitější projekty a urychlit jejich provádění. Členské státy by měly rozhodnout, které prioritní projekty spadají do oblasti působnosti tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh 8**Čl. 2 písm. e)**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
„přeshraničním projektem společného zájmu“se rozumí projekt společného zájmu podle článku 7 nařízení (EU) č. 1315/2013, který je realizován na přeshraničním úseku ve smyslu definice v čl. 3 písm. m) uvedeného nařízení, jehož realizaci provádí společný subjekt.	„přeshraničním projektem společného zájmu“se rozumí projekt společného zájmu podle článku 7 nařízení (EU) č. 1315/2013, který je realizován na přeshraničním úseku v rámci dohody o spolupráci nebo jakékoli jiné dohody mezi členskými státy navzájem, nebo mezi členskými státy a regionálními či místními orgány, nebo mezi regionálními či místními orgány v různých členských státech, nebo mezi členskými státy a třetími zeměmi za účelem plánování a vybudování dopravní infrastruktury, jehož realizaci provádí společný subjekt.

Odůvodnění

Je důležité vyzdvihnout potenciál místních a regionálních orgánů v rámci přeshraničních projektů.

Pozměňovací návrh 9

Článek 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
„Prioritní status“ projektů společného zájmu 1. Každý projekt společného zájmu na hlavní síti TEN-T podléhá postupu udělování integrovaného povolení, který řídí jediný příslušný orgán určený každým členským státem v souladu s články 5 a 6. 2. Existuje-li ve vnitrostátním právu prioritní status, je projektům společného zájmu přidělen status nejvyššího možného národního významu a při postupech udělování povolení je s nimi jako s takovými nakládáno, a to v takovém případě a do takové míry, do níž je toto nakládání určeno vnitrostátním právem předpisy platnými pro příslušný typ dopravní infrastruktury. 3. Za účelem zajištění účinných správních postupů týkajících se projektů společného zájmu zajistí předkladatelé projektů a všechny dotčené orgány co nejrychlejší zacházení s těmito projekty, a to i s ohledem na přidělené prostředky.	„Prioritní status“ projektů společného zájmu 1. Členské státy určí prioritní složky TEN-T. Projekty společného zájmu náležející mezi priority získají „prioritní status“ a podléhají postupu udělování integrovaného povolení, který řídí jediný příslušný orgán určený každým členským státem v souladu s články 5 a 6. 2. Existuje-li ve vnitrostátním právu prioritní status, je projektům společného zájmu přidělen status nejvyššího možného národního významu a při postupech udělování povolení je s nimi jako s takovými nakládáno, a to v takovém případě a do takové míry, do níž je toto nakládání určeno vnitrostátním právem předpisy platnými pro příslušný typ dopravní infrastruktury. 3. Za účelem zajištění účinných správních postupů týkajících se projektů společného zájmu zajistí předkladatelé projektů a všechny dotčené orgány co nejrychlejší zacházení s těmito projekty, a to i s ohledem na přidělené prostředky.

Odůvodnění

Viz pozměňovací návrh 7.

Pozměňovací návrh 10

Čl. 4 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Aby bylo možné splnit lhůty stanovené v článku 6 a snížit administrativní zátěž související s dokončením projektů společného zájmu, musí být integrovány všechny správní postupy vyplývající z rozhodného práva, vnitrostátního i práva Unie, takže bude vydáno jen jedno komplexní rozhodnutí.	Aby bylo možné splnit lhůty stanovené v článku 6 a snížit administrativní zátěž související s dokončením projektů společného zájmu, musí být integrovány všechny správní postupy vyplývající z rozhodného práva, včetně příslušného posuzování vlivu na životní prostředí a kampaní zaměřených na informování a zapojení občanů, a to jak na vnitrostátní, tak na unijní úrovni, takže bude vydáno jen jedno komplexní rozhodnutí.

Odůvodnění

Boj proti změně klimatu musí být jedním ze základních cílů unijní politiky v oblasti dopravy.

Pozměňovací návrh 11

Čl. 5 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Do ... (Úřad pro publikace: vložte datum jeden rok od vstupu tohoto nařízení v platnost), určí každý členský stát jediný příslušný orgán, kteřý odpovídá za usnadňování postupu udělování povolení, včetně vydávání komplexního rozhodnutí.	Do ... (Úřad pro publikace: vložte datum jeden rok od vstupu tohoto nařízení v platnost) určí každý členský stát jediný příslušný orgán či jediné příslušné orgány odpovídající za usnadňování integrovaného postupu udělování povolení, včetně vydávání komplexního rozhodnutí. Pokud již členský stát jediný příslušný orgán či jediné příslušné orgány určil, může jeho či jejich jmenování potvrdit.

Odůvodnění

Některé členské státy již integrované postupy nebo určené příslušné orgány mají. Zavádět nové postupy nebo určovat nové příslušné orgány by pro ně znamenalo další administrativní zátěž.

Pozměňovací návrh 12

Čl. 5 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
U projektu společného zájmu nebo konkrétní kategorie projektů společného zájmu mohou být odpovědnost jediného příslušného orgánu uvedeného v odstavci 1 nebo související úkoly přeneseny na jíný orgán na příslušné správní úrovni, nebo mohou být tímto jiným orgánem vykonány, a to za předpokladu, že: a) za projekt společného zájmu je odpovědný pouze jeden orgán; b) tento orgán je jediným kontaktním místem pro předkladatele projektu v postupu vedoucím ke komplexnímu rozhodnutí pro daný projekt společného zájmu a c) tento orgán koordinuje předkládání veškerých příslušných dokumentů a informací. Jediný příslušný orgán si může ponechat odpovědnost za stanovení časových lhůt, aniž by tím byly dotčeny časové lhůty stanovené v souladu s článkem 6.	U projektu společného zájmu nebo konkrétní kategorie projektů společného zájmu mohou členské státy odpovědnost jediného příslušného orgánu uvedeného v odstavci 1 nebo související úkoly přenést na existující či nově zřízený orgán na příslušné správní úrovni, a to s ohledem na vnitrostátní, regionální a místní pravomoci, a to za předpokladu, že: a) za projekt společného zájmu je odpovědný pouze jeden orgán; b) tento orgán je jediným kontaktním místem pro předkladatele projektu v postupu vedoucím ke komplexnímu rozhodnutí pro daný projekt společného zájmu a c) tento orgán koordinuje předkládání veškerých příslušných dokumentů a informací.

Odůvodnění

Nařízení by nemělo zasahovat do ústavního uspořádání členských států, a to zejména proto, že v některých členských státech plní tyto úkoly různé úrovně správy.

Lhůty by měly být stanovovány v úzké spolupráci s předkladatelem projektu, aby mohly mít projekty individuální časový rámec. Realizace projektu se výrazně zlepší, bude-li umožněno včasné zapojení všech zúčastněných stran a bude-li dostatek času k dosažení konsenzu mezi všemi zúčastněnými stranami.

Pozměňovací návrh 13

Čl. 5 odst. 5

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Pokud projekt společného zájmu vyžaduje, aby bylo rozhodnutí přijato ve dvou nebo více členských státech, přijmou jednotlivé příslušné orgány veškerá nezbytná opatření umožňující vzájemnou účinnou a účelnou spolupráci a koordinaci. Aniž jsou dotčeny povinnosti vyplývající z platných právních předpisů Unie a mezinárodního práva, snaží se členské státy zajistit společné postupy, zejména pokud jde o posouzení dopadů na životní prostředí.	Pokud projekt společného zájmu vyžaduje, aby bylo rozhodnutí přijato ve dvou nebo více členských státech, přijmou jednotlivé příslušné orgány veškerá nezbytná opatření umožňující vzájemnou účinnou a účelnou spolupráci a koordinaci. Aniž jsou dotčeny povinnosti vyplývající z platných právních předpisů Unie a mezinárodního práva, snaží se členské státy zajistit společné postupy, zejména pokud jde o posouzení dopadů na životní prostředí. Zejména v případech, kdy byl zúčastněnými členskými státy nebo příslušnými místními a regionálními orgány zřízen společný subjekt, tento subjekt využívá společných postupů a koordinace mezi členskými státy a měl by být v kontaktu pouze s jediným příslušným orgánem udělujícím

povolení.**Odůvodnění**

Pozměňovací návrh 14

Čl. 6 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Délka a realizace postupu udělování povolení 1. Postup udělování povolení se skládá z fáze před podáním žádosti a fáze posuzování žádosti a přijímání rozhodnutí jediným příslušným orgánem. 2. Fáze před podáním žádosti, která zahrnuje období mezi zahájením postupu udělování povolení a předložením úplné dokumentace žádosti jedinému příslušnému orgánu, v zásadě nepřekročí dva roky. 3. Řízení o udělení povolení se zahájí na základě písemného oznámení zaslaného předkladatelem projektu jedinému příslušnému orgánu dotčených členských států, které obsahuje také podrobný popis projektu. Nejpozději do dvou měsíců od přijetí uvedeného oznámení jediný příslušný orgán toto oznámení buď písemně uzná, nebo domnívá-li se, že projekt není pro zahájení postupu udělování povolení dostatečně zralý, zamítne. Pokud se jediný příslušný orgán rozhodne oznámení zamítnout, své rozhodnutí odůvodní. Datum podpisu potvrzení o přijetí tohoto oznámení příslušným orgánem slouží jako zahájení postupu udělování povolení. Pokud se jedná o dva nebo více členských států, slouží jako datum zahájení postupu udělování povolení datum posledního potvrzení o přijetí tohoto oznámení vydaného dotčeným příslušným orgánem. 4. Do tří měsíců od zahájení postupu udělování povolení jediný příslušný orgán v úzké spolupráci s předkladatelem projektu a s dalšími dotčenými orgány a s přihlédnutím k informacím předloženým předkladatelem projektu na základě oznámení uvedeného v odstavci 3, vypracuje a sdělí předkladateli projektu podrobný přehled žádosti, který obsahuje: a) věcnou působnost a úroveň podrobnosti informací, které má předkladatel projektu předložit v rámci dokumentace žádosti o komplexní rozhodnutí; b) harmonogram postupu udělování povolení, v němž se uvádí alespoň: i) rozhodnutí a stanoviska, která je nutno získat; ii) pravděpodobně dotčené orgány, zúčastněné strany a veřejnost; iii) jednotlivé etapy tohoto postupu a jejich trvání; iv) hlavní cíle, jichž má být dosaženo, a příslušné termíny z hlediska komplexního rozhodnutí, které má být přijato; v) zdroje plánované orgány a případně další potřebné zdroje.	Délka a realizace postupu udělování povolení 1. Postup udělování povolení se skládá z fáze před podáním žádosti a fáze posuzování žádosti a přijímání rozhodnutí jediným příslušným orgánem. Jediný příslušný orgán participativním postupem zahrnuje v souladu s příslušným institucionálním a právním rámcem členského státu místní a regionální orgány, jejichž území se projekty týkají, s cílem provést předběžné hodnocení projektu a rovněž před přijetím konečného povolení. 2. Fáze před podáním žádosti, která zahrnuje období mezi zahájením postupu udělování povolení a předložením úplné dokumentace žádosti jedinému příslušnému orgánu, v zásadě nepřekročí dva roky. Za zvláštních okolností může jediný příslušný orgán předkladateli projektu poskytnout více času, a to s přihlédnutím k velikosti a charakteru projektu, a/nebo proto, aby byl dostatek času k řádnému zapojení veřejnosti. Takové veřejné konzultace a zapojení musí předcházet fázi před podáním žádosti. Pro dobu trvání fáze před podáním žádosti jsou určující výsledky zapojení veřejnosti, a to v podobě kompromisů, které přímo ovlivňují realizaci infrastruktury, jakož i další plánovaná opatření týkající se veřejných konzultací. 3. Řízení o udělení povolení se zahájí na základě písemného oznámení zaslaného předkladatelem projektu jedinému příslušnému orgánu dotčených členských států, které obsahuje také podrobný popis projektu. Nejpozději do dvou měsíců od přijetí uvedeného oznámení jediný příslušný orgán toto oznámení buď písemně uzná, nebo domnívá-li se, že projekt není pro zahájení postupu udělování povolení dostatečně zralý, zamítne. Pokud se jediný příslušný orgán rozhodne oznámení zamítnout, své rozhodnutí odůvodní. Datum podpisu potvrzení o přijetí tohoto oznámení příslušným orgánem slouží jako zahájení postupu udělování povolení. Pokud se jedná o dva nebo více členských států, slouží jako datum zahájení postupu udělování povolení datum posledního potvrzení o přijetí tohoto oznámení vydaného dotčeným příslušným orgánem. 4. Do tří měsíců od zahájení postupu udělování povolení jediný příslušný orgán v úzké spolupráci s předkladatelem projektu a s dalšími dotčenými orgány a s přihlédnutím k informacím předloženým předkladatelem projektu na základě oznámení uvedeného v odstavci 3, vypracuje a sdělí předkladateli projektu podrobný přehled žádosti, který obsahuje:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	a) věcnou působnost a úroveň podrobnosti informací, které má předkladatel projektu předložit v rámci dokumentace žádosti o komplexní rozhodnutí; b) harmonogram postupu udělování povolení, v němž se uvádí alespoň: i) rozhodnutí a stanoviska, která je nutno získat, včetně, v souladu s příslušným institucionálním a právním rámcem členského státu, zejména stanoviska místních a regionálních orgánů; ii) opatření, která byla již přijata za účelem zapojení zúčastněných stran a veřejnosti do procesu, a informace o tom, jak se v tomto ohledu bude pokračovat v průběhu realizace projektu; iii) orgány, včetně v souladu s příslušným institucionálním a právním rámcem členského státu, místní a regionální orgány, které musí být zapojeny; iv) jednotlivé etapy tohoto postupu a jejich trvání; v) hlavní cíle, jichž má být dosaženo, a příslušné termíny z hlediska komplexního rozhodnutí, které má být přijato; vi) zdroje plánované orgány a případně další potřebné zdroje.

Odůvodnění

Přijetím individuálního přístupu u každého projektu a zapojením veřejnosti již v rané fázi procesu lze výrazně snížit prodlení při udělování povolení, a to z důvodu menšího množství právních odvolání proti výsledku postupu plánování. Časový rámec nezbytný k dosažení konsenzu mezi zúčastněnými stranami proto nelze stanovit obecně. Měl by být stanoven spíše v závislosti na měřitelných faktorech úzce souvisejících s prováděním projektu a na kompromisech při dosažení konsenzu se všemi zúčastněnými stranami. Takový flexibilní, individuální přístup by mohl realizaci projektů oproti situaci se striktně stanoveným časovým rámcem dokonce urychlit.

Pozměňovací návrh 15

Čl. 7 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
U projektů, na nichž se podílejí dva nebo více členských států, příslušné orgány dotčených členských států sladí své harmonogramy a přijmou společný rozpis.	U projektů, na nichž se podílejí dva nebo více členských států, příslušné orgány dotčených členských států sladí své harmonogramy a přijmou společný rozpis. Pokud společný subjekt zřízený zúčastněnými členskými státy požádá o povolení, musí stačit, aby kontaktoval pouze jeden příslušný orgán. Příslušný orgán poté zajistí koordinaci s ostatními orgány, aby bylo zabezpečeno splnění všech povinností vyplývajících z platných právních předpisů ve všech členských státech dotčených projektem, jak je uvedeno v čl. 5 odst. 5.

Odůvodnění

Účelem je usnadnit udělování přeshraničních povolení prostřednictvím zřízení jednotného kontaktního místa pro společné subjekty.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ**EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ***Hlavní body*

1. zdůrazňuje, že dokončení hlavní a globální sítě TEN-T je klíčové pro zajištění územní soudržnosti, pro zlepšení přístupnosti všech regionů a pro podporu hospodářského rozvoje okrajových a přeshraničních regionů;
2. poukazuje na to, že rozvoj dopravní infrastruktury je často v pravomoci místních a regionálních orgánů, jež zodpovídají za územní plánování, schvalování plánů a udělování povolení na svém území;
3. připomíná, že Nástroj pro propojení Evropy a nařízení o TEN-T stanovily pro rozvoj infrastruktury v Evropě ambiciózní cíle. Hlavní síť TEN-T by měla být dokončena do roku 2030, ale bude obtížné naplnit finanční potřeby pro dosažení těchto ambiciózních cílů;
4. uznává, že spolu se zlepšením plánu provádění projektů rozšířením podpory a financování (Nástroj pro propojení Evropy) a vytvořením prostředí příznivého pro investice tvoří toto zjednodušení důležitý pilíř politiky TEN-T EU;
5. vítá návrh Komise v souvislosti s urychlením realizace sítě TEN-T a s plněním cílů Pařížské dohody. Je rovněž velmi důležitý pro harmonizaci postupů a technických standardů a pro zlepšení interoperability;
6. připomíná tyto tři základní zásady:
 - o zajistit koordinaci postupů mezi jednotlivými územími, a to jak v rámci členských států, tak mezi nimi;
 - o zajistit synchronizaci různých právních požadavků, jako jsou např. směrnice o přírodních stanovištích, o vodě a o biologické rozmanitosti;
 - o zachovat a zlepšit účast veřejnosti;
7. rád by zdůraznil, že je důležité zjednodušit postupy atd. v příhraničních regionech. Cílem zjednodušení v oblasti správních schvalování, udělování povolení a dalších regulačních postupů by proto mělo být snazší dokončení TEN-T;
8. zdůrazňuje, že pokud členské státy již uplatňují zjednodušené postupy, měly by mít možnost zvolit si svůj vlastní zjednodušený postup;
9. navrhuje, aby namísto použití navrhovaného postupu pro všechny projekty TEN-T nařízení stanovilo, na které projekty se toto použití vztahuje. Členským státům by mělo být například umožněno se rozhodnout, které projekty budou spadat do oblasti působnosti tohoto nařízení;
10. uznává, že včasné dokončení sítě TEN-T je v současnosti ohroženo v důsledku prodloužení, k nimž dochází kvůli zdlouhavým postupům udělování povolení. Tato povolení jsou nicméně udělována v integrovaném rámci vnitrostátních správ, jež se řídí evropskými a vnitrostátními právními rámci v oblasti územního plánování, ochrany životního prostředí a občanských práv. Je obtížné provádět tento složitý postup za použití univerzálního přístupu. Vhodnější je přístup individuální;
11. připomíná, že zjednodušování a snižování administrativní zátěže je jedním z hlavních cílů současné Komise. Návrh to do určité míry zohledňuje. Administrativní zátěž však nesmí být zjednodušena a omezena na úkor subsidiarity a proporcionality. Pokud daný členský stát zjednodušené postupy již uplatňuje, měly by být možné individuální přístupy;

12. připomíná, že k dosažení cílů Pařížské dohody je nezbytné urychlit rozvoj železniční infrastruktury, přednostně se zabývat řešením úzkých míst, dokončit chybějící úseky a podporovat přeshraniční infrastrukturu, která umožňuje zelenou mobilitu, jak to uvádí stanoviska Chybějící dopravní spojení v příhraničních regionech a Jak dosáhnout nízkoemisní mobility, a že by EU mohla ještě více přispět k finanční udržitelnosti zelené mobility tím, že bude aktivně podporovat mezinárodní i unijní systém obchodování s emisemi zahrnující stabilní a vysoké ceny uhlíku, které nebudou kolísat čistě na základě spekulací, jak se uvádí ve stanovisku VR Nákladově efektivní způsoby snižování emisí a investice do nízkouhlíkových technologií;

13. připomíná, že je třeba dosáhnout rovnováhy mezi obecnými, byť explicitně nevyslovenými zájmy uživatelů (občanů a hospodářských subjektů) v duchu volného pohybu osob a zboží, a zájmy těch, kdož jsou dotčeni rozvojem infrastruktury;

Přeshraniční aspekty

14. trvá na tom, že je třeba i nadále vyvíjet přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci jako součást cíle posílení územní soudržnosti zakotveného v článku 174 SFEU;

15. poukazuje na to, že některé z připomínek VR týkající se omezení vyplývajících z odlišných procedurálních a organizačních postupů v přeshraničních projektech (např. ve stanovisku Chybějící dopravní spojení v příhraničních regionech) jsou stále aktuální, a žádá odstranění právních a administrativních překážek přeshraniční infrastruktury (viz např. stanovisko Podpora růstu a soudržnosti v příhraničních regionech EU);

16. vítá záměr návrhu usnadnit přeshraniční spolupráci na rozvoji dopravních spojení za účelem odstranění chybějících spojení. Přeshraniční projekty a čistě vnitrostátní projekty mají nicméně rozdílné výchozí podmínky, a přístup shora dolů by nemusel být pro jejich specifické vlastnosti vhodný;

17. připomíná, že ačkoliv jsou sítě TEN-T plánovacím nástrojem pro budování celoevropských dopravních spojení, u jednotlivých projektů TEN-T musí být zachován místně orientovaný přístup. Územní plánování, stejně jako zapojení veřejnosti a zúčastněných stran, musí probíhat na místní a regionální úrovni;

18. naléhavě vyzývá Komisi, aby podpořila opatření usilující o usnadnění provádění přeshraničních projektů TEN-T a řešení úzkých míst zjednodušením administrativních postupů a požadavků.

V Bruselu dne 7. února 2019.

předseda

Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace Evropské unie
L-2985 Lucemburk
LUCSEMBURK

CS